Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Liber Ieremiam prophetam

urn:nbn:de:bsz:31-42065

Visual Library

assyrii in medos transtulerant, iam tunc eorum coloni gentium possidebant. Unde iuda tantum et beniamin prophetavit, et civitatis sue ruinas quadruplici planxit alfabeto, quod nos mensure metri versibus reddidimus. Preterea ordinem visionum qui apud grecos et latinos omnino confusus est ad pristinam fidem correximus. Librum autem baruch notarii eius, qui apud hebreos nec legitur nec habetur, pretermisimus, pro his omnibus maledicta ab emulis prestolantes, quibus me necesse est per singula opuscula respondere. Et hoc patior quia vos cogitis. Ceterum ad compendium mali rectius fuerat me modum facere eorum silentio meo ponere, quam cotidie novum aliquid scriptitantem invidorum insaniam provocare. Explicit prologus. Incipit liber Ieremie prophete.

Verba ieremie filii helchie de sacerdotibus qui fuerunt in anathoth in terra beniamin. Quod factum est verbum domini ad eum in diebus iosie filii ammon regis iuda, in tertiodecimo anno regni eius. Et factum est in diebus ioachim filii iosie regis iuda usque ad consummationem undecimi anni sedechie regis iuda, usque ad transmigrationem ierusalem in mense quinto. Et factum est verbum domini ad me dicens: Priusquam te formarem in utero novi te, et antequam exires de vulva sanctificavi te, et prophetam in gentibus dedi te. Et dixi: A a a domine deus, ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Et dixit dominus ad me: Noli dicere quia puer sum, quia ad omnia que mittam te ibis, et universa que mandavero tibi loqueris. Ne timeas a facie eorum, quia ego tecum sum ut eruam te, dicit dominus. Et misit dominus manum suam et tetigit os meum. Et dixit dominus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo. Ecce constitui te hodie super gentes et super regna, ut evellas et destruas et disperdas et dissipes et edifices et plantes. Et factum est verbum domini ad me dicens: Quid tu vides ieremia? Et dixi: Virgam vigilantem ego video. Et dixit dominus ad me: Bene vidisti, quia vigilabo ego super verbo meo ut faciam illud. Et factum est verbum domini secundo ad me dicens: Quid tu vides? Et dixi: Ollam succensam ego video, et faciem eius a facie aquilonis. Et dixit dominus ad me: Ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores terre. Quia ecce ego convocabo omnes cognationes regnorum aquilonis, ait dominus, et venient et ponent unusquisque solium suum in introitu portarum ierusalem, et super omnes muros eius in circuitu, et super universas urbes iuda. Et loquar iudicia mea cum eis super omni malitia eorum qui dereliquerunt me et libaverunt diis alienis et adoraverunt opus manuum suarum. Tu ergo accinge lumbos tuos et surge et loquere ad eos omnia que ego precipio tibi. Ne formides a facie eorum, nec enim timere te faciam vultum eorum. Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam et in columpnam ferream et in murum ereum super omnem terram, regibus iuda, principibus eius et sacerdotibus et populo terre. Et bellabunt adversus

te et non prevalebunt. quia tecum ego sum
ait dominus ut liberem te. II
Et factum est verbum domini ad me dicens
Vade et clama in auribus ierusalem di-
cens. Hec dicit dominus. Recordatus sum
tui miserans adolescentiam tuam et ca-
ritatem desponsationis tue. quando secu-
ta es me in deserto in terra que non semi-
natur. Sanctus israel domino primitie frugum
eius. Omnes qui devorant eum delin-
quunt. mala venient super eos dicit dominus.
Audite verbum domini domus iacob et
omnes cognationes domus israel. Hec dicit
dominus. Quid invenerunt patres vestri in me
iniquitatis. quia elongaverunt a me et am-
bulaverunt post vanitatem et vani
facti sunt. Et non dixerunt ubi est dominus. qui a-
scendere nos fecit de terra egypti. qui tra-
duxit nos per desertum. per terram inha-
bitabilem et inviam. per terram sitis et
ymaginem mortis. per terram in qua non
ambulavit vir. neque habitavit homo
Et induxi vos in terram carmeli ut
comederetis fructum eius et optima
illius. Et ingressi contaminastis terram
meam. et hereditatem meam posuistis
in abhominationem. Sacerdotes non dixe-
runt ubi est dominus. et tenentes legem nesci-
erunt me. Et pastores prevaricati sunt in
me. et prophete prophetaverunt in baal et
ydola secuti sunt. Propterea adhuc iudi-
cio contendam vobiscum. ait dominus et cum
filiis vestris disceptabo. Transite ad
insulas cethim et videte. et in cedar
mittite. et considerate vehementer. et vide-
te si factum est huiuscemodi si mutavit
gens deos suos et certe ipsi non sunt dii. Po-
pulus meus mutavit gloriam suam in ydo-
lum. Obstupescite celi super hoc. et porte

eius desolamini vehementer. dicit dominus.
Duo enim mala fecit populus meus. Me de-
reliquerunt fontem aque vive. et fode-
runt sibi cisternas dissipatas. que conti-
nere non valent aquas. Numquid servus
est israel. aut vernaculus. Quare ergo est
factus in predam. Super eum rugierunt
leones. et dederunt vocem suam. Po-
suerunt terram eius in solitudinem. civita-
tes eius exuste sunt. et non est qui habitet in
eis. Filii quoque memphios et taphnes con-
stupraverunt te usque ad verticem. Num-
quid non istud factum est tibi. quia dereliquisti domi-
num deum tuum. eo tempore quo ducebat te
per viam. Et nunc quid tibi vis in via
egypti. ut bibas aquam turbidam.
Et quid tibi cum via assyriorum ut bi-
bas aquam fluminis. Arguet te ma-
litia tua. et aversio tua increpabit
te. Scito et vide. quia malum et amarum
est reliquisse te dominum deum tuum. et non
esse timorem mei apud te. dicit dominus deus
exercituum. A seculo confregisti iugum meum
rupisti vincula mea. et dixisti non
serviam. In omni enim colle sublimi et
sub omni ligno frondoso tu prosterne-
baris meretrix. Ego autem plantavi te
vineam electam omne semen verum.
Quomodo ergo conversa es mihi in pravum
vinea aliena. Si laveris te nitro et
multiplicaveris tibi herbam borith ma-
culata es in iniquitate tua coram
me dicit dominus deus. Quomodo dicis
non sum polluta. post baalim non am-
bulavi. Vide vias tuas in valle.
scito quid feceris. Cursor levis expli-
cans vias suas. onager assuetus
in solitudine. in desiderio anime sue at-
traxit ventum amoris sui. Nullus avertet

eam. Omnes qui querunt eam non defi
cient. In menstruis eius invenient ea.
Prohibe pedem tuum a nuditate. et gut
tur tuum a siti. Et dixisti. Desperavi
neque quaquam faciam. Adamavi quippe
alienos. et post eos ambulabo. Quo
modo confunditur fur. quando deprehenditur:
sic confusi sunt domus israel. ipsi et reges
eorum. principes et sacerdotes. et prophete eorum
dicentes ligno. pater meus es tu. et la
pidi. tu me genuisti. Verterunt ad me
tergum. et non faciem. et in tempore afflicti
onis sue dicent. Surge et libera nos.
Ubi sunt dii tui. quos fecisti tibi. Sur
gant et liberent te in tempore afflictionis
tue. Secundum numerum quippe civitatum
tuarum. erant dii tui iuda. Quid vultis
mecum iudicio contendere. Omnes dereli
quistis me dicit dominus. Frustra percussi fili
os vestros. disciplinam non receperunt.
Devoravit gladius vester prophetas vestros.
quasi leo vastator generatio vestra. Videte
verbum domini. Numquid solitudo factus sum
israeli. aut terra serotina. Quare ergo
dixit populus meus. recessimus. non venie
mus ultra ad te. Numquid obliviscetur
virgo ornamenti sui. et sponsa fascie
pectoralis sue. Populus vero meus oblitus est
mei diebus innumeris. Quid niteris
bonam ostendere viam tuam ad que
rendam dilectionem. que insuper malitias
tuas docuisti vias tuas. et in alis tuis
inventus est sanguis animarum pauperum
et innocentium. Non in fossis inveni eos.
sed in omnibus que supra memoravi. Et dixi
sti. Absque peccato et innocens ego sum. et
propterea avertatur furor tuus a me.
Ecce ego iudicio contendam tecum. eo
quod dixeris. non peccavi. Quam vilis facta es

nimis iterans vias tuas. et ab egip
to confunderis. sicut confusa es ab assur.
Nam et ab ista egredieris. et manus
tue erunt super caput tuum. quoniam contrivit
dominus confidentiam tuam. et nichil habebis
prosperum.

III

Vulgo dicitur. Si dimiserit vir uxorem suam.
et recedens ab eo duxerit virum alterum.
numquid revertetur ad eam ultra. Numquid
non polluta et contaminata erit mulier
illa. Tu autem fornicata es cum amato
ribus multis. tamen revertere ad me dicit dominus.
Leva oculos tuos in directum. et vide ubi non
prostrata sis. In viis sedebas expectans
eos quasi latro insidians in solitudine.
et polluisti terram in ~~fortitudine~~ forni
cationibus tuis et in malitiis tuis.
Quam ob rem prohibite sunt stille pluvi
arum. et serotinus ymber non fuit. Frons
mulieris meretricis facta est tibi. noluisti
erubescere. Ergo saltem modo voca
me. pater meus. dux virginitatis mee
tu es. Numquid irasceris in perpetuum. aut
perseverabis in finem. Ecce locuta es
et fecisti mala et potuisti. Et dixit dominus
ad me in diebus iosie regis. Numquid
vidisti que fecerit aversatrix israel.
Abiit sibimet super omnem montem ex
celsum. et sub omni ligno frondoso
et fornicata est ibi. Et dixi cum fecisset
hec omnia. Ad me revertere. Et non est reversa.
Et vidit prevaricatrix soror eius iuda.
quia pro eo quod mechata esset aversatrix
israel. dimisissem eam. et dedissem ei
libellum repudii. et non timuit preva
ricatrix iuda soror eius. sed abi
it et fornicata est etiam ipsa. et facilita
te fornicationis sue contaminavit
terram. et mechata est cum lapide. et cum

ligno. Et in omnibus his non est reuersa ad
me preuaricatrix soror eius iuda in to-
to corde suo. sed in mendatio. ait dominus.
Et dixit dominus ad me. Iustificauit aiam
suam auersatrix israel. comparatione
preuaricatricis iude. Vade et clama ser-
mones istos contra aquilonem. et dices.
Reuertere auersatrix israel ait dominus. et non aue-
rtam faciem meam a uobis. quia sanctus ego
sum dicit dominus. et non irascar in perpetuum.
Tamen scito iniquitatem tuam. quia in dominum
deum tuum preuaricata es. et dispersisti ui-
as tuas alienis. sub omni ligno frondo-
so. et uocem meam non audistis ait dominus.
Conuertimini filii reuertentes dicit dominus. quia
ego uir uester. et assumam uos unum de ciui-
tate. et duos de cognatione. et introdu-
cam uos in syon. et dabo uobis pasto-
res iuxta cor meum. et pascent uos scientia
et doctrina. Cumque multiplicati fu-
eritis et creueritis in terra in diebus illis
dicit dominus non dicent ultra. archa testamen-
ti domini. neque ascendet super cor. neque
recordabuntur illius. nec uisitabitur
nec fiet ultra. In tempore illo uoca-
bunt ierusalem solium domini. et congregabun-
tur ad eam omnes gentes in nomine domini
in ierusalem. et non ambulabunt post praui-
tatem cordis sui pessimi. In diebus
illis ibit domus iuda ad domum israel.
et uenient simul de terra aquilonis ad
terram quam dedi patribus uestris. Ego autem
dixi. Quomodo ponam te in filios. et
tribuam tibi terram desiderabilem. heredi-
tatem preclaram exercituum gentium.
Et dixi. Patrem uocabis me. et post me
ingredi non cessabis. Sed quomodo si contempnat
mulier amatorem suum. sic contempsit
me domus israel. dicit dominus. Vox in uiis
audita est ploratus et ululatus filiorum israel.
quoniam iniquam fecerunt uiam suam. obli-
ti sunt domini dei sui. Conuertimini filii re-
uertentes. et sanabo auersiones ue-
stras. Ecce nos uenimus ad te. tu
enim es dominus deus noster. Vere mendaces e-
rant colles. multitudo montium.
Vere in domino deo nostro salus israel. Confu-
sio comedit laborem patrum nostrorum ab
adolescentia nostra. greges eorum. et ar-
menta eorum. filios et filias eorum. Dor-
miemus in confusione nostra. et operiet nos
ignominia nostra. quoniam domino deo nostro
peccauimus nos et patres nostri ab adole-
scentia nostra usque ad hanc diem. et non
audiuimus uocem domini dei nostri.

IIII

Si reuerteris israel
ait dominus. ad me conuertere. Si
abstuleris offendicula tua a facie
mea. non commouebis. Et iurabis ui-
uit dominus in ueritate et in iudicio. et in
iustitia. Et benedicent eum gentes.
ipsumque laudabunt. Hec enim dicit dominus
uiro iuda et ierusalem. Nouate uobis noua-
le. et nolite serere super spinas. Cir-
cumcidimini domino. et auferte prepu-
tia cordium uestrorum uiri iuda et habitato-
res ierusalem. ne forte egrediatur ut ignis
indignatio mea. et succendatur et non
sit qui extinguat propter malitiam
cogitationum uestrarum. Annuntiate in
iuda. et in ierusalem auditum facite.
loquimini et canite tuba in terra. Cla-
mate fortiter et dicite. Congregamini. et
ingrediamur ciuitates munitas. Le-
uate signum in syon. Confortamini et
nolite stare. quia malum ego adduco
ab aquilone. et contritionem magnam.
Ascendit leo de cubili suo. et pdo

gentium

gentium se levavit. Egressus est de loco
suo ut ponat terram tuam in desola-
tionem. Civitates tue vastabun-
tur remanentes absque habitatore.
Super hoc accingite vos ciliciis, plan-
gite et ululate, quia non est aversa ira fu-
roris domini a nobis. Et erit. In die il-
la dicit dominus peribit cor regis et cor prin-
cipum, et obstupescent sacerdotes
et prophete consternabuntur. Et dixi: He-
u heu heu domine deus. Ergone decepi-
sti populum istum et Jerusalem dicens: pax
erit vobis? Et ecce pervenit gladius
usque ad animam. In tempore illo dice-
tur populo huic et Jerusalem: Ventus urens
in viis que sunt in deserto, vie filie populi
mei, non ad ventilandum et ad purgan-
dum. Spiritus plenus ex his veniet
mihi. Et nunc ego loquar iudicia
mea cum eis. Ecce quasi nubes ascendet,
et quasi tempestas currus eius; velocio-
res aquilis equi illius. Ve nobis, quoniam va-
stati sumus. Lava a malitia cor
tuum Jerusalem, ut salva fias. Usquequo
morabuntur in te cogitationes noxie?
Vox enim annuntiantis a Dan, et noti-
ficantis ydolum de monte Effraim.
Commemorate gentes. Ecce auditum est
in Jerusalem custodes venire de terra lon-
ginqua, et dare super civitates Juda
vocem suam. Quasi custodes agrorum facti sunt
super eam in gyro, quia me ad iracundiam
provocavit, ait dominus. Vie tue et cogitati-
ones tue fecerunt hec tibi. Ista malitia
tua, quia amara, quia tetigit cor tuum.
Ventrem meum ventrem meum doleo,
sensus cordis mei turbati sunt in me. Non
tacebo, quoniam vocem bucine audivit anima
mea, clamorem prelii. Contritio super con-
tritione vocata est, et vastata est omnis terra.
Repente vastata sunt tabernacula mea,
subito pelles mee. Usquequo videbo fu-
gientem, audiam vocem bucine? Qu-
ia stultus populus meus me non cognovit. Filii
insipientes sunt et vecordes. Sapientes
sunt ut faciant mala, bene autem facere nesci-
erunt. Aspexi terram et ecce vacua erat
et nichil, et celos et non erat lux in eis. Vi-
di montes et ecce movebantur, et omnes
colles conturbati sunt. Intuitus sum, et
non erat homo, et omne volatile celi
recessit. Aspexi et ecce Carmelus deser-
tus, et omnes urbes eius destructe
sunt a facie domini et a facie ire furoris eius.
Hec enim dicit dominus: Deserta erit omnis terra,
sed tamen consummationem non faciam. Luge-
bit terra, et merebunt celi desuper, eo quod
locutus sum. Cogitavi et non penituit
me, nec aversus sum ab eo. A voce e-
quitis et mittentis sagittam fugit omnis
civitas. Ingressi sunt ardua, et ascen-
derunt rupes. Universe urbes derelicte
sunt, et non habitat in eis homo. Tu autem vasta-
ta quid facies? Cum vestieris te
coccino, cum ornata fueris monili
aureo, et pinxeris stibio oculos tuos,
frustra componeris. Contempserunt
te amatores tui, animam tuam querent.
Vocem enim quasi parturientis audivi, an-
gustias ut puerpere. Vox filie Syon
intermorientis, expandentisque ma-
Ve mihi quia de- V nus suas.
fecit anima mea propter inter-
fectos. Circuite vias Jerusalem, et aspici-
te et considerate, et querite in plateis eius
an inveniatis virum facientem iudici-
um et querentem fidem, et propitius ero ei.
Quod si etiam vivit dominus dixerint, et hoc

falso iurabunt. Domine oculi tui respi
ciunt fidem. Percussisti eos et non doluerunt.
attrivisti eos et renuerunt accipere di
sciplinam. Induraverunt facies suas
super petram et noluerunt reverti. Ego
autem dixi. Forsitan pauperes sunt et stulti
ignorantes viam domini et iudicium dei sui.
Ibo igitur ad optimates et loquar eis.
Ipsi enim cognoverunt viam domini iudicium
dei sui. Et ecce magis hii simul confre
gerunt iugum, ruperunt vincula.
Idcirco percussit eos leo de silva. lupus ad
vesperam vastavit eos. pardus vigilans
super civitates eorum. Omnis qui egressus
fuerit ex eis capietur. quia multiplicate
sunt prevaricationes eorum. confortate sunt
aversiones eorum. Super quo propitius esse
potero? Filii tui dereliquerunt me et
iurant in hiis qui non sunt dii. Saturavi
eos et mechati sunt et in domo meretricis
luxuriabantur. Equi amatores et emis
sarii facti sunt. Unusquisque ad
uxorem proximi sui hinniebat. Num
quid super hiis non visitabo dicit dominus?
et in gente tali non ulciscetur anima mea?
Ascendite muros eius et dissipate. consum
mationem autem nolite facere. Auferte pro
pagines eius quia non sunt domini. Preva
ricatione enim prevaricata est in me domus
israel et domus iuda ait dominus. Negave
runt dominum et dixerunt. Non est ipse. neque
veniet super nos malum. gladium et fa
mem non videbimus. Prophete fuerunt in ventum
locuti et responsum non fuit in eis. Hec ergo
venient illis. Hec dicit dominus deus exercituum.
Quia locuti estis verbum istud. ecce
ego do verba mea in ore tuo in ignem et
populum istum ligna et vorabit eos.
Ecce ego adducam super vos gentem de
longinquo domus israel ait dominus. gentem
robustam gentem antiquam. gentem
cuius ignorabis linguam nec intelli
ges quid loquatur. Pharetra eius quasi
sepulchrum patens. universi fortes. Et
comedet segetes tuas et panem tuum.
Devorabit filios tuos et filias tu
as. Comedet gregem tuum et armenta
tua. comedet vineam tuam et ficum
tuam. Et conteret urbes munitas tuas
in quibus tu habes fiduciam gladio.
Verumtamen in diebus illis ait dominus non faci
am vos in consummationem. Quod si dix
erint. quare fecit dominus deus noster nobis hec omnia?
dices ad eos. Sicut dereliquistis me
et servistis deo alieno in terra vestra.
sic servietis alienis in terra non vestra.
Annuntiate hoc domui iacob et audi
tum facite in iuda dicentes. Audi populus
stulte qui non habes cor. qui habentes ocu
los non videtis et aures et non auditis.
Me ergo non timebitis ait dominus et a fa
cie mea non dolebitis? Qui posui ha
renam terminum mari. preceptum sempi
ternum quod non preteribit. Et commovebuntur
et non poterunt et intumescent fluctus eius
et non transibunt illud. Populo autem huic
factum est cor incredulum et exasperans.
Recesserunt et abierunt. et non dixerunt
in corde suo. Metuamus dominum deum
nostrum qui dat nobis pluviam temporane
am et serotinam in tempore suo. plei
tudinem annue messis custodientem
nobis. Iniquitates vestre declinave
runt hec et peccata vestra prohibuerunt bo
na nobis. quia inventi sunt in populo meo
impii. insidiantes quasi aucupes la
queos ponentes et pedicas ad capi
endos viros. Sicut decipula plena

aui[b]z· sic domus eorum plene dolo· Ideo
magnificati sunt et ditati· incrassa
ti sunt et inpinguati· et preterierunt sermo
nes meos pessime· Causam non iudicaue
runt· et causam pupilli non direxerunt·
et iudicium pauperum non iudicauerunt·
Numquid super his non uisitabo dicit dominus·
aut super gentem huiuscemodi non ulci
scetur anima mea? Stupor et mira
bilia facta sunt in terra· Prophete propheta
bant mendacium· et sacerdotes ap
plaudebant manibus suis· et populus
meus dilexit talia. Quid igitur fiet
in nouissimo eius·

VI

Confortamini filii beniamin in
medio ierusalem· et in thecua cla
gite bucina· et super bethacaren le
uate uexillum· quia malum uisum est
ab aquilone et contritio magna. Spe
ciose et delicate· assimilaui filiam sy
on. Ad eam uenient pastores et gre
ges eorum· fixerunt in ea tentoria in cir
cuitu· Pascet unusquisque eos qui sub ma
nu sua sunt· Sanctificate super eam bellum·
Consurgite et ascendamus in meridie·
Ve nobis quia declinauit dies· quia longio
res facte sunt umbre uesperi. Surgite
et ascendamus in nocte· et dissipemus do
mus eius. Quia hec dicit dominus exercituum·
Cedite lignum eius et fundite circa
ierusalem aggerem. Hec est ciuitas uisita
tionis omnis calumpnia in medio
eius. Sicut frigidam facit cisternam
aquam suam sic frigidam fecit malitiam
suam. Iniquitas et uastitas audietur
in ea coram me semper· infirmitas et
plaga. Erudire ierusalem· ne forte rece
dat anima mea a te· ne forte ponam
te desertam· terram inhabitabilem. Hec
dicit dominus exercituum· Usque ad racemum
colligent quasi in uinea· reliquias israel.
Conuerte manum tuam quasi uindemiator
ad cartallum. Cui loquar· et quem con
testabor ut audiat? Ecce incircumcise
aures eorum· et audire non possunt. Ecce
uerbum domini factum est eis in obprobrium·
et non suscipient illud. Idcirco furore domini
plenus sum· laboraui sustinens. Effun
de super paruulum foris· et super consilium
iuuenum simul. Vir enim cum muliere
capietur· senex cum pleno dierum. Et transi
bunt domus eorum ad alteros· agri et uxo
res pariter· quia extendam manum meam super
habitantes terram dicit dominus. A minore
quippe usque ad maiorem omnes auaritie
student· et a propheta usque ad sacerdotem
cuncti faciunt dolum. Et curabant con
tritionem filie populi mei· cum ignomi
nia dicentes· pax· pax· et non erat pax.
Confusi sunt qui abhominationem fe
cerunt· Quin potius confusione non sunt
confusi· et erubescere nescierunt. Quam ob rem
cadent inter ruentes· in tempore uisitati
onis sue corruent dicit dominus. Hec dicit
dominus· State super uias et uidete et in
terrogate de semitis antiquis· que sit uia
bona· et ambulate in ea et inuenietis refri
gerium animabus uestris. Et dixerunt· Non
ambulabimus. Et constitui super uos spe
culatores· Audite uocem tube. Et dixe
runt· Non audiemus. Ideo audite gen
tes et cognosce congregatio· quanta ego fa
ciam eis. Audi terra. Ecce ego addu
cam mala super populum istum· fructum
cogitationum eius· quia uerba mea non au
dierunt· et legem meam proiecerunt. Ut quid
mihi thus de saba affertis· et calamum
suaue olentem de terra longinqua·

Holocaustomata uestra non sunt accepta· ui
ctime uestre non placuerunt mihi· Propterea
hec dicit dominus· Ecce ego dabo in populum istum
ruinas· et ruent in eis patres et filii si
mul· uicinus et proximus et peribunt·
Hec dicit dominus· Ecce populus uenit de terra a
quilonis· et gens magna consurget a
finibus terre· Sagittam et scutum arripi
et· crudelis est et non miserebitur· Vox eius quasi
mare sonabit· Et super equos ascendent
preparati· quasi uir ad prelium aduersum te fi
lia syon· Audiuimus famam eius· dis
solute sunt manus nostre· Tribulatio
apprehendit nos· dolores ut parturientem.
Nolite exire ad agros et in uia ne am
buletis· quoniam gladius inimici pauor in
circuitu· Filia populi mei accingere cili
tio et consperge te cinere· Luctum unigeniti
fac tibi planctum amarum· quia repente
ueniet uastator super nos· Probatorem
dedi te in populo meo robustum· et scies
et probabis uiam eorum· Omnes isti prin
cipes declinant· ambulantes frau
dulenter· es et ferrum uniuersi corrupti
sunt· Defecit sufflatorium in igne con
sumptum est plumbum· Frustra conflauit
conflator· malitie enim eorum non sunt consu
pte· Argentum reprobum uocate eos·
quia dominus proiecit illos.

VII

Verbum quod factum est ad ieremiam
a domino· dicens· Sta in porta do
mus domini· et predica ibi uerbum istud·
et dic· Audite uerbum domini omnis iuda
qui ingredimini per portas has ut
adoretis dominum· Hec dicit dominus exercitu
um deus israel· Bonas facite uias ue
stras et studia uestra· et habitabo uobiscum
in loco isto· Nolite confidere in uerbis men
dacii· dicentes· Templum domini templum
domini· templum domini est· Quoniam si bene direxeri
tis uias uestras et studia uestra· si fece
ritis iudicium inter uirum et proximum eius
aduene et pupillo et uidue non feci
tis calumpniam· nec sanguinem in
nocentem effuderitis in loco hoc· et post
deos alienos non ambulaueritis in ma
lum uobismetipsis· habitabo uobiscum
in loco isto in terra quam dedi patribus
uestris a seculo et usque in seculum· Ecce
uos confiditis uobis in sermonibus men
dacii qui non proderunt uobis· furari et
occidere· adulterari· iurare mendaciter·
libare ~~mendaciter~~ bahalim· et i
re post deos alienos quos ignora
tis· Et uenistis et stetistis coram
me in domo hac in qua inuocatum est
nomen meum et dixistis· Liberati sumus
eo quod fecimus omnes abhominati
ones istas· Numquid ergo spelunca
latronum facta est domus ista in qua
inuocatum est nomen meum in oculis uestris
Ego ego sum ego uidi dicit dominus· I
te ad locum meum in sylo ubi habita
uit nomen meum a principio et uidete
que fecerim ei propter malitiam populi mei
israel· Et nunc quia fecistis omnia opera hec
dicit dominus· et locutus sum ad uos mane
consurgens et loquens et non audistis· et
uocaui uos et non respondistis· faciam
domui huic in qua inuocatum est nomen
meum et in qua uos habetis fiduciam
et loco quem dedi uobis et patribus uestris
sicut feci sylo· et proiciam uos a fa
cie mea· sicut proieci omnes fratres uestros
uniuersum semen effraim· Tu ergo
noli orare pro populo hoc nec assumas
pro eis laudem et orationem et non obsistas
mihi quia non exaudiam te· Nonne uides quid

isti faciunt in ciuitatibus iuda · et in pla
teis ierusalem · Filii colligunt ligna · et
patres succendunt ignem · et mulieres
conspergunt adipem · ut faciant pla
centas regine celi · et libent diis a
lienis · et me ad iracundiam prouocent.
Numquid me ad iracundiam prouoca
uit dicit dominus · Nonne semetipsos in confu
sionem uultus sui · Ideo hec dicit dominus
deus · Ecce furor meus et indignatio mea
conflatur super locum istum super uiros et
super iumenta · et super lignum regionis
et fruges terre · et succendetur et non extin
guetur · Hec dicit dominus exercituum deus
israel · Holocaustomata uestra addite
uictimis uestris · et comedite carnes.
quia non sum locutus cum patribus uestris · et non
precepi eis in die qua eduxi eos de terra
egipti · de uerbo holocaustomatum et
uictimarum · sed hoc uerbum precepi eis
dicens · Audite uocem meam · et ero
uobis deus · et uos eritis mihi populus · et am
bulate in omni uia quam mandaui uobis
ut bene sit uobis · Et non audierunt nec in
clinauerunt aurem suam · sed abierunt
in uoluptatibus et prauitate cordis sui
mali · Factique sunt retrorsum et non in
ante a die qua egressi sunt patres eorum
de terra egipti usque ad diem hanc · Et
misi ad uos omnes seruos meos
prophetas per diem consurgens diluculo
et mittens · et non audierunt me · nec
inclinauerunt aurem suam · sed indurauerunt
ceruicem · et peius operati sunt quam patres
eorum · Et loqueris ad eos omnia uerba hec
et non audient [illegible]te · Et uocabis eos · et non
respondebunt tibi · et dices ad eos · Hec
est gens que non audiuit uocem domini dei
sui · nec recepit disciplinam · Periit
fides · et ablata est de ore eorum · Tonde ca
pillum tuum et proice · et sume in directum plan
ctum · quia proiecit dominus et reliquit gene
rationem furoris sui · quia fecerunt fi
lii iuda malum in oculis meis dicit dominus ·
Posuerunt offendicula sua in domo in qua
inuocatum est nomen meum · ut polluerent
eam · Et edificauerunt excelsa thopheth ·
que est in ualle filii ennon · ut incende
rent filios suos et filias suas igni ·
que non precepi · nec cogitaui in corde meo ·
Ideo ecce dies uenient dicit dominus · et non di
cetur amplius thofeth · et uallis filii
ennon · sed uallis interfectionis · Et se
pelient in thofeth · eo quod non sit locus ·
Et erit morticinum populi huius in cibum
uolucribus celi et bestiis terre · et non erit
qui abigat · Et quiescere faciam de ur
bibus iuda et de plateis ierusalem uocem
gaudii et uocem leticie · uocem sponsi
et uocem sponse · In desolatione enim
erit terra ·
In tempore illo VIII erit dicit
dominus · eicient ossa regis iuda · et ossa
principum eius et ossa sacerdotum · et ossa
prophetarum · et ossa eorum qui habitauerunt
ierusalem de sepulchris eorum · et expan
dent ea ad solem et lunam · et omnem
militiam celi · quam dilexerunt et quibus
seruierunt · et post que ambulauerunt
et que quesierunt et adorauerunt · Non col
ligentur et non sepelientur in sterquilinium
super faciem terre erunt · Et eligent
magis mortem quam uitam · omnes qui resi
dui fuerint de cognatione hac pessi
ma in uniuersis locis que derelicta sunt · ad que
eieci eos · dicit dominus exercituum · Et dices
ad eos · Hec dicit dominus · Numquid qui cadit
non resurget · et qui auersus est non reuertetur ·
Quare ergo auersus est populus iste in ierusalem

aversione contentiosa. Adprehenderunt
mendacium: et noluerunt reverti. Attendi
et auscultavi: nemo quod bonum est loquitur.
Nullus est qui agat paenitentiam super peccato
suo dicens. Quid feci? Omnes conversi sunt
ad cursum suum, quasi equus impetu va-
dens in proelium. Milvus in caelo cognovit
tempus suum: turtur et hirundo et ciconia
custodierunt tempus adventus sui.
Populus autem meus non cognovit iudicium
domini. Quomodo dicitis: sapientes nos
sumus: et lex domini nobiscum est? Vere men-
dacium operatus est stilus mendax
scribarum. Confusi sunt sapientes, per-
territi et capti sunt. Verbum enim domini
proiecerunt: et sapientia nulla est in eis. Propterea
dabo mulieres eorum exteris: et agros eorum
heredibus, quia a minimo usque ad maxi-
mum omnes avaritiam sequuntur: a propheta
usque ad sacerdotem cuncti faciunt
mendacium. Et sanabant contritionem
filiae populi mei ad ignominiam dicentes:
pax pax: cum non esset pax. Confusi sunt
quia abhominationem fecerunt. Quin pot-
ius confusione non sunt confusi, et erube-
scere nescierunt. Idcirco cadent inter
corruentes: in tempore visitationis
suae corruent, dicit dominus. Congregans
congregabo eos, ait dominus. Non est uva in
vitibus: et non sunt ficus in ficulnea. Fo-
lium defluxit: et dedi eis quae praetergressa
sunt. Quare sedemus? Convenite
et ingrediamur civitatem munitam: et
sileamus ibi, quia dominus noster silere nos
fecit: et potum dedit dedit nobis aquam
fellis. Peccavimus enim domino. Expecta-
vimus pacem, et non erat bonum: tempus me-
delae, et ecce formido. A Dan auditus est
fremitus equorum eius: a voce hinni-

tuum pugnatorum eius commota est omnis
terra. Et venerunt et devoraverunt terram
et plenitudinem eius: urbem et habita-
tores eius. Quia ecce ego mittam
vobis regulos, quibus non est incantatio:
et mordebunt vos, ait dominus. Dolor meus
super dolorem: in me cor meum maerens.
Ecce vox clamoris filiae populi mei
de terra longinqua. Numquid dominus non est in
Sion: aut rex eius non est in ea? Quare
ergo me ad iracundiam concitaverunt
in sculptilibus suis, aut in vanitatibus
alienis? Transiit messis, finita est
aestas: et nos salvati non sumus. Super con-
tritionem filiae populi mei contritus sum
et contristatus: stupor obtinuit me.
Numquid resina non est in Galaad:
aut medicus non est ibi? Quare igitur
non est obducta cicatrix filiae populi mei?

Quis dabit capiti meo IX
aquam: et oculis meis fontem la-
crimarum: et plorabo die et nocte inter-
fectos filiae populi mei. Quis dabit me
in solitudine diversorium viatorum: et
derelinquam populum meum: et recedam ab
eis? Quia omnes adulteri sunt, coetus
praevaricatorum. Et extenderunt linguam
suam quasi arcum mendacii et non verita-
tis. Confortati sunt in terra, quia de malo
in malum egressi sunt: et me non cogno-
verunt, dicit dominus. Unusquisque a pro-
ximo suo custodiat: et in omni fratre suo
non habeat fiduciam, quia omnis frater sup-
plantans supplantabit: et omnis
amicus fraudulenter incedit. Et vir fra-
trem suum deridebit: et veritatem non
loquentur. Docuerunt enim linguam suam
loqui mendacium: ut inique agerent
laboraverunt. Habitatio tua in medio

doli in dolo renuerunt scire me di
cit dominus. Propterea hec dicit dominus exercituum.
Ecce ego conflabo et probabo eos. Quid
enim aliud faciam a facie filie populi
mei. Sagitta vulnerans lingua
eorum dolum locuta est. In ore suo pa
cem cum amico suo loquitur et occulte
ponit ei insidias. Numquid super his
non visitabo dicit dominus. aut in gente huius
modi non ulciscetur anima mea. Super
montes assumam fletum ac lamentum
et super speciosa deserti planctum.
quoniam incensa sunt eo quod non sit vir pertransi
ens. et non audierunt vocem possiden
tis. A volucre celi usque ad pecora
transmigraverunt et recesserunt.
Et dabo ierusalem in acervos harene et cu
bilia draconum et civitates iuda
dabo in desolationem eo quod non sit ha
bitator. Quis est vir sapiens qui intelli
gat hoc et ad quem verbum oris domini fi
at. ut annuntiet istud quare perierit
terra. exusta sit quasi desertum. eo quod non
sit qui pertranseat. Et dixit dominus. Quia
dereliquerunt legem meam quam dedi eis
et non audierunt vocem meam et non am
bulaverunt in ea. et abierunt post
pravitatem cordis sui. et post baalim.
quos didicerunt a patribus suis. Idcirco
hec dicit dominus exercituum deus israel. Ecce ego
cibabo populum istum absinthio. et po
tum dabo eis aquam fellis. Et dispergam
eos in gentibus quas non noverunt ipsi et patres
eorum. et mittam post eos gladium
donec consumantur. Hec dicit dominus exercitu
um. Contemplamini et vocate lamen
tatrices et veniant ad eas que sapien
tes sunt mittite et properent. festinent
et assumant super nos lamentum. De

ducant oculi nostri lacrimas. et palpebre
nostre defluant aquis. quia vox lamentati
onis audita est de syon. Quomodo vasta
ti sumus. et confusi vehementer. Quia
dereliquimus terram. quoniam deiecta sunt
tabernacula nostra. Audite ergo muli
eres verbum domini. et assumant aures
vestre sermonem oris eius. et docete filias
vestras lamentum. et unaquaque proximam
suam planctum. quia ascendit mors per
fenestras nostras. ingressa est domos
nostras. disperdere parvulos deforis. iuve
nes de plateis. Loquere. Hec dicit dominus.
Et cadet morticinum hominis quasi stercus
super faciem regionis. et quasi fenum post
tergum metentis. et non est qui colligat.
Hec dicit dominus. Non glorietur sapiens in
sapientia sua. et non glorietur fortis in forti
sua tudine et non glorietur dives in divitiis
suis. sed in hoc glorietur qui gloriatur scire
et nosse me. quia ego sum dominus qui facio
misericordiam et iudicium et iustitiam in terra.
Hec enim placent mihi ait dominus. Ecce dies
veniunt dicit dominus. et visitabo super omnem
qui circumcisum habet preputium. super egyp
tum et super iudam. et super edom. et super
filios ammon. et super moab. et super omnes
qui attonsi sunt in comam habitantes in de
serto. quia omnes gentes habent preputium.
omnis autem domus israel incircumcisi sunt corde.

X

Audite verbum quod locutus
est dominus super vos domus israel. Hec
dicit dominus. Iuxta vias gentium nolite
discere. et a signis celi nolite metuere
que timent gentes. quia leges populorum va
ne sunt. Quia lignum de saltu precidit
opus manuum artificis in ascia. argento
et auro decoravit illud. clavis et
malleis conpegit ut non dissolvatur.

In similitudine palme fabricata s̄.
& n̄ loquntur. Portata tollent̄. q̄r incede
n̄ ualent. Nolite ergo time̅ ea. q̄r nec
male possint face̅. nec bn̄. Non ē siis
tui dn̄e. magnus tu & magnū nom̄
tuū in fortitudine. Q̄s n̄ timebit
te o rex gentiū? Tuū en̄ ē decus. int̄
cunctos sapientes gentiū & i uniu
sis regnis eo⁊ nullus ē simil' tui.
Pit̄ sapientes & fatui p̄babunt̄. do
ctrina uanitatis eo⁊ lignū ē. Ar
gen̄ in̄ inuolutū de tharsis affert̄.
& aur̄ de ofaz. opus artificis et
manus erarii. iacinctus & purp̄a
idumentū eo⁊. Op' artificū uniu
sa h̄. Dn̄s aūt d̄s uer' ē. ip̄e d̄s uiue̅
& rex sempit̄nus. Ab idignatione
eius c̄mouebit̄ t̄ra. & n̄ sustinebūt
gentes c̄minationem eius. Sic ḡ di
cetis eis. Dii qui celos & t̄ram n̄ fece
runt p̄eant de t̄ra. & de hiis que sb
cel' sunt. Qui facit t̄ram i fortitu
dine sua. p̄pat orbem i sapia sua.
& prudentia sua extendit celos. Ad
uocem suam dat multitudine̅ aq̄ru̅
in celo. & eleuat nebulas ab extre
mitatibȝ t̄re. Fulgura i pluuia̅ fec̄.
& educit uentū de thesauris suis. Stul
tus f̄cs ē oīs hō a sciā. c̄fus' ē omi̅
artifex in sculptili. q̄m falsū ē qd̄
c̄flauit. & n̄ ē sp̄s in eis. Vana s̄. &
opus eo⁊ risu dignum. i t̄p̄e ui̅si
tationis sue p̄ibunt. Non ē hiis si
mil' ps iacob. Qui ei formauit o̅
ip̄e ē. & isr̄l' uirga h̄editatis ei'. d̄s ex
ercituū nom̄ est illi. Congr̄ga de t̄ra
c̄fusionem tuam q̄ h̄itas i obsidi
one. q̄r hec dicit d̄s. Ecce ego longe
p̄iciam h̄itatores t̄re in hac uice.
& tribulabo eos ita ut iueniant̄. Ve
m̄i sup̄ c̄tritione mea. pessima pla
ga mea. Ego aūt dixi. Plane h̄ isir
mitas mea ē. & p̄tabo illam. Tab
naculum meū uastatū ē. oms fu
niculi mei disrupti s̄. Filii mei exi
erunt a me. & n̄ subsistunt. Non ē qui
extendat ult̄ tentoriū meū. & eri
gat pelles meas. Q̄a stulte eger̄t
pastores. & dn̄m n̄ q̄sierūt. p̄p̄ea
n̄ intellexerunt. & omnis grex
eo⁊ disp̄s' ē. Vox auditionis ecce
uenit. & c̄motio magna de t̄ra
aquilonis. ut ponat ciuitate̅ iu
da solitudine̅. & h̄itaclm̄ draconu̅.
Scio dn̄e. q̄r n̄ ē hōis uia eius. n̄c
uiri ē ut ambulet & dirigat gr̄ssus
suos. Corripe me dn̄e uerumtn̄
i iudicio & n̄ in furore tuo. ne forte
ad nichilū redigas me. Effunde
idignatione̅ tua̅ sup̄ gentes q̄ no
cognouerunt te. & sup̄ p̄uintias
q̄ nom̄ tuū n̄ inuocauerūt. Q̄a co
mederunt iacob. & deuorauerūt eū. &
c̄sumpserūt illum. & dec' ei' dissipa
uerunt.

XI

Verbum qd̄ f̄cm̄ ē ad ieremiam a dn̄o. dicens.
Audite u̅ba pacti huī'. & loq̄mini
ad uiros iuda. & h̄itatores ir̄lm̄. Et
dices ad eos. Hec dicit dn̄s d̄s isr̄l.
Maledictus uir q̄ n̄ audierit u̅ba
pacti huius. qd̄ p̄cepi p̄ribȝ u̅ris. i
die q̄ eduxi eos de t̄ra egipti. de for
nace ferrea dicens. Audite uoce̅
mea̅. & facite o̅ q̄ p̄cepi uob̄. & eri
tis m̄ in p̄plm̄. & ego ero uob̄ in dm̄. ut
suscitem iuramentum qd̄ iuraui pa
tribȝ u̅ris daturū me eis t̄ra̅ flu
ente̅ lacte & melle. sic' ē dies h̄. Et

spondi et dixi. Amen domine. Et dixit dominus
ad me. Vociferare omnia verba hec in ciui-
tatibus iuda et foris ierusalem dicens. Au-
dite verba pacti huius et facite
illa. Quia contestans contestatus sum
patres vestros in die qua eduxi eos de terra
egipti usque ad diem hanc. Mane
consurgens contestatus sum et dixi. Audi-
te vocem meam. Et non audierunt nec
inclinaverunt aurem suam. Sed abierunt
unusquisque in pravitate cordis sui ma-
li. Et induxi super eos omnia verba
pacti huius quod precepi ut facerent et non
fecerunt. Et dixit dominus ad me. Inventa
est coniuratio in viris iuda et habitato-
ribus ierusalem. Reversi sunt ad iniquitates
patrum suorum priores qui noluerunt
audire verba mea. Et hii ergo abi-
erunt post deos alienos ut servirent
eis. Irritum fecerunt domus israel et
domus iuda pactum meum quod pepigi
cum patribus eorum. Quam ob rem hec dicit
dominus. Ecce ego inducam super eos
mala de quibus exire non poterunt
et clamabunt ad me et non exaudiam
eos. Et ibunt civitates iuda et habita-
tores ierusalem et clamabunt ad deos
quibus libant et non salvabunt eos in
tempore afflictionis eorum. Secundum enim
numerum civitatum tuarum erant dii tu-
i iuda et secundum numerum viarum tuarum
+ aram ierusalem posuisti + confusionis aras
ad libandum baalim. Tu ergo noli
orare pro populo hoc et ne assumas pro
eis laudem et orationem quia non exaudiam
in tempore clamoris eorum ad me in tempore
afflictionis eorum. Quid est quod dilectus
meus in domo mea facit scelera multa?
Numquid carnes sancte auferent a te ma-
litias tuas in quibus gloriata es? Olivam
uberem pulchram fructiferam speci-
osam vocavit dominus nomen tuum. Ad
vocem loquele grandis exarsit ignis
in ea et combusta sunt frutecta eius.
Et dominus exercituum qui plantavit te lo-
cutus est super te malum pro malis domus
israel et domus iuda que fecerunt sibi
ad irritandum me libantes baalim.
Tu autem domine demonstrasti michi et cognovi.
Tunc ostendisti michi studia eorum. Et ego quasi
agnus mansuetus qui portatur ad victimam
et non cognovi quia super me cogitaverunt
consilia. Mittamus lignum in panem eius
et eradamus eum de terra viventium
et nomen eius non memoretur amplius. Tu autem
domine sabaoth qui iudicas iuste et
probas renes et corda videam ultionem
tuam ex eis. Tibi enim revelavi causam meam.
Propterea hec dicit dominus ad viros ana-
thoth qui querunt animam meam et di-
cunt. Non prophetabis in nomine domini et non
morieris in manibus nostris. Propterea
hec dicit dominus exercituum. Ecce ego vi-
sitabo super eos. Iuvenes morientur
in gladio. Filii eorum et filie eorum mo-
rientur in fame et reliquie non erunt
eis. Inducam enim malum super viros ana-
thoth annum visitationis eorum.

XII

Iustus quidem tu es domine si
disputem tecum. Verumtamen iusta lo-
quar ad te. Quare via impiorum pro-
speratur. Bene est omnibus qui prevarican-
tur et inique agunt. Plantasti eos
et radicem miserunt proficiunt et faci-
unt fructum. Prope es tu ori eorum et lon-
ge a renibus eorum. Et tu domine nosti me.
vidisti me et probasti cor meum tecum.
Congrega eos quasi gregem ad victimam

et sanctifica eos in die occisionis. Usque quo
lugebit terra, et herba omnis regionis
siccabitur? Propter malitiam habitantium in
ea consumptum est animal et volucres,
quoniam dixerunt: Non videbit novissima
nostra. Si cum peditibus laborasti currens,
quomodo contendere poteris cum equis? Cum
autem in terra pacis secura fueris, quid
facies in superbia Iordanis? Nam et
fratres tui et domus patris tui, etiam ipsi
pugnaverunt adversum te, et clama-
verunt post te plena voce. Ne credas
eis cum locuti fuerint tibi bona. Reliqui
domum meam, dimisi hereditatem meam;
dedi dilectam animam meam in manu ini-
micorum eius. Facta est mihi hereditas mea
quasi leo in silva; dedit contra me vocem, ideo
odivi eam. Numquid avis discolor
hereditas mea mihi? Numquid avis tincta
per totum? Venite, congregamini, omnes bestie
terre, properate ad devorandum. Pastores
multi demoliti sunt vineam meam, concul-
caverunt partem meam; dederunt por-
tionem meam desiderabilem in desertum
solitudinis. Posuerunt eam in dissi-
pationem, luxitque super me. Desolati-
one desolata est omnis terra, quia nullus
est qui recogitet corde. Super omnes vias
deserti venerunt vastatores, quia gla-
dius Domini devoravit ab extremo
terre usque ad extremum eius; non est pax
universe carni. Seminaverunt triticum
et spinas messuerunt; hereditatem ac-
ceperunt, et non eis proderit. Confundemini
a fructibus vestris, propter iram furoris
Domini. Hec dicit Dominus adversum omnes
vicinos meos pessimos, qui tangunt
hereditatem quam distribui populo meo
Israel: Ecce ego evellam eos de terra sua,
et domum Iuda evellam de medio e-
orum. Et cum evulsero eos, convertar et mise-
rebor eorum, et reducam eos, virum ad
hereditatem suam, et virum in terram suam.
Et erit: si eruditi didicerint vias po-
puli mei, ut iurent in nomine meo: Vivit
Dominus, sicut docuerunt populum meum iu-
rare in Baal, edificabuntur in medio
populi mei. Quod si non audierint, evel-
lam gentem illam evulsione et per-
ditione, ait Dominus.

XIII

Hec dicit Dominus ad me: Vade, et pos-
side tibi lumbare lineum, et
pones illud super lumbos tuos, et in
aquam non inferes illud. Et possedi lum-
bare iuxta verbum Domini, et posui circa
lumbos meos. Et factus est sermo Domini
ad me secundo, dicens: Tolle lumbare
quod possedisti, quod est circa lumbos tuos,
et consurgens vade ad Eufraten, et
absconde illud ibi in foramine petre.
Et abii, et abscondi illud in Eufrate,
sicut preceperat mihi Dominus. Et factum est post di-
es plurimos, dixit Dominus ad me: Surge,
vade ad Eufraten, et tolle inde lum-
bare quod precepi tibi ut absconderes illud
ibi. Et abii ad Eufraten, et fodi, et
tuli lumbare de loco ubi abscon-
deram illud; et ecce computruerat lum-
bare, ita ut nulli usui aptum esset.
Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
Hec dicit Dominus: Sic putrescere faciam
superbiam Iuda, et superbiam Ierusalem mul-
tam, populum istum pessimum, qui nolunt
audire verba mea, et ambulant in pra-
vitate cordis sui, abieruntque post
deos alienos ut servirent eis, et ad-
orarent eos. Et erunt sicut lumbare istud
quod nulli usui aptum est. Sicut enim adheret

lumbare ad lumbos viri, sic agglutinavi mihi omnem domum Israel et omnem domum Iuda, dicit Dominus, ut essent mihi in populum et in nomen et in laudem et in gloriam; et non audierunt. Dices ergo ad eos sermonem istum: Hec dicit Dominus Deus Israel: Omnis laguncula implebitur vino. Et dicent ad te: Numquid ignoramus quia omnis laguncula implebitur vino? Et dices ad eos: Hec dicit Dominus: Ecce ego implebo omnes habitatores terre huius, et reges qui sedent de stirpe David super thronum eius, et sacerdotes et prophetas, et omnes habitatores Ierusalem ebrietate. Et dispergam eos virum a fratre suo, et patres et filios pariter, ait Dominus. Non parcam et non concedam, neque miserebor ut disperdam eos. Audite et auribus percipite; nolite elevari, quia Dominus locutus est. Date Domino Deo vestro gloriam antequam contenebrescat, et antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos. Expectabitis lucem, et ponet eam in umbram mortis et in caliginem. Quod si hoc non audieritis, in abscondito plorabit anima mea a facie superbie; plorans plorabit, et deducet oculus meus lacrimam, quia captus est grex Domini. Dic regi et dominatrici: Humiliamini, sedete, quoniam descendit de capite vestro corona glorie vestre. Civitates austri clause sunt, et non est qui aperiat; translata est omnis Iuda transmigratione perfecta. Levate oculos vestros et videte qui venitis ab aquilone: ubi est grex qui datus est tibi, pecus inclitum tuum? Quid dices cum visitaverit te? Tu enim docuisti eos adversum te, et erudisti in caput tuum. Numquid non dolores apprehendent te quasi mulierem parturientem? Quod si dixeris in corde tuo: Quare venerunt mihi hec? Propter multitudinem iniquitatis tue revelata sunt verecundiora tua, pollute sunt plante tue. Si mutare potest Ethyops pellem suam, aut pardus varietates suas, et vos poteritis benefacere cum didiceritis malum. Et disseminabo eos quasi stipulam que vento raptatur in deserto. Hec sors tua parsque mensure tue a me, dicit Dominus, quia oblita es mei et confisa es in mendacio. Unde et ego nudavi femora tua contra faciem tuam, et apparuit ignominia tua, et adulteria tua et hinnitus tuus, scelus fornicationis tue. Super colles in agro vidi abominationes tuas. Ve tibi Ierusalem, non mundaberis post me; usquequo adhuc? XIIII

Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam de sermonibus siccitatis. Luxit Iudea, et porte eius corruerunt, et obscurate sunt in terra, et clamor Ierusalem ascendit. Maiores miserunt minores suos ad aquam; venerunt ad hauriendum, et non invenerunt aquam; reportaverunt vasa sua vacua. Confusi sunt et afflicti, et operuerunt capita sua propter terre vastitatem, quia non venit pluvia in terra. Confusi sunt agricole, operuerunt capita sua. Nam et cerva in agro peperit et reliquit, quia non erat herba. Et onagri steterunt in rupibus, traxerunt ventum quasi dracones, defecerunt oculi eorum quia non erat herba. Si iniquitates nostre responderint nobis, Domine, fac propter nomen tuum, quoniam multe sunt aversiones nostre; tibi peccavimus. Expectatio Israel, salvator eius in tempore tribulationis, quare quasi colonus futurus es in terra, et quasi viator declinans ad manendum? Quare futurus es velut vir vagus, aut fortis

qui n̄ potest saluare. Tu autē in nob
es dn̄e. ⁊ nom̄ tuū īuocatum ē sup
nos. ne derelinquas nos. Hec dicit dn̄s
p̄p̄lo huic qui dilexit mouē pedē su
os. ⁊ n̄ quieuit. ⁊ dn̄o n̄ placuit. Nc
ergo recordabit̄ iniquitatū eoꝝ. ⁊ ui
sitabit pc̄ca eoꝝ. Et dixit dn̄s ad me.
Noli orare p p̄p̄lo isto ī bonū. Cū ie
iunauerint n̄ exaudiam p̄ces eoꝝ.
Et si obtulerit holocaustomata ⁊
uictimas n̄ suscipiam eas. qm̄ ī
gladio ⁊ fame ⁊ peste ego ɔsumam
eos. Et dixi. A. a. a. dn̄e ds. Prophete
dicunt eis. Non uidebitis gladiū
⁊ fames n̄ erit in uob. s; pacē ueram
dabit uob in loco isto. Et dixit dn̄s ad
me. Falso p̄phe uaticinant̄ ī noīe
meo. Non misi eos ⁊ n̄ p̄cepi eis. neqꝫ
locutus sum ad eos. Visionē mendacē
⁊ diuinationē fraudulentā. ⁊ sedu
ctionē cordis sui p̄phant uob. Ideo h
dicit dn̄s de p̄phis qui p̄phant ī noīe
meo. quos ego n̄ misi. dicētes. gladi
⁊ fames n̄ erit in t̄ra hac. In gladio
⁊ fame. ɔsumentur p̄phe illi. Et p̄p̄li
quib; p̄phant erunt p̄iecti in uiis ie
rl'm p fame ⁊ gladio. ⁊ n̄ erit qui se
peliat. ip̄i ⁊ uxores eoꝝ. filii ⁊ filie
eoꝝ. ⁊ effundam sup eos malū suū.
Et dices ad eos uerbum istud. Deducāt
oculi mei lacrimam p noctem ⁊ diē.
⁊ n̄ taceant. qm̄ ɔtritione magna
ɔtrita ē uirgo filia p̄p̄li mei. plaga
pessima uehement̄. Si egressus fu̾o
ad agros. ecce occisi gladio. ⁊ si ītrauero
ciuitatē. ecce attenuati fame. Ph
ta q̄q; ⁊ sacerdos abierunt ī t̄ram q̄
ignorabant. Numqd p̄iciens abiec
isti iuda. aut syon abhoīata ē aīa
tua. Quare ergo p̄cussisti nos ita ut
nulla sit sanitas. Expectauimus pa
cem ⁊ n̄ ē bonū. ⁊ t̄ps curationis. et
ecce turbatio. Cognouimus dn̄e im
pietates n̄ras. iniquitatē patru
nr̄oꝝ. q2 peccauimus t̄. Ne nos des
ī obp̄briū p̄pt̄ nom̄ tuū. neqꝫ fa
cias nob ɔtumeliam. Solii glie tu
e recordare ne irritum facias fedꝰ
tuū nobiscum. Numqd s̄ ī sculptilib; ge
tiū qui pluant. aut celi possint
dare ymbres. Nonne tu es dn̄s ds
n̄r. quē expectauimus. Tu eī fecisti
Et dixit dn̄s ad XV o hec.
me. Si steterit moyses et
samuhel coram me. n̄ ē aīa mea
ad p̄p̄lm istum. Eice illos a facie
mea. ⁊ egrediant̄. Qd si dixerint
ad te quo egrediemur. dices ad
eos. Hec dicit dn̄s. Qui ad mortē ad
mortem. ⁊ qui ad gladiū ad gladi
um. ⁊ qui ad famē ad famē. ⁊ q ad
captiuitatē ad captiuitatē. Et uisi
tabo sup eos quattuor species dic dn̄s.
gladiū ad occisionē. ⁊ canes ad la
cerandum. ⁊ uolatilia celi ⁊ besti
as t̄re ad deuorandum ⁊ dissipād.
Et dabo eos in feruorē uniuersis re
gnis t̄re p̄pt̄ manassem filiū eze
chie regis iuda. sup omnib; q̄ fecit
in ierl'm. Quis eī miserebit̄ tui ierl'm.
Aut quis ɔtristabit̄ p te. Aut qs ibit
ad rogandum p pace tua. Tu reli
quisti me dicit dn̄s. retrorsum abisti.
Et extendam manū meā sup te.
⁊ interficiam te. Laboraui rogans. Et
disp̄gam eos uentilabro in portis
terre. Interfeci ⁊ p̄didi p̄p̄lm meū.
⁊ tn̄ a uiis suis n̄ sūt reuersi. Multi

plicate sunt mihi vidue eius super harenam
maris. Induxi eis super matrem adole
scentis vastatorem meridie: misi super
civitates repente terrorem. Infirma
ta est que peperit septem: defecit anima eius.
Occidit ei sol cum adhuc esset dies:
confusa est et erubuit. Residuos eius
in gladium dabo in conspectu inimicorum eorum: ait
dominus. Ve mihi mater mea. Quare genui
sti me virum rixe, virum discordie in
universa terra? Non feneravi, nec fe
neravit mihi quisquam. Omnes maledicunt
mihi, dicit dominus. Si non reliquie tue in bonum,
si non occurri tibi in tempore afflictionis, et
in tempore tribulationis, et angustie adver
sum inimicum? Numquid federabitur ferrum
ferro ab aquilone et es? Divitias
tuas et thesauros tuos in direptionem
dabo gratis in omnibus peccatis tuis: et
adducam inimicos tuos de terra quam
nescis. Quia ignis succensus est in fu
rore meo: super vos ardebit. Tu scis
domine, recordare mei et visita me, et tu
ere me ab his qui persequuntur me.
Noli in patientia tua suscipere me:
scito quoniam sustinui propter te opprobri
um. Inventi sunt sermones tui et co
medi eos. Et factum est mihi verbum tuum in
gaudium et in letitiam cordis mei: quoniam
invocatum est nomen tuum super me domine
deus exercituum. Non sedi in concilio lude
ntium, et gloriatus sum a facie manus tue.
Solus sedebam, quoniam comminatione
replesti me. Quare factus est dolor meus
perpetuus, et plaga mea desperabilis re
nuit curari? Facta est mihi quasi mendaci
um aquarum infidelium. Propter hoc hec dicit
dominus. Si converteris convertam te: et ante faci
em meam stabis. Et si separaveris preciosum
a vili, quasi os meum eris. Convertentur
ipsi ad te: et tu non converteris ad eos. Et
dabo te populo huic in murum ereum fortem:
et bellabunt adversum te, et non prevalebunt:
quia ego tecum sum ut salvem te et erui
am te, dicit dominus. Et liberabo te de manu pes
simorum, et redimam te de manu fortium.

XVI

Et factum est verbum domini
ad me dicens. Non accipies uxo
rem, et non erunt tibi filii et filie in loco isto.
Quia hec dicit dominus super filios et filias qui
generantur in loco isto: et super matres eorum que
genuerunt eos: et super patres eorum de
quorum stirpe sunt nati in terra hac. Mor
tibus egrotationum morientur: non plangentur
et non sepelientur: in sterquilinium super faciem
terre erunt: et gladio et fame consumentur.
Et erunt cadavera eorum in escam vola
tilibus celi, et bestiis terre. Hec enim dicit
dominus. Ne ingrediaris domum convivii, ne
vadas ad plangendum, neque consoleris
eos: quia abstuli pacem meam a populo isto,
dicit dominus, misericordiam et miserationes. Et mo
rientur grandes et parvi in terra ista. Non
sepelientur neque plangentur: et non se incident
neque calvitium fiet pro eis. Non frangent
inter eos lugenti panem ad consolan
dum super mortuo: et non dabunt eis pocu
lum ad consolandum super patre suo et
matre. Et domum convivii non ingredieris,
ut sedeas cum eis, et comedas et bibas.
Quia hec dicit dominus exercituum deus Israel. Ecce
ego auferam de loco isto in oculis vestris
et in diebus vestris vocem gaudii, et vocem
letitie, vocem sponsi et vocem sponse.
Et cum annuntiaveris populo huic omnia verba
hec, et dixerint tibi: Quare locutus est dominus super nos
omne malum grande istud? Que est iniqui
tas nostra, et quod peccatum nostrum quod peccavimus domino

tuo: dices ad eos. Quia dereliquerunt patres
vestri me, ait dominus, et abierunt post deos
alienos, et servierunt eis, et adora-
verunt eos, et me dereliquerunt, et legem meam
non custodierunt. Sed et vos peius operati
estis quam patres vestri. Ecce enim ambulat
unusquisque post pravitatem cordis sui ma-
li, ut me non audiat. Et eiciam vos de
terra hac in terram quam ignoratis vos
et patres vestri, et servietis ibi diis alienis
die ac nocte, qui non dabunt vobis requiem.
Propterea ecce dies veniunt, dicit dominus, et non
dicetur ultra: vivit dominus qui eduxit filios
Israel de terra Egypti, sed: vivit dominus qui eduxit
filios Israel de terra aquilonis, et de univer-
sis terris ad quas eieci eos; et reducam
eos in terram suam, quam dedi patribus eorum.
Ecce ego mittam piscatores multos, dicit
dominus, et piscabuntur eos. Et post hec mittam
eis venatores multos, et venabuntur
eos de omni monte et de omni colle, et de ca-
vernis petrarum. Quia oculi mei super omnes
vias eorum. Non sunt abscondite a fa-
cie mea, et non fuit occultata iniquitas eorum
ab oculis meis. Et reddam primum dupli-
ces iniquitates et peccata eorum, quia conta-
minaverunt terram meam in morticinis
ydolorum suorum, et abhominationibus suis
impleverunt hereditatem meam. Domine for-
titudo mea et robur meum, et refugi-
um meum in die tribulationis. Ad te gentes
venient ab extremis terre, et dicent: Vere
mendacium possederunt patres nostri, va-
nitatem que eis non profuit. Numquid faciet
sibi homo deos? Et ipsi non sunt dii. Ideo
circo ecce ego ostendam eis per vice
hac, ostendam eis manum meam
et virtutem meam, et scient quia no-
men michi dominus.

XVII

Peccatum Iuda scriptum est stilo
ferreo in ungue adamantino,
exaratum super latitudinem cordis
eorum, et in cornibus ararum eorum. Cum re-
cordati fuerint filii eorum ararum su-
arum et lucorum suorum, lignorumque fronden-
tium in montibus excelsis, sacrifican-
tes in agro. Fortitudinem tuam et omnes
thesauros tuos in direptionem dabo,
excelsa tua propter peccata in universis finibus i t
tuis. Et relinqueris sola ab here-
ditate tua, quam dedi tibi, et servire te fa-
ciam inimicis tuis in terra quam ignoras,
quoniam ignem succendisti in furore meo,
usque in eternum ardebit. Hec dicit
dominus: Maledictus homo qui confidit in
homine, et ponit carnem brachium
suum, et a domino recedit cor eius. Et
erit quasi myrice in deserto, et non videbit
cum venerit bonum, sed habitabit in sicci-
tate in deserto, in terra salsuginis et
inhabitabili. Benedictus vir qui confi-
dit in domino, et erit dominus fiducia eius.
Et erit quasi lignum quod transplantatur
super aquas, quod ad humorem mittit
radices suas, et non timebit cum vene-
rit estus. Et erit folium eius viride, et
in tempore siccitatis non erit sollicitum,
nec aliquando desinet facere fructum. Pra-
vum est cor hominis et inscrutabile; quis
cognoscet illud? Ego dominus scrutans
cor et probans renes, qui do unicuique
iuxta viam et iuxta fructum adinven-
tionum suarum. Perdix fovit que non
peperit; fecit divitias et non in iudicio.
In dimidio dierum suorum derelinquet eas,
et in novissimo suo erit insipiens. So-
lium glorie altitudinis a principio,
locus sanctificationis nostre, expectatio

israel. Domine omnes qui te derelinquunt
confundentur: recedentes a te in terra
scribentur: quoniam dereliquerunt venam
aquarum viventium dominum. Sana me
domine et sanabor: salvum me fac et sal
vus ero: quoniam laus mea tu es. Ecce
ipsi dicunt ad me. Ubi est verbum domini?
veniat. Et ego non sum turbatus te pa
storem sequens: et diem hominis non desi
deravi tu scis. Quod egressum est de labi
is meis: rectum in conspectu tuo fuit. Non
sis mihi tu formidini: spes mea tu in
die afflictionis. Confundantur qui me per
sequuntur et non confundar ego: pave
ant illi et non paveam ego. Induc super
eos diem afflictionis: et duplici contriti
one contere eos. Hec dicit dominus ad me.
Vade et sta in porta filiorum populi per quam
ingrediuntur et egrediuntur reges iuda
in cunctis portis ierusalem: et dices ad eos.
Audite verbum domini reges iuda et omnis
iudea cunctique habitatores ierusalem qui in
gredimini per portas istas. Hec dicit
dominus. Custodite animas vestras: et nolite
portare pondera in die sabbati: nec inferatis
per portas ierusalem. Et nolite eicere
onera de domibus vestris in die sabbati:
et omne opus non facietis. Sanctificate
diem sabbati: sicut precepi patribus vestris.
Et non audierunt et non inclinaverunt au
\+ rem suam ne audirent me: et ne accipe
rent disciplinam. Et erit. Si audieri
tis me dicit dominus: ut non inferatis onera
per portas civitatis huius in die sabbati:
et si sanctificaveritis diem sabbati ne faci
atis in ea omne opus: ingredientur per por
tas civitatis huius reges et principes
sedentes super solium david et ascenden
tes in curribus et equis: ipsi et principes

\+ et induraverunt cervicem suam.

eorum viri iuda et habitatores ierusalem: et habita
bitur civitas hec in sempiternum: et ve
nient de civitatibus iuda et de circu
itu ierusalem et de terra beniamin et de campe
stribus: et de montuosis et ab austro por
tantes holocaustum et victimam et sac
rificium et thus: et inferent oblationem in
domum domini. Si autem non audieritis me ut
sanctificetis diem sabbati et ne portetis
onus et ne inferatis per portas ierusalem
in die sabbati: succendam ignem in portis eius
et devorabit domos ierusalem: et non extinguetur.

Verbum quod factum est ad XVIII
Ieremiam a domino dicens. Surge et
descende in domum figuli: et ibi audies
verba mea. Et descendi in domum figuli:
et ecce ipse faciebat opus super rotam. Et dis
sipatum est vas quod ipse faciebat e lu
to manibus suis. Conversusque fecit illud
vas alterum: sicut placuerat in oculis eius
ut faceret. Et factum est verbum domini ad me
dicens. Numquid sicut figulus iste non po
tero facere vobis domus israel ait dominus? Ecce
sicut lutum in manu figuli: sic vos in ma
nu mea domus israel. Repente loquar
adversus gentem et adversum regnum ut
eradicem et destruam et disperdam illud.
Si penitentiam egerit gens illa a malo suo
quod locutus sum adversus eam: agam et
ego penitentiam super malo quod cogitavi
ut facerem ei. Et subito loquar de gente
et regno ut edificem et plantem illud.
Si fecerit malum in oculis meis ut non audiat 10
vocem meam: penitentiam agam super bono
quod locutus sum ut facerem ei. Nunc ergo
dic viro iude et habitatori ierusalem dicens.
Hec dicit dominus. Ecce ego fingo contra vos ma
lum: et cogito contra vos cogitationem.
Revertatur unusquisque a via sua mala:

et dirigite vias vestras et studia vestra. Qui
dixerunt. Desperavimus. Post cogita-
tiones enim nostras ibimus: et unusquisque
pravitatem cordis sui mali faciemus.
Ideo hec dicit dominus. Interrogate gentes. Quis
audivit talia horribilia. que fecit
nimis virgo israel. Numquid deficiet
de petra agri nix libani. aut evelli
possunt aque erumpentes frigide et deflu-
entes. Quia oblitus est mei populus meus
frustra libantes et impingentes in viis
suis in semitis seculi. ut ambularent
per eas in itinere non trito. ut fieret terra
eorum in desolationem et in sibilum sem-
piternum. Omnis qui preterierit per eam ob-
stupescet: et movebit caput suum. Sic-
ut ventus urens dispergam eos coram inimi-
cis. Dorsum et non faciem ostendam eis
in die perditionis eorum. Et dixerunt. Veni-
te et cogitemus contra ieremiam cogi-
tationes. Non enim peribit lex a sacerdote
neque consilium a sapiente. nec sermo
a propheta. Venite et percutiamus eum lingua
et non attendamus ad universos sermones
eius. Attende domine ad me: et audi vo-
cem adversariorum meorum. Numquid red-
ditur pro bono malum: quia foderunt
foveam anime mee. Recordare quod
steterim in conspectu tuo ut loquerer pro
eis bonum et averterem indignationem
tuam ab eis. Propterea da filios eorum in fa-
mem: et deduc eos in manus gladii. Fi-
ant uxores eorum absque liberis et vidue:
et viri earum interficiantur morte. Iu-
venes eorum confodiantur gladio in
prelio. audiatur clamor de domibus eorum.
Adduces enim super eos latronem repen-
te quia foderunt foveam ut caperent me.
et laqueos absconderunt pedibus meis.

Tu autem domine scis omne consilium eorum
adversum me in mortem. Ne propitieris
iniquitati eorum: et peccatum eorum a facie
tua non deleatur. Fiant corruentes
in conspectu tuo. in tempore furoris tui
abutere eis.

XIX

Hec dicit dominus. Vade et accipe lagu-
nculam figuli testeam a senio-
ribus populi et a senioribus sacerdotum. et
egredere ad vallem filiorum ennon que
est iuxta introitum porte fictilis: et predica-
bis ibi verba que ego loquar ad te. Et
dices. Audite verbum domini reges iu-
da. et habitatores ierusalem. Hec dicit dominus
exercituum deus israel. Ecce ego inducam
afflictionem super locum istum. ita ut omnis
qui audierit illam. tinniant au-
res eius. eo quod dereliquerint me et alie-
num fecerint locum istum. Et liba-
verunt in eo diis alienis quos nescie-
runt ipsi et patres eorum et reges iuda.
et repleverunt locum istum sanguine
innocentium. et edificaverunt excelsa
baalim que non precepi nec locutus sum.
nec ascenderunt in corde meo. Propterea
ecce dies veniunt dicit dominus. et non vo-
cabitur locus iste amplius thopheth. et
vallis filii ennon. sed vallis occisio-
nis. Et dissipabo consilium iude et
ierusalem in loco isto. et subvertam eos gla-
dio in conspectu inimicorum suorum. et in
manu querentium animas eorum:
et dabo cadavera eorum escas volatili-
bus celi. et bestiis terre. Et ponam ci-
vitatem hanc in stuporem et in sibilum.
Omnis qui preterierit per eam obstupescet
et sibilabit super universa plaga eius.
Et cibabo eos carnibus filiorum suorum
et carnibus filiarum suarum et unusquisque

carnes amici sui comedet in obsidio-
ne et in angustia in qua concludent
eos inimici eorum et qui querunt animas eo-
rum. Et conteres lagunculam in oculis
virorum qui ibunt tecum et dices ad
eos. Hec dicit dominus exercituum. Sic con-
teram populum istum et civitatem istam:
sicut conteritur vas figuli quod non potest ultra
instaurari. Et in thopheth sepelien-
tur: eo quod non sit locus alius ad sepe-
liendum. Sic faciam loco huic ait dominus
et habitatoribus eius: et ponam civitatem
istam sicut thopheth. Et erunt domus
ierusalem et domus regum iuda sicut locus
topheth immunde: omnes domus in quarum
domatibus sacrificaverunt omni militie
celi: et libaverunt libamina diis
alienis. Venit autem ieremias de topheth
quo miserat eum dominus ad prophetan-
dum: et stetit in atrio domus domini
et dixit ad omnem populum. Hec dicit dominus
exercituum deus israel. Ecce ego inducam
super civitatem hanc et super omnes urbes
eius universa mala que locutus sum ad-
versus eam: quoniam induraverunt cervicem
suam ut non audirent sermones meos.

XX

Et audivit phassur filius
emmer sacerdos qui constitutus
erat princeps in domo domini ieremiam
prophetantem sermones istos. Et percus-
sit phassur ieremiam prophetam et misit
eum in nervum quod erat in porta beniamin
superiori in domo domini. Cumque illuxis-
set in crastinum eduxit phassur ieremiam
de nervo. Et dixit ad eum ieremias. Non
phassur vocavit dominus nomen tuum sed pa-
vorem undique. Quia hec dicit dominus. Ecce
dabo te in pavorem et omnes amicos
tuos et corruent gladio inimicorum
suorum et oculi tui videbunt. Et omnem iu-
dam dabo in manum regis babylonis
et traducet eos in babylonem et percuti-
et eos in gladio. Et dabo universam sub-
stantiam civitatis huius et omnem labo-
rem eius. omneque pretium et cunctos
thesauros regum iuda dabo in manu
inimicorum eorum et diripient eos et tollent
et ducent in babylonem. Tu autem phassur
et omnes habitatores domus tue ibitis
in captivitatem. Et in babylonem venies
et ibi morieris. ibique sepelieris tu et omnes
amici tui: quibus prophetasti mendacium.
Seduxisti me domine et seductus sum: for-
tior me fuisti et invaluisti. Factus sum
in derisum tota die. Omnes subsannant
me: quia iam olim loquor vociferans
iniquitatem: et vastitatem clamito. Et
factus est mihi sermo domini in obprobrium et in de-
risum tota die. Et dixi. Non recorda-
bor eius: neque loquar ultra in nomine illius.
Et factus est in corde meo quasi ignis exestu-
ans. claususque in ossibus meis et defe-
ci ferre non sustinens. Audivi enim contu-
melias multorum et terrorem in circuitu.
persequimini et persequamur eum: ab omnibus
viris qui erant pacifici mei et custodien-
tes latus meum: si quomodo decipiatur
et prevaleamus adversus eum et consequamur
ultionem ex eo. Dominus autem mecum est quasi
bellator fortis. Ideirco qui persequuntur
me cadent et infirmi erunt. Confundentur
vehementer quia non intellexerunt obprobrium
sempiternum. quod numquam delebitur. Et tu
domine exercituum probator iusti. qui vides re-
nes et cor. videam queso ultionem tuam ex
eis. Tibi enim revelavi causam meam. Can-
tate domino. laudate dominum: quia liberavit
animam pauperis de manu pessimorum.

Maledicta dies in qua natus sum· dies in qua peperit me mater mea· non sit benedicta· Maledictus uir qui annunciauit patri meo· dicens natus est tibi puer masculus· et quasi gaudio letificauit eum· Sit homo ille· ut sunt ciuitates quas subuertit dominus et non penituit eum· Audiat clamorem mane et ululatum in tempore meridiano· qui non me interfecit a uulua· ut fieret mihi mater mea sepulchrum· et uulua eius conceptus eternus· Quare de uulua egressus sum ut uiderem laborem et dolorem· et consumerentur in confusione dies mei.

XXI

Verbum quod factum est ad ieremiam a domino· quando misit ad eum rex sedechias phassur filium melchie et sophoniam filium maasie sacerdotem dicens· Interroga pro nobis dominum· quia nabuchodonosor rex babilonis preliatur aduersum nos· si forte faciat dominus nobiscum secundum omnia mirabilia sua· et recedat a nobis· Et dixit ieremias ad eos· Sic dicetis sedechie· Hec dicit dominus deus israel· Ecce ego conuertam uasa belli que in manibus uestris sunt· et quibus uos pugnatis aduersum regem babilonis et chaldeos qui obsident uos in circuitu murorum· et congregabo ea in medio ciuitatis huius et debellabo ego uos in manu extenta et brachio forti et in furore et in indignatione et ira grandi· Et percutiam habitatores ciuitatis huius homines et bestie· pestilentia magna morientur· Et post hec ait dominus· dabo sedechiam regem iuda et seruos eius et populum eius et qui derelicti sunt in ciuitate hac a peste et gladio et fame in manu nabuchodonosor regis babilonis et in manu inimicorum eorum et in manu querentium animam eorum·

Et percutiet eos in ore gladii· et non mouebitur neque parcet· nec miserebitur· Et ad populum hunc dices· Hec dicit dominus· Ecce ego do coram uobis uiam uite et uiam mortis· Qui habitauerit in urbe hac morietur gladio et fame et peste· Qui autem egressus fuerit et transfugerit ad chaldeos qui obsident uos uiuet et erit ei anima sua quasi spolium· Posui enim faciem meam super ciuitatem hanc in malum et non in bonum· ait dominus· In manu regis babilonis dabitur et exuret eam igni· Et domui regis iuda· Audite uerbum domini domus dauid· Hec dicit dominus· Iudicate mane iudicium et eruite ui oppressum de manu calumpniantis ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea et succendatur et non sit qui extinguat propter maliciam studiorum uestrorum· Ecce ego ad te habitatricem uallis solide atque campestris ait dominus· Qui dicitis· Quis percutiet nos et quis ingredietur domos nostras· Et uisitabo super uos iuxta fructum studiorum uestrorum dicit dominus· et succendam ignem in saltu eius· qui deuorabit omnia in circuitu eius.

XXII

Hec dicit dominus· Descende in domum regis iuda· et loqueris ibi uerbum hoc et dices· Audi uerbum domini rex iuda· qui sedes super solium dauid· tu et serui tui et populus tuus qui ingredimini per portas istas· Hec dicit dominus· Facite iudicium et iusticiam· et liberate ui oppressum de manu calumpniatoris· Et aduenam et pupillum et uiduam nolite contristare neque opprimatis inique et sanguinem innocentem ne effundatis in loco isto· Si enim facientes feceritis uerbum

istud ingredientur per portas domus
huius reges sedentes de genere David
super thronum eius et ascendentes currus
et equos ipsi et servi et populus eorum.
Quod si non audieritis verba hec in memet
ipso iuravi dicit dominus quia in solitudinem
erit domus hec. Quia hec dicit dominus super
domum regis iuda. Galaad tu mihi caput
libani. Si non posuero te solitudinem
urbes inhabitabiles. Et sanctificabo super te
interficientem virum et arma eius. Et
succident electas cedros tuas et
precipitabunt in ignem. Et pertransibunt
gentes multe per civitatem hanc et dicet
unusquisque proximo suo. Quare fecit dominus
sic civitati huic grandi. Et respondebunt.
Eo quod dereliquerint pactum domini dei
sui et adoraverint deos alienos et ser-
vierint eis. Nolite flere mortuum
neque lugeatis super eum fletu. Pla-
gite eum qui egreditur quia non revertetur
ultra nec videbit terram nativitatis
sue. Quia hec dicit dominus ad sellum filium
iosie regem iuda qui regnavit pro
iosia patre suo qui egressus est de lo-
co isto. Non revertetur huc amplius sed
in loco ad quem transtuli eum ibi mo-
rietur et terram istam non videbit amplius.
Ve qui edificat domum suam in iniusti-
tia et cenacula sua non in iudicio. Amicum
suum opprimet frustra et mercedem eius non
reddet ei. Qui dicit. Edificabo mihi do-
mum latam et cenacula spatiosa. Qui
aperit sibi fenestras et facit laquearia
cedrina pingitque sinopide. Numquid
regnabis quoniam confers te cedro. Pater tuus
numquid non comedit et bibit et fecit iudi-
cium et iustitiam tunc cum bene erat ei. Iu-
dicavit causam pauperis et egeni in bonum

suum. Numquid non ideo quia cognovit me
dicit dominus. Tui vero oculi et cor ad avari-
tiam et sanguinem innocentem fundendum
et ad calumpniam et ad cursum mali
operis. Propterea hec dicit dominus ad ioachim fi-
lium iosie regem iuda. Non plangent
eum. ve frater et ve soror. non concrepabunt
ei ve domine et ve inclite. Sepultura a-
sini sepelietur putrefactus et proiectus
extra portas ierusalem. Ascende libanum et
clama et in basan da vocem tuam et
clama ad transeuntes quia contriti sunt omnes
amatores tui. Locutus sum ad te in hab-
undantia tua. Dixisti non audiam. Hec
est via tua ab adolescentia tua quia non
audisti vocem meam. Omnes pastores
tuos pascet ventus et amatores tui
in captivitatem ibunt. Et tunc confunderis
et erubesces ab omni malitia tua que
sedes in libano et nidificas in cedris. Quomodo
congemuisti cum venissent tibi dolores quasi
parturientis. Vivo ego dicit dominus quia si fu-
erit iechonias filius ioachim regis iuda
anulus in manu dextera mea inde avellam
eum. Et dabo te in manu querentium
animam tuam et in manu quorum tu formi-
das faciem et in manu nabuchodonosor regis
babilonis et in manu chaldeorum. Et mit-
tam te et matrem tuam que genuit te in ter-
ram alienam in qua nati non estis ibique
moriemini. Et in terram ad quam ipsi levant
animam suam ut revertantur illuc non reverten-
tur. Numquid vas fictile atque contritum
vir iste iechonias. Numquid vas ab-
sque omni voluptate. Quare abiecti
sunt ipse et semen eius et proiecti in terram
quam ignoraverunt. Terra terra terra
audi sermonem domini. Hec dicit dominus.
Scribe virum istum sterilem virum qui

in diebus suis non prosperabitur. Nec enim erit de
semine eius vir qui sedeat super solium
david et potestatem habeat ultra in iuda.
Ve pastoribus qui XXIII
disperdunt et dilacerant gregem
pascue mee dicit dominus deus israel. Ideo hec
dicit dominus deus israel ad pastores qui pas
cunt populum meum. Vos dispersistis gre
gem meum et eiecistis eos et non visitastis
eos. Ecce ego visitabo super vos maliciam
studiorum vestrorum dicit dominus. Et ego congrega
bo reliquias gregis mei de omnibus
terris ad quas eiecero eos illuc. Et conver
tam eos ad rura sua et crescent et mul
tiplicabuntur. Et suscitabo super eos pa
stores et pascent eos. Non formidabunt
ultra et non pavebunt et nullus queretur ex
numero dicit dominus. Ecce dies veniunt ait
dominus et suscitabo david germen iustum. Et re
gnabit rex et sapiens erit et faciet
iudicium et iusticiam in terra. In diebus illis
salvabitur iuda et israel habitabit confidenter.
Et hoc est nomen quod vocabunt eum dominus iustus
noster. Propter hoc ecce dies veniunt dicit dominus
et non dicent ultra vivit dominus qui eduxit
filios israel de terra egypti sed vivit dominus
qui eduxit et adduxit semen domus israel
de terra aquilonis et de cunctis terris
ad quas eiecerim illos illuc et habitabunt
in terra sua. Contritum est cor meum in medio
mei contremuerunt omnia ossa mea. Factus
sum quasi vir ebrius et quasi homo madidus
vino a facie domini et a facie verborum sanctorum
eius. Quia adulteriis repleta est terra
quia a facie maledictionis luxit terra
arefacta sunt arva deserti. Factus est
cursus eorum malus et fortitudo eorum
dissimilis. Propheta namque et sacerdos pol
luti sunt et in domo mea inveni malum

eorum ait dominus. Idcirco via eorum erit quasi
lubricum in tenebris. Inpellentur enim
et corruent in ea. Afferam enim super eos
mala annum visitationis eorum ait dominus.
Et in prophetis samarie vidi fatuita
tem. Prophetabant in baal et decipiebant
populum meum israel. Et in prophetis ierusalem
vidi similitudinem adulterii et iter
mendacii. Et confortaverunt manus
pessimorum ut non converteretur unusquisque
a malicia sua. Facti sunt mihi omnes sodo
ma et habitatores eius quasi gomorra.
Propterea hec dicit dominus exercituum ad prophetas.
Ecce ego cibabo eos absinthio et pota
bo eos felle. A prophetis enim ierusalem est
egressa pollutio super omnem terram. Hec
dicit dominus exercituum. Nolite audire
verba prophetarum qui prophetant vobis et de
cipiunt vos. Visionem cordis sui lo
cuntur non de ore domini. Dicunt his qui bla
sphemant me locutus est dominus. Pax erit
vobis. Et omni qui ambulat in pravita
te cordis sui dixerunt non veniet super
vos malum. Quis enim affuit in consi
lio domini et vidit et audivit sermonem
eius. Quis consideravit verbum illius et
audivit. Ecce turbo dominice indigna
tionis egredietur et tempestas erumpens
super caput impiorum. Non revertetur furor
domini usque dum faciat et usque dum com
pleat cogitationem cordis sui. In no
vissimis diebus intelligetis consilium eius.
Non mittebam prophetas et ipsi curre
bant. Non loquebar ad eos et ipsi propheta
bant. Si stetissent in consilio meo et no
ta fecissent verba mea populo meo a
vertissem utique eos a via sua mala
et a pessimis cogitationibus suis. Pu
tasne deus e vicino ego sum dicit dominus

et nō ds̄ de longe. Si occultabit̄ uir ī ab
sconditis. ⁊ ego nō uidebo eum dic̄ dn̄s.
Numq̄d nō celum ⁊ trām ego impleo d̄
dn̄s. Audiui q̄ dixerunt p̄phe p̄phantes
in nomine meo mēdacium. atq; dicē
tes. Sompniaui. sompniaui. Usq; q̄
istud in corde ē p̄phar̄ uaticinātiū
mendatiū. ⁊ p̄phantiū seductione
cordis sui. Qui uolunt facere ut ob
liuiscatur p̄pls̄ m̄s nominis mei p̄p̄
sompnia eor̄ q̄ narrat unusq̄sq; ad
proximū suū. sicut obliti sunt p̄res e
or̄ nominis mei p̄p̄ baal. Propha q̄ hēt
sompniū narret sompniū. ⁊ q̄ hēt
sermonē meū loquatur sermonem
meū uere. Qd̄ paleis ad triticū dic̄ dn̄s.
Numq̄d nō uba mea s̄t q̄si ignis ait dn̄s.
⁊ q̄si malleus conterens petram. Ppterea
ecce ego ad p̄phas ait dn̄s. q̄ furant̄
uba mea unusq̄sq; a proximo suo. Ec
ce ego ad p̄phas ait dn̄s. qui assu
munt linguas suas. ⁊ aiunt. dic̄
dn̄s. Ecce ego ad p̄phas sompniātes
mendatiū ait dn̄s. qui narrauerunt
ea ⁊ seduxerunt p̄plm meū in mēdatio
suo ⁊ in miraculis suis. cū ego nō mi
sissem eos. nec mandassem eis. q̄
nichil p̄fuerunt p̄plo huic dicit dn̄s.
Si igitur interrogauerit te p̄pls̄ iste. ł
p̄pha. aut sacerdos dicens. q̄d est onus
dn̄i. dices ad eos. Uos estis onus. P
ciam quippe uos dicit dn̄s. Et p̄phetes
⁊ sacerdos ⁊ p̄pls̄ qui dicit onus dn̄i.
uisitabo sup̄ uirū illū ⁊ sup domū eī.
Hec dicetis unusq̄sq; ad proximū ⁊
ad fratrem suū. Quid r̄ndit dn̄s. ⁊ q̄d
locutus ē dn̄s. Et onus dn̄i ultra nō me
morabit̄. q̄r onus erit unicuiq; sermo
suus. Et puertistis uba dei uiuentis

dn̄i exercituum dei nr̄i. Hec dices ad p̄
pham. Quid r̄ndit t̄ dn̄s. ⁊ quid lo
cutus ē dn̄s. Si aūt onus dn̄i dixeri
tis. p̄pter h̄ hec dicit dn̄s. Quia dixistis
sermonē istum onus dn̄i. ⁊ misi ad
uos dicens. nolite dicere onus dn̄i. p̄p̄
terea ecce ego tollam uos portans. ⁊ de
relinquam uos ⁊ ciuitatem q̄ dedi uob
⁊ patribz urīs a facie mea. Et dabo uos
in obpbrium sempiternum. ⁊ ignomi
niam eternam. q̄ nūq̄ obliuione dele
Ostendit m̄ dn̄s. XXIIII bit.
⁊ ecce duo calathi pleni ficis.
positi ante templum dn̄i. postq̄ trā
stulit nabuchodonosor rex babylonis iecho
niā filiū ioachim regem iuda. ⁊ prin
cipes eius. ⁊ fabrū ⁊ inclusorem de ie
rlm̄. ⁊ adduxit eos in babylonē. Et
calathus unus fic̄ bonas hēbat ni
mis. ut solent ficus ēē p̄mi temporis.
⁊ calathus un⁹ ficus hēbat malas
nimis. q̄ comedi nō poterant. eo q̄d es
sent male. Et dix̄ dn̄s ad me. Quid tu
uides ieremia. Et dixi. Ficus bonas. bo
nas ualde ⁊ malas. malas ualde. q̄
comedi nō possunt. eo q̄d sint male.
Et fc̄m ē u̇bum dn̄i ad me dicēs. Hec
dicit dn̄s ds̄ isrl̄. Sicut ficus hee bo
ne. sic cognoscam trāsmigrationem
iuda. quam emisi de loco isto in trām
chaldeor̄ in bonū. Et ponā oculos meos
sup eos ad placandū. ⁊ reducā eos ī
trām hanc. Et edificabo eos ⁊ nō dest
ruam. ⁊ plantabo eos ⁊ nō euellam. Et da
bo eis cor. ut sciant me. q̄r ego sum dn̄s.
Et erunt m̄ in p̄plm̄. ⁊ ego ero eis ī deū.
q̄r reuertentur ad me ī toto corde suo.
sic Et sic pessime q̄ comedi nō possūt. eo
q̄d sint male. h̄ dic̄ dn̄s. sic dabo sede

chiam regem iuda et principes eius et
reliquias de ierusalem qui remanserunt in ur-
be hac et qui habitant in terra egipti. Et da-
bo eos in vexationem afflictionemque
omnibus regnis terre. in obprobrium et
in parabolam et proverbium et maledicti-
onem in universis locis ad que eieci eos.
Et mittam in eos gladium et famem et
pestem donec consumantur de terra quam de-
di eis et patribus eorum.

XXV

Verbum quod factum est ad ieremiam de
omni populo iuda in anno quarto
ioachim filii iosie regis iuda. ipse est
annus primus nabuchodonosor regis baby-
lonis. quod locutus est ieremias propheta ad
omnem populum iuda et ad universos
habitatores ierusalem dicens. A tercio decimo
anno iosie filii amon regis iuda usque
ad diem hanc iste est tercius et vicesimus
annus. factum est verbum domini ad me. Et
locutus sum ad vos de nocte consurgens
et loquens. et non audistis. Et misit dominus
ad vos omnes servos suos prophetas
consurgens diluculo mittensque. et non au-
distis. neque inclinastis aures vestras ut
audiretis. cum diceret revertimini unus-
quisque a via sua mala et a pessimis co-
gitationibus vestris. et habitabitis in terra
quam dedit dominus vobis et patribus vestris a seculo
et usque in seculum. et nolite ire post deos ali-
enos ut serviatis eis. adoretisque eos.
neque me ad iracundiam provocetis in o-
peribus manuum vestrarum. et non affligam vos.
et non audistis me dicit dominus. ut me ad ira-
cundiam provocaretis in operibus manuum
vestrarum in malum vestrum. Propterea hec dicit
dominus exercituum. Pro eo quod non audistis verba
mea. ecce ego mittam et assumam univer-
sas cognationes aquilonis ait dominus

et nabuchodonosor regem babylonis servum
meum. et adducam eos super terram istam et
super habitatores eius. et super omnes nati-
ones que in circuitu illius sunt. Et interfici-
am eos. et ponam eos in stuporem et in sibi-
lum et solitudines sempiternas. Per-
damque ex eis vocem gaudii et vocem
leticie. vocem sponsi et vocem sponse
vocem mole et lumen lucerne. et erit
universa terra eius in solitudinem
et in stuporem. Et servient omnes gentes
iste regi babylonis lxx annis. Cumque
oppleti fuerint anni lxx. visitabo
super regem babylonis et super gentem
illam dicit dominus iniquitatem eorum et super
terram chaldeorum et ponam illam in so-
litudines sempiternas. Et adducam super
terram illam omnia verba mea que locutus
sum contra eam. omne quod scriptum est
in libro isto. quecumque prophetavit iere-
mias adversum omnes gentes. quia servi-
erunt eis. cum essent gentes multe
et reges magni. Et reddam eis secundum
opera eorum et secundum facta manuum sua-
rum. Quia sic dicit dominus exercituum deus israel.
Sume calicem vini furoris huius de
manu mea. et propinabis de illo cunctis
gentibus. ad quas ego mittam te. et bibent
et turbabuntur et insanient a facie gla-
dii. quem ego mittam inter eos. Et accepi
calicem de manu domini. et propinavi
cunctis gentibus ad quas misit me dominus.
ierusalem et civitatibus iuda. et regibus eius
et principibus eius. ut darem eos in soli-
tudinem et in stuporem. in sibilum. et in
maledictionem. sicut est dies ista. pharaoni
regi egipti et servis eius. et principibus
eius. et omni populo eius. et universis gentibus
et cunctis regibus terre ausitidis et cun-

ctis regibus terre philistim et aschalonis
et gaze et accaron et residuis
et azoti et moab et filiis ammon
et cunctis regibus tyri et cunctis regibus
sydonis et regibus terre insularum qui sunt
transmare et dedan et theman et
buz et universis qui attonsi sunt in coma
et cunctis regibus arabie et cunctis
regibus occidentis qui habitant in deserto
et cunctis regibus zambri et cunctis
regibus elam et cunctis regibus medo
rum et cunctis regibus aquilonis de prope
et de longe unicuique contra fratrem suum
et omnibus regnis terre que sunt super faciem
eius. Et rex sesach bibet post eos. Et
dices ad eos. Hec dicit dominus exercituum deus
israel. Bibite et inebriamini et vomite
et cadite neque surgatis a facie gla
dii quem ego mittam inter vos. Cumque
noluerint accipere calicem de manu
tua ut bibant dices ad eos. Hec dicit
dominus exercituum. Bibentes bibetis. Quia
ecce in civitate in qua invocatum est nomen
meum ego incipio affligere et vos quasi
innocentes et inmunes eritis? Non
eritis inmunes. Gladium enim ego vo
co super omnes habitatores terre dicit dominus
exercituum. Et tu prophetabis ad eos omnia
verba hec et dices ad eos. Dominus de excel
so rugiet et de habitaculo sancto suo da
bit vocem suam. Rugiens rugiet
super decorem suum. Celeuma quasi calca
tium concinetur adversus omnes habitato
res terre. Pervenit sonitus usque ad ex
trema terre quia iudicium domino cum gen
tibus. Iudicatur ipse cum omni carne. Im
pios tradidi gladio dicit dominus. Hec dicit
dominus exercituum. Ecce afflictio egredietur
de gente in gentem et turbo magnus
egredietur a summitatibus terre. Et erunt inter
fecti domini in die illa a summo terre usque
ad summum eius. Non plangentur et non
colligentur neque sepelientur. In sterquilinium
super faciem terre iacebunt. Ululate pa
stores et clamate et aspergite vos cinere
optimates gregis quia completi sunt dies
vestri ut interficiamini et dissipationes
vestre. Et cadetis quasi vasa preciosa. Et peribit
fuga a pastoribus et salvatio ab opti
matibus gregis. Vox clamoris pasto
rum et ululatus optimatium gregis
quia vastavit dominus pascua eorum et contice
runt arva pacis a facie ire furoris
domini. Dereliquit quasi leo umbraculum su
um quia facta est terra eorum in desolati
onem a facie ire columbe et a facie
ire furoris domini. XXVI

In principio regni ioachim filii io
sie regis iuda factum est verbum istud
a domino dicens. Hec dicit dominus. Sta in atrio
domus domini et loqueris ad omnes ci
vitates iuda de quibus veniunt ut ado
rent in domo domini universos sermones
quos ego mandavi tibi ut loquaris ad
eos. Noli subtrahere verbum si forte au
diant et convertantur unusquisque a via
sua mala et peniteat me mali quod
cogito facere eis propter malitias studiorum eorum.
Et dices ad eos. Hec dicit dominus. Si non
audieritis me ut ambuletis in lege
mea quam dedi vobis ut audiatis ser
mones servorum meorum prophetarum quos
ego misi ad vos de nocte consurgens
et dirigens et non audistis dabo domum
istam sicut sylo et urbem hanc dabo in
maledictionem cunctis gentibus terre.
Et audierunt sacerdotes et prophete et omnis
populus ieremiam loquentem verba hec in domo domini

Cumque complesset Ieremias loquens omnia que preceperat ei dominus ut loqueretur ad universum populum, apprehenderunt eum sacerdotes et prophete et omnis populus dicentes: Morte moriatur. Quare prophetavit in nomine domini dicens: Sicut Silo erit domus hec, et urbs ista desolabitur eo quod non sit habitator? Et congregatus est omnis populus adversum Ieremiam in domo domini. Et audierunt principes Iuda verba hec, et ascenderunt de domo regis in domum domini, et sederunt in introitu porte domus domini nove. Et locuti sunt sacerdotes et prophete ad principes et ad omnem populum dicentes: Iudicium mortis est viro huic, quia prophetavit adversum civitatem istam, sicut audistis auribus vestris. Et ait Ieremias ad omnes principes et ad universum populum dicens: Dominus misit me ut prophetarem ad domum istam et civitatem hanc omnia verba que audistis. Nunc ergo bonas facite vias vestras et studia vestra, et audite vocem domini dei vestri, et penitebit dominum mali quod locutus est adversum vos. Ego autem ecce in manibus vestris sum; facite mihi ut bonum et rectum est in oculis vestris. Verumtamen scitote et cognoscite quod si occideritis me, sanguinem innocentem tradetis contra vosmetipsos et contra civitatem istam et habitatores eius. In veritate enim misit me dominus ad vos ut loquerer in auribus vestris omnia verba hec. Et dixerunt principes et omnis populus ad sacerdotes et prophetas: Non est viro huic iudicium mortis, quia in nomine domini dei nostri locutus est ad nos. Surrexerunt ergo viri de senioribus terre et dixerunt ad omnem cetum populi loquentes: Micheas de Morasthi fuit propheta in diebus Ezechie regis Iuda et ait ad omnem populum Iuda dicens: Hec dicit dominus exercituum: Syon quasi ager arabitur, et Ierusalem in acervum lapidum erit, et mons domus in excelsa silvarum. Numquid morte condempnavit eum Ezechias rex Iuda et omnis Iuda? Numquid non timuerunt dominum, et deprecati sunt faciem domini, et penituit eum mali quod locutus erat adversus eos? Itaque nos facimus malum grande contra animas nostras. Fuit quoque vir prophetans in nomine domini Urias filius Semei de Cariathiarim, et prophetavit adversum civitatem istam et adversum terram istam iuxta omnia verba Ieremie. Et audivit rex Ioachim et omnes potentes et principes eius verba hec, et quesivit rex interficere eum. Et audivit Urias et timuit, fugitque et ingressus est Egyptum. Et misit rex Ioachim viros, Elnatam filium Achobor et viros cum eo in Egyptum, et eduxerunt Uriam de Egypto et adduxerunt eum ad regem Ioachim. Et percussit eum gladio, et proiecit cadaver eius in sepulchris vulgi ignobilis. Igitur manus Ahicam filii Saphan fuit cum Ieremia, ut non traderetur in manus populi et interficerent eum.

XXVII

In principio regni Ioachim filii Iosie regis Iuda, factum est verbum istud ad Ieremiam a domino dicens: Hec dicit dominus ad me: Fac tibi vincula et cathenas, et pones eas in collo tuo. Et mittes eas ad regem Edom et ad regem Moab et ad regem filiorum Ammon et ad regem Tyri et ad regem Sydonis in manu nuntiorum qui venerunt Ierusalem ad Sedechiam regem Iuda, et precipies eis ut ad dominos suos loquantur: Hec dicit dominus exercituum deus Israel:

Hec dicetis ad dn̄os uros. Ego feci
terram et hoīem et iumenta q̄ sūt sup
faciem tre in fortitudine mea ma
gna et in brachio mō extento et
dedi eam ei qui placuit ī oculis
meis. Et nunc itaq; ego dedi omēs
tras istas ī manu nabuchō reg
babylonis serui mei. Insup et be
stias agri dedi ei ut seruiant illi.
Et seruient ei omnes gentes et filio
eius et filio filii eius. donec ueniat
temp̄ terre eius et ipsius. Et seruī
ent ei gentes multe et reges ma
gni. Gens aūt et regnum qd̄ nō ser
uierit nabuchō regi babylonis
et quicumq; n̄ curuauit collū suū
sb iugo regis babylonis. ī gladio
et ī fame et peste. uisitabo sup gentē
illam ait dn̄s. donec consumam eos ī
manu eius. Vos aūt nolite audire
pphas uros. et diuinos et sompniato
res et augures et maleficos q̄ dicūt
uob. n̄ seruietis regi babylonis.
q̄r mendatiū pphant uob. ut lōge
faciant uos de terra ura et eiciat
uos et peatis. Porro gens q̄ subiece
rit ceruicem suā sb iugo reg babȳ
lonis et seruierit ei. dimittā eam
in terra sua dicit dn̄s et colet eam
et habitabit in ea. Et ad sedechiam
regem iuda locut̄ sum sc̄dm oīa
uba hec dicens. Subdite colla
ura sb iugo regis babilonis et
seruite ei et pplo eius et uiuetis. Qū
re moriemini tu et ppls tuus gla
dio. fame et peste. sicut locut̄ ē dn̄s
ad gentē q̄ seruire noluit regi ba
bylonis. Nolite audire uba ppha
rū dicentiū uob n̄ seruietis regi
babylonis. q̄r mendatium ipi locūt
uob. q̄r n̄ misi eos ait dn̄s. Et ipi pph
tant in nomine meo mēdacit. ut ei
ciant uos. et peatis tam uos q̄m pph
te qui uaticinant̄ uob. Et ad sacdotē
et ad pplm istum. locut̄ sum dicen̄.
Hec dicit dn̄s ds. Nolite audire uba
pphar uror. qui pphant uob dicētes.
Ecce uasa dn̄i reuertent̄ de babylone
nunc cito. Mendatium ei pphant
uob. Nolite ergo audire eos. sz seruite
regi babylonis ut uiuatis. Quare
datur hec ciuitas in solitudinē. Et si
pphe sunt et est ubum dn̄i in eis. occ
rant dn̄o exercituum. ut n̄ ueniant
uasa q̄ derelicta fuerāt in domo dn̄i.
et in domo regis iuda. et in ir̄lm. ī ba
bilonem. Quia hec dicit dn̄s exercituū
ad columpnas et ad mare. et ad basē.
et ad reliqua uasoṛ q̄ remanserūt
ī ciuitate hac q̄ n̄ tulit nabuchō
rex babylonis. cū transferrz iecho
niam filiū ioachim regem iuda de
ier̄lm. in babyloniam. et oms opti
mates iuda et ir̄lm. Quia hec dicit
dn̄s exercituū ds isrl̄. ad uasa q̄ derelicta
sunt in domo dn̄i et in domo regis
iuda et ier̄lm. In babilone trāsferent̄
et ibi erunt usq; ad diem uisitationis
sue. dicit dn̄s. Et afferri faciam ea. et
restitui in loco isto. XVIII

Et factū ē in anno illo. ī pncipio
regni sedechie regis iuda ī an
no q̄rto mense quinto. dixit ad me
anmanias filius azur ppha de gaba
on. in domo dn̄i. coram sacdotibz et
omni pplo dicens. Hec dicit dn̄s ex
ercituū. ds isrl̄. Contriui iugū regis
babylonis. adhuc duo anni dieṛ

et ego referri faciam ad locum istum
omnia uasa domini. que tulit nabuchodonosor
rex babylonis de loco isto. et transtulit
ea in babilonem. Et iechoniam filium
ioachim regem iude. et omnem transmi
grationem iude qui ingressi sunt in ba
bylonem: ego conuertam ad locum istum
ait dominus. Conteram enim iugum regis ba
bylonis. Et dixit ieremias propheta ad a
naniam prophetam. in oculis sacerdotum
et oculis omnis populi. qui stabat in do
mo domini. Et ait ieremias propheta. Amen.
Sic faciat dominus. Suscitet dominus uerba
tua que prophetasti. ut referantur uasa
in domum domini. et omnis transmigrati
o de babilone ad locum istum. Ve
rumtamen audi uerbum hoc quod ego loquor
in auribus tuis. et auribus uniuersi populi.
Prophete qui fuerunt ante me et te ab
initio: et prophetauerunt super terras mul
tas. et super regna magna. de prelio et
de afflictione. et de fame. Propheta qui
uaticinatus est pacem. cum uenerit
uerbum eius. scietur propheta quem misit
dominus in ueritate. Et tulit ananias pro
pheta cathenam de collo ieremie prophete
et confregit eam. Et ait ananias in con
spectu omnis populi dicens. Hec dicit dominus.
Sic confringam iugum nabuchodonosor
regis babylonis post duos annos
dierum de collo omnium gentium. Et abi
it ieremias propheta in uiam suam. Et
factum est uerbum domini ad ieremiam. postquam
confregit ananias propheta cathenam
de collo ieremie dicens. Vade et dices ana
nie. Hec dicit dominus. Cathenas lig
neas contriuisti: et facies pro eis cathe
nas ferreas. Quia hec dicit dominus exerci
tuum deus israel. Iugum ferreum posui
super collum cunctarum gentium istarum
ut seruiant nabuchodonosor regi babilo
nis: et seruient ei. Insuper et bestias
terre dedi ei. Et dixit ieremias propheta
ad ananiam prophetam. Audi ana
nia. Non misit te dominus: et tu confide
re fecisti populum istum in mendacio. Id
circo hec dicit dominus. Ecce mittam te
a facie terre. Hoc anno morieris.
Aduersus dominum enim locutus es. Et
mortuus est ananias propheta in an
no illo mense septimo.

XXIX

Et hec sunt uerba libri quem misit
ieremias propheta de ierusalem ad re
liquias seniorum transmigrationis
et ad sacerdotes. et ad prophetas. et ad om
nem populum quem duxerat nabu
chodonosor de ierusalem in babilonem.
postquam egressus est iechonias rex
et domina. et eunuchi. et principes iuda et
ierusalem. et faber et inclusor de ierusalem
manu ellisa filii safan. et gamali
el. filii elchie. quos misit sedechias
rex iuda ad nabuchodonosor re
gem babylonis in babylonem dicens.
Hec dicit dominus exercituum deus israel omni
transmigrationi quam transtuli de ierusalem
in babylonem. Edificate domos et
habitate: et plantate hortos. et come
dite fructum eorum. Accipite uxores
et generate filios et filias. et date filiis
uestris uxores. et filias uestras date ui
ris. et pariant filios et filias. et multi
plicamini ibi. et nolite esse pauci
numero. Et querite pacem ciuitatis
ad quam transmigrare uos feci: et
orate pro ea ad dominum. quia in pace illius
erit pax uobis. Hec dicit dominus exercituum
deus israel. Non uos seducant prophete uestri

qui sunt in medio vestrum et divini vestri
et ne attendatis ad somnia vestra quae
vos somniatis quia falso ipsi prophetant
vobis in nomine meo et non misi eos dicit
dominus. Quia haec dicit dominus. Cum coeperint
impleri in babilone lxx anni vi
sitabo vos et suscitabo super vos ver
bum meum ut reducam vos ad lo
cum istum. Ego enim scio cogitati
ones quas cogito super vos ait dominus co
gitationes pacis et non afflictionis
ut dem vobis finem et patientiam. Et invoca
bitis me et ibitis et orabitis me
et exaudiam vos. Quaeretis me et
invenietis me cum quaesieritis me in
toto corde vestro et inveniar a vobis ait
dominus. Et reducam captivitatem vestram
et congregabo vos de universis gentibus
et de cunctis locis ad quae expuli vos dicit
dominus. Et reverti vos faciam de loco ad quem
transmigrare vos feci. Quia dixistis Su
scitavit nobis dominus prophetas in babylone.
Quia haec dicit dominus ad regem qui sedet
super solium david et ad omnem populum
habitatorem urbis huius et ad fratres ve
stros qui non sunt nobiscum in transmigra
tionem. Haec dicit dominus exercituum. Ecce
mittam in eos gladium et famem et pestem
et ponam eos quasi ficus malas quae come
di non possunt eo quod pessime sint et
persequar eos in gladio et fame et in
pestilentia. Et dabo eos in vexationem
universis regnis terrae in maledicti
onem et in stuporem et sibilum et in
obprobrium cunctis gentibus ad quas
eieci eos. eo quod non audierint verba
mea dicit dominus quae misi ad eos per servos
meos prophetas de nocte consurgens et mit
tens et non audistis me dicit dominus. Vos ergo

audite verbum domini omnis transmigratio quam
emisi de ierusalem in babylonem. Haec dicit
dominus exercituum deus israel ad achab filium
culie et ad sedechiam filium maasie qui
prophetant vobis in nomine meo mendaciter.
Ecce ego tradam eos in manu nabuchodonosor
regis babilonis et percutiet eos in oculis
vestris. Et assumetur ex eis maledictio
omni transmigrationi iuda quae est in babi
lone dicentium. Ponat te dominus sicut sedech
iam et sicut achab quos frixit rex ba
bylonis igne pro eo quod fecerint stul
titiam in israel et moechati sunt uxores
amicorum suorum et locuti sunt verbum in
nomine meo mendaciter quod non mandavi
eis. Ego sum iudex et testis dicit dominus.
Et ad semeiam neelamitem dices. Haec
dicit dominus exercituum deus israel. Pro eo quod mi
sisti in nomine tuo libros ad omnem
populum qui est in ierusalem et ad sofoniam
filium maasie sacerdotem et ad universos
sacerdotes dicens. Dominus dedit te sacerdotem
pro ioiada sacerdote ut sis dux in domo
super omnem virum arreptitium et prophetan
tem ut mittas eum in nervum et in carcerem.
Et nunc quare non increpasti ieremiam ana
thotiten qui prophetat vobis. Quia super hoc
misit ad nos in babylonem dicens.
longum est. Aedificate domos et habitate
et plantate hortos et comedite fructum
eorum. Legit ergo sophonias sacerdos li
brum istum in auribus ieremie prophete. Et
factum est verbum domini dicens. Haec dicit
dominus ad semeiam neelamiten. Pro eo quod
prophetavit vobis semeias et ego non misi
eum et fecit vos confidere in mendacio
idcirco haec dicit dominus. Ecce ego visita
bo super semeiam neelamiten et super
semen eius. Non erit ei vir sedens in

medio populi huius. et non videbit bonum
quod ego faciam populo meo ait dominus.
quia prevaricationem locutus est adversum
[H]ec verbum quod XXX domino
factum est ad ieremiam a domino di-
cens. Hec dicit dominus deus israel dicens. Scri-
be tibi omnia verba que locutus sum ad te
in libro. Ecce enim dies veniunt dicit
dominus et convertam conversionem populi mei is-
rael et iuda ait dominus. Et convertam eos ad
terram quam dedi patribus eorum et posside-
bunt eam. Et hec verba que locutus est dominus
ad israel et ad iudam. Quoniam hec dicit dominus.
Vocem terroris audivimus. formido et
non est pax. Interrogate et videte si generat
masculus. Quare ergo vidi omnis
viri manum super lumbum suum quasi parien-
tis. et conversae sunt universae facies in auru-
ginem. Ve quia magna dies illa. nec
est similis eius. Tempus quoque tribulationis est
iacob. et ex ipso salvabitur. Et erit. In die
illa ait dominus exercituum. conteram iugum
eius de collo tuo. et vincula eius di-
rumpam. Et non dominabuntur ei amplius
alieni. sed servient domino deo suo. et david
regi suo quem suscitabo eis. Tu ergo ne
timeas serve meus iacob ait dominus. neque
paveas israel. Quia ecce ego salvabo
te de terra longinqua. et semen tuum de ter-
ra captivitatis eorum. Et revertetur iacob
et quiescet. et cunctis bonis affluet
et non erit quem formidet. quoniam ego tecum
sum ait dominus. ut salvem te. Faciam enim
consummationem in cunctis gentibus in quibus
dispersi te. Te autem non faciam in consumma-
tionem. sed castigabo te in iudicio ut
non tibi videaris innoxius. Quia hec dicit
dominus. Insanabilis fractura tua. pessima
plaga tua. Non est qui iudicet iudicium
tuum ad alligandum. curationum uti-
litas non est tibi. Omnes amatores tui ob-
liti sunt tui. te non querent. Plaga eni-
m inimici percussi te. castigatione cru-
deli. Propter multitudinem iniquitatis
tue. dura facta sunt peccata tua. Quid cla-
mas super contritione tua. Insanabi-
lis est dolor tuus. Propter multitudinem
iniquitatis tue et dura peccata tua
feci hec tibi. Propterea omnes qui comedunt
te devorabuntur. et universi hostes tu-
i in captivitatem ducentur. et qui te
vastant vastabuntur. cunctosque
predatores tuos dabo in predam. Ob-
ducam enim cicatricem tibi. et a vulneribus
tuis sanabo te dicit dominus. Quia eiec-
tam vocaverunt te syon. hec est que non
habebat requirentem. Hec dicit dominus.
Ecce ego convertam conversionem taberna-
culorum iacob. et tectis eius miserebor.
Et edificabitur civitas in excelso suo.
et templum iuxta ordinem suum fundabitur.
Et egredietur de eis laus. voxque lu-
dentium. Et multiplicabo eos et non mi-
nuentur. et glorificabo eos. et non atte-
nuabuntur. Et erunt filii eius sicut
a principio. et cetus eius coram me per-
manebit. Et visitabo adversum omnes
qui tribulant eum. Et erit dux eius
ex eo. et princeps de medio eius produce-
tur. Et applicabo eum et accedet
ad me. Quis enim iste est qui applicet
cor suum ut appropinquet mihi. ait dominus. Et
eritis mihi in populum. et ego ero vobis in deum.
[E]cce turbo XXXI domini
ecce furor egrediens. perseve-
rans. in capite impiorum conquiescet.
Non avertet iram indignationis dominus
donec faciat et compleat cogitationem

cordis sui. In novissimo dierum intel
ligetis ea. In tempore illo dicit dominus. ero
deus universis cognationibus israel. et ipsi
erunt michi in populum. Hec dicit dominus. Inve
nit gratiam in deserto populus qui rema
serat gladio. Vadet ad requiem suam
israel. Longe dominus apparuit michi. Et in cari
tate perpetua dilexi te: ideo attraxi te
miserans. Rursumque edificabo te
et edificaberis virgo israel. Adhuc orna
beris tympanis tuis. et egredieris in
choro ludentium. Adhuc plantabis
vineas in montibus samarie. Plan
tabunt plantantes. et donec tempus
veniat non vindemiabunt. Quia erit di
es in qua clamabunt custodes in monte
effraym. Surgite et ascendamus in syon
ad dominum deum nostrum. Quia hec dicit dominus.
Exultate in leticia iacob. et hinnite
contra caput gentium. Personate. canite. et
dicite. Salva domine populum tuum reliquias
israel. Ecce ego adducam eos de terra
aquilonis. et congregabo eos ab extre
mis terre. Inter quos erunt cecus
et claudus. et pregnans. et pariens
simul. cetus magnus revertentium huc.
In fletu venient et in misericordia reducam
eos. Et adducam eos per torrentes a
quarum in via recta. et non impingent
in ea: quia factus sum israeli pater. et effra
ym primogenitus meus est. Audite ver
bum gentes. et annuntiate in insulis que
procul sunt et dicite. Qui dispersit israel con
gregabit eum. et custodiet eum sicut
sicut pastor gregem suum. Redemit
enim dominus iacob. et liberavit eum de manu
potentioris. Et venient et laudabunt
in monte syon. et confluent ad bona domini
super frumento et vino. et oleo. et fetu

pecorum et armentorum. Eritque anima eo
rum quasi ortus irriguus: et ultra non esurient.
Tunc letabitur virgo in choro. iuvenes
et senes simul. Et convertam luctum eorum in
gaudium: et consolabor eos. et letificabo
a dolore suo. Et inebriabo animam sacer
dotum pinguedine. et populus meus bonis
meis adimplebitur. ait dominus. Hec dicit dominus.
Vox in excelso audita est lamentationis
fletus et luctus. rachel plorantis
filios suos. et nolentis consolari super eis
quia non sunt. Hec dicit dominus. Quiescat vox
tua a ploratu. et oculi tui a lacrimis: quia
est merces operi tuo ait dominus. Et revertentur
de terra inimici. et est spes novissimis tu
is ait dominus. et revertentur filii ad termi
nos suos. Audiens audivi effraym
transmigrantem. Castigasti me. et erudi
tus sum. quasi iuvenculus indomitus. Conver
te me et convertar: quia tu dominus deus meus.
Postquam enim convertisti me egi penitentiam. et
postquam ostendisti michi percussi femur meum.
Confusus sum et erubui: quoniam sustinui
obprobrium adolescentie mee. Si filius
honorabilis michi effraym si puer delica
tus. quia ex quo locutus sum de eo: adhuc
recordabor eius. Idcirco conturbata sunt
viscera mea super eum. miserans misere
bor eius. ait dominus. Statue tibi speculam.
pone tibi amaritudines. Dirige cor tu
um in viam directam in qua ambulasti.
Revertere virgo israel. revertere ad civitates
tuas istas. Usquequo deliciis dissolveris
filia vaga. Quia creavit dominus novum
super terram: femina circumdabit virum.
Hec dicit dominus exercituum deus israel. Adhuc
dicent verbum istud in terra iuda. et in ur
bibus eius. cum convertero captivitatem eorum.
Benedicat tibi dominus pulchritudo iustitie mons

sanctus. Et habitabunt in eo iuda et omnes
civitates eius simul agricole et mi-
nantes greges. Quia inebriavi animam
lassam. et omnem animam esurientem sa-
turavi. Ideo quasi de sompno suscitatus
sum et vidi. et sompnus meus dulcis michi.
Ecce dies venient dicit dominus. et semina-
bo domum israel et domum iuda semine
hominum. et semine iumentorum. Et sicut vigi-
lavi super eos ut evellerem et demolirer
et dissiparem et disperderem et affligerem.
sic vigilabo super eos ut edificem et plan-
tem ait dominus. In diebus illis non dicent
ultra. patres comederunt uvam acerbam.
et dentes filiorum obstupuerunt. Sed unus-
quisque in iniquitate sua morietur.
Omnis homo qui comederit uvam acerbam.
obstupescent dentes eius. Ecce dies
venient dicit dominus. et feriam domui israel
et domui iuda fedus novum. non secundum pactum
quod pepigi cum patribus vestris. in die qua
apprehendi manum eorum ut educerem eos
de terra egipti. pactum quod irritum
fecerunt. et ego dominatus sum eorum dicit dominus.
Sed hoc erit pactum quod feriam cum domo
israel. Post dies illos dicit dominus. dabo le-
gem meam in visceribus eorum. et in corde eorum
scribam eam. Et ero eis in deum. et ipsi
erunt michi in populum. Et non docebunt ultra
vir proximum suum. et vir fratrem suum dicens.
cognosce dominum. Omnes enim cognoscent
me a minimo eorum usque ad maximum
ait dominus. quia propitiabor iniquitati eorum
et peccati eorum non ero memor amplius. Hec
dicit dominus qui dat solem in lumine diei.
ordinem lune et stellarum in lumine noctis
qui turbat mare et sonant fluctus
eius. dominus exercituum nomen illi. Si defece-
rint leges iste coram me dicit dominus. tunc et

semen israel deficiet ut non sit gens coram
me cunctis diebus. Hec dicit dominus. Si men-
surari potuerint celi sursum. et investi-
gari fundamenta terre deorsum. et ego
abiciam universum semen israel propter omnia
que fecerunt. dicit dominus. Ecce dies venient
dicit dominus. et edificabitur civitas domino a
turre ananeel. usque ad portam angu-
li. Et exibit ultra norma mensure in
conspectu eius. super collem gareb. et cir-
cuibit goatha. et omnem vallem cada-
verum et cineres. et universam regionem
mortis. usque ad torrentem cedron. et
usque ad angulum porte equorum orienta-
lis. Sanctum domini non evelletur et non destrue-
tur ultra in perpetuum.

XXXII

Verbum quod factum est ad ieremiam a domi-
no. anno decimo sedechie regis
iuda. ipse est annus octavus decimus
nabuchodonosor. Tunc exercitus regis baby-
lonis obsidebat ierusalem. et ieremias propheta
erat clausus in atrio carceris. qui erat in
domo regis iuda. Clauserat enim eum
sedechias rex iuda. dicens. Quare va-
ticinaris dicens. Hec dicit dominus. ecce ego
dabo civitatem istam in manu regis ba-
bilonis et capiet eam. et sedechias rex
iuda non effugiet de manu chaldeorum.
sed tradetur in manu regis babylonis. et
loquetur os eius cum ore illius. et oculi
eius oculos illius videbunt. et in babilo-
nem ducet sedechiam. et ibi erit donec
visitem eum ait dominus. Si autem dimicave-
ritis adversum chaldeos. nichil prospe-
rum habebitis. Et dixit ieremias. Fac-
tum est verbum domini ad me dicens. Ecce ana-
neel filius sellum patruelis tuus veniet
ad te dicens. Eme tibi agrum meum qui est
in anathot. tibi enim competit ex propinquitate

ieremias. Et venit ad me anameel filius patrui mei secundum verbum domini ad vestibulum carceris, et ait ad me: Posside agrum meum qui est in anathoth in terra beniamin, quia tibi competit hereditas et tu es propinquus ut possideas. Intellexi autem quod verbum domini esset, et emi agrum ab anameel filio patrui mei qui est in anathoth. Et appendi argentum septem stateres et decem argenteos. Et scripsi in libro et signavi et adhibui testes, et appendi argentum in statera. Et accepi librum possessionis signatum et stipulationes et rata et signa forinsecus. Et dedi librum possessionis baruch filio neri filii maasie in oculis anameel patruelis mei et in oculis testium qui scripti erant in libro emptionis, in oculis omnium iudeorum qui sedebant in atrio carceris. Et precepi baruch coram eis dicens: Hec dicit dominus exercituum deus israel: Sume libros istos librum emptionis hunc signatum et librum hunc qui apertus est, et pone illos in vase fictili, ut permanere possint diebus multis. Hec enim dicit dominus exercituum deus israel: Adhuc possidebuntur domus et agri et vinee in terra ista. Et oravi ad dominum postquam tradidi librum possessionis baruch filio neri dicens: Heu heu heu domine deus. Ecce tu fecisti celum et terram in fortitudine tua magna et in brachio tuo extento. Non erit tibi difficile omne verbum, qui facis misericordiam in milibus et reddis iniquitatem patrum in sinum filiorum eorum post eos. Fortissime magne potens dominus exercituum nomen tibi, magnus consilio et incomprehensibilis cogitatu, cuius oculi aperti sunt super omnes vias filiorum adam, ut reddas unicuique secundum vias suas et secundum fructum adinventionum eius. Qui posuisti signa et portenta in terra egipti usque ad diem hanc et in israel et in hominibus, et fecisti tibi nomen sicut est dies hec. Et eduxisti populum tuum de terra egipti in signis et in portentis et in manu robusta et in brachio extento et in terrore magno, et dedisti eis terram hanc quam iurasti patribus eorum ut dares eis terram fluentem lacte et melle. Et ingressi possederunt eam, et non obedierunt voci tue et in lege tua non ambulaverunt. Omnia que mandasti eis ut facerent non fecerunt, et evenerunt eis omnia mala hec. Ecce munitiones extructe sunt adversum civitatem ut capiatur, et urbs data est in manus chaldeorum qui preliantur adversus eam a facie gladii et famis et pestilentie, et quecumque locutus es acciderunt, ut ipse tu cernis. Et tu dicis mihi domine deus: Eme agrum argento et adhibe testes, cum urbs data sit in manu chaldeorum. Et factum est verbum domini ad ieremiam dicens: Ecce ego dominus deus universe carnis: Numquid mihi difficile erit omne verbum? Propterea hec dicit dominus: Ecce ego tradam civitatem istam in manu chaldeorum et in manu regis babylonis, et capient eam. Et venient chaldei preliantes adversus urbem hanc et succendent eam igni et comburent eam et domos in quarum domatibus sacrificabant baal et libabant diis alienis libamina ad irritandum me. Erant enim filii israel et filii iuda iugiter facientes malum in oculis meis ab adolescentia sua, filii israel qui usque nunc exacerbant me in opere manuum

suam. dicit dominus. Quia in furore et indig-
natione mea facta est in civitas hec. a die qua
edificaverunt eam usque ad diem istam.
qua auferetur de conspectu meo. propter mali-
tiam filiorum israel et filiorum iuda. quam fe-
cerunt ad iracundiam me provocantes.
ipsi et reges eorum. principes eorum et sacerdotes
et prophete eorum. viri iuda et habitatores ierusalem.
Et verterunt ad me terga et non facies.
cum docerem eos diluculo et erudirem
et nollent audire ut acciperent di-
sciplinam. Et posuerunt ydola sua in
domo in qua invocatum est nomen meum.
ut polluerent eam. Et edificaverunt ex-
celsa bahal que sunt in valle filii ennon.
ut initiarent filios suos et filias su-
as moloch quod non mandavi eis. nec
ascendit in cor meum. ut facerent ab-
hominationem hanc. et in peccatum deduce-
rent iudam. Et nunc propter ista hec dicit dominus
deus israel ad civitatem hanc de qua vos dici-
tis quod tradatur in manu regis babylo-
nis. in gladio. et in fame. et in peste.
Ecce ego congregabo eos de universis terris
ad quas eieci eos in furore meo. et in ira
mea. et in indignatione grandi. et re-
ducam eos ad locum istum. et habitare
eos faciam confidenter. et erunt michi in populum
et ego ero eis in deum. Et dabo eis cor
unum et viam unam. ut timeant me uni-
versis diebus. et bene sit eis et filiis eorum
post eos. Et feriam eis pactum sempi-
ternum. et non desinam eis benefacere. et timo-
rem meum dabo in corde eorum ut non re-
cedant a me. Et letabor super eis cum
bene eis fecero. Et plantabo eos in terra ista
in veritate in toto corde meo. et in tota
anima mea. Quia hec dicit dominus. Sic adduxi
super populum istum omne malum hoc grande.
sic adducam super eos omne bonum quod ego
loquor ad eos. Et possidebuntur agri
in terra ista. de qua vos dicitis quod deser-
ta sit. eo quod non remanserit homo et iumen-
tum. et data sit in manu chaldeorum.
Agri pecunia ementur et scribentur in li-
bro. et imprimetur signum et testis ad-
hibebitur. in terra beniamin. et in circui-
tu ierusalem. et in civitatibus iuda. et in civita-
tibus montanis. et in civitatibus campe-
stribus. et in civitatibus que ad austrum sunt.
quia convertam captivitatem eorum ait dominus.

Et factum est verbum domini ad XXXIII
Ieremiam secundo. cum adhuc clausus esset
in atrio carceris dicens. Hec dicit dominus qui
facturus est et formaturus illud et paraturus
dominus nomen eius. Clama ad me et exau-
diam te. et annuntiabo tibi grandia
et firma que nescis. Quia hec dicit dominus
deus israel ad domos urbis huius. et ad do-
mos regis iuda que destructe sunt. et ad
munitiones. et gladium venientium
ut dimicent cum chaldeis. et impleant eas
cadaveribus hominum quos percussi in furo-
re meo. et in indignatione mea. ab-
scondens faciem meam a civitate hac
propter omnem maliciam eorum. Ecce ego ob-
ducam eis cicatricem et sanitatem et cu-
rabo eos. et revelabo illis deprecationem
pacis et veritatis. Et convertam conversionem
iuda et conversionem ierusalem. et edificabo
eos sicut a principio. Et emundabo illos
ab omni iniquitate sua in qua peccave-
runt michi. et propitius ero cunctis iniquita-
tibus eorum in quibus deliquerunt michi. et
spreverunt me. Et erit michi in nomen et
in gaudium et in laudem et in exultati-
onem cunctis gentibus terre. que audierint
omnia bona que ego faciam eis. Et pavebunt

et turbabuntur in universis bonis et in omni
pace quam ego faciam eis. Hec dicit dominus.
Adhuc audietur in loco isto quem vos
dicitis esse desertum eo quod non sit homo et
iumentum in civitatibus iuda et foris ie-
rusalem que desolate sunt absque homine
et absque habitatore et absque pecore vox
gaudii et vox letitie vox sponsi et vox
sponse vox dicentium confitemini domino ex-
ercituum quoniam bonus dominus quoniam in eternum
misericordia eius et portantium vota in do-
mum domini. Reducam enim conversionem ter-
re sicut a principio dicit dominus. Hec dicit dominus exer-
cituum. Adhuc erit in loco isto deserto
absque homine et absque iumento et in cun-
ctis civitatibus eius habitaculum pastorum
accubantium gregum in civitatibus
montuosis et in civitatibus campestribus
et in civitatibus que ad austrum sunt et in terra
beniamin et in circuitu ierusalem et in civi-
tatibus que ad austrum sunt et in terra benia-
min et in circuitu ierusalem et in civitatibus
iuda. Adhuc transibunt greges ad ma-
num numerantis ait dominus. Ecce dies ve-
niunt dicit dominus et suscitabo verbum
bonum quod locutus sum ad domum israel
et ad domum iuda. In diebus illis et in tempore
illo germinare faciam david germen
iustitie et faciet iudicium et iustitiam
in terra. In diebus illis salvabitur iuda et
israel habitabit confidenter. Et hoc est quod voca-
bunt eum: dominus iustus noster. Quia hec dicit
dominus. Non interibit de david vir qui se-
deat super thronum domus israel et de sa-
cerdotibus et de levitis non interibit vir
mea a facie qui offerat holocaustomata
et incendat sacrificium et cedat victi-
mas cunctis diebus. Et factum est verbum
domini ad ieremiam dicens. Hec dicit dominus.

Si irritum fieri potest pactum meum cum die
et pactum meum cum nocte ut non sit dies
et nox in tempore suo et pactum meum irri-
tum esse poterit cum david servo meo
ut non sit ex eo filius qui regnet in throno
eius et levite et sacerdotes ministri mei.
Sicut enumerari non possunt stelle celi et
metiri harena maris sic multiplica-
bo semen david servi mei et levitas
ministros meos. Et factum est verbum domini
ad ieremiam dicens. Numquid non vidisti
quid populus hic locutus sit dicens: due cog-
nationes quas elegerat dominus abiecte sunt et
populum meum despexerunt eo quod non sit ultra
gens coram eis. Hec dicit dominus. Si pa-
ctum meum inter diem et noctem et leges ce-
lo et terre non posui, equidem et semen iacob
et david servi mei proiciam ut non assu-
mam de semine eius principes seminis
abraham ysaac et iacob. Reducam
enim conversionem eorum et miserebor eis. Ver-
bum quod factum est ad ieremiam a domino quando
nabuchodonosor rex babylonis et omnis exer-
citus eius universaque regna terre que erant
sub potestate manus eius et omnis populus bel-
labant contra ierusalem et contra omnes urbes eius
dicens. Hec dicit dominus deus israel. Vade et lo-
quere ad sedechiam regem iuda et dices
ad eum. Hec dicit dominus. Ecce ego tradam
civitatem hanc in manu regis babylonis
et succendet eam igni. Et tu non effugi-
es de manu eius sed comprehensione capi-
eris et in manu eius traderis. Et oculi
tui oculos regis babylonis videbunt
et os tuum cum ore eius loquetur et baby-
lonem introibis. Attamen audi verbum domini
sedechia rex iuda. Hec dicit dominus ad te.
Non morieris in gladio sed in pace mo-
rieris et secundum combustiones patrum tuorum

regum priorum qui fuerunt ante te sic conbu
rent te. Et ve domine plangent te. quia ver
bum hoc ego locutus sum dicit dominus. Et lo
cutus est ieremias propheta ad sedechiam regem
iuda universa verba hec in ierusalem. Et ex
ercitus regis babylonis pugnabat contra
ierusalem et contra omnes civitates iuda que re
lique erant contra lachis et contra ezecha. Hee
enim superant de civitatibus iuda. ur
bes munite. Verbum quod factum est ad ie
remiam a domino postquam percussit rex sede
chias fedus cum omni populo in ierusalem. predi
cans ut dimitteret unusquisque servum su
um. et unusquisque ancillam suam hebre
um et hebream liberos. et nequaquam domina
rentur eis. id est in iudeo et fratre suo.

xxxiiii Audierunt ergo omnes C XXXIIII
principes. et universus populus qui ve
rant pactum ut dimitteret unusquisque
servum suum. et unusquisque ancillam suam
liberos. et ultra non dominarentur eis. Au
dierunt igitur et dimiserunt. Et versi sunt
deinceps et retraxerunt servos et ancillas
suas quas dimiserant liberos et subiu
gaverunt in famulos et in famulas. Et
factum est verbum domini ad ieremiam a domino
dicens. Hec dicit dominus deus israel. Ego percussi
fedus cum patribus vestris in die qua eduxi
eos de terra egypti de domo servitutis
dicens. Cum completi fuerint septem
anni dimittat unusquisque fratrem suum
hebreum qui venditus est ei. Et serviet tibi
sex annis. et dimittes eum a te liberum.
Et non audierunt patres vestri me. nec incli
naverunt aurem suam. Et conversi estis vos
hodie et fecistis quod rectum est in oculis
meis. ut predicaretis libertatem unusquisque
ad amicum suum. et inistis pactum in conspectu
meo. in domo in qua invocatum est nomen meum
super eam. Et reversi estis. et commacula
stis nomen meum. et reduxistis unusquisque
servum suum. et unusquisque ancillam
suam. quos dimiseratis ut essent
liberi et sue potestatis. et subiugastis eos
ut sint vobis servi et ancille. Propterea
hec dicit dominus. Vos non audistis me
ut predicaretis libertatem unusquisque
fratri suo. et unusquisque amico suo. Ecce
ego predico vobis libertatem ait dominus ad
gladium. et ad pestem et famem. et
dabo vos in commotionem cunctis regnis
terre. Et dabo viros qui prevaricantur
fedus meum. et non observaverunt verba
federis quibus assensi sunt in conspectu meo.
Vitulum quem conciderunt in duas partes
et transierunt inter divisiones eius
principes iuda et principes ierusalem. et eu
nuchi et sacerdotes et omnis populus terre
qui transierunt inter divisiones vituli.
et dabo eos in manu inimicorum suorum et
in manu querentium animam eorum. Et erit
morticinum eorum in escam volucribus celi
et bestiis terre. Et sedechiam regem
iuda et principes eius dabo in manu
in manu inimicorum suorum et in manu que
rentium animam eorum. et in manu exerci
tuum regis babylonis qui recesse
runt a vobis. Ecce ego precipio dicit dominus.
et reducam eos in civitatem hanc. et pre
liabuntur adversus eam. et capient
eam. et incendent igni. Et civitates
iuda dabo in solitudinem eo quod non sit habita

xxxv Verbum quod C XXXV tore.
factum est ad ieremiam a domino in
diebus ioachim filii iosie regis iuda
dicens. Vade ad domum rechabitarum
et loquere eis. Et introduces eos in do
mum domini in unam exedram thesaurorum et

dabis eis bibere vinum. Et assumpsi Ie-
choniam filium Ieremie filii Absanie
et fratres eius et omnes filios eius et universam
domum Rechabitarum. Et introduxi eos
in domum domini ad gazofilatium filiorum A-
nan filii Iedelie hominis dei, quod erat
iuxta gazofilatium principum, super
thesaurum Maasie filii Sellum qui erat
custos vestibuli. Et posui coram filiis
Rechabitarum scyphos plenos vino et
calices. Et dixi ad eos: Bibite vinum.
Qui responderunt: Non bibemus vinum,
quia Ionadab filius Rechab pater noster prece-
pit nobis dicens: Non bibetis vinum
vos et filii vestri usque in sempiternum. Et do-
mum non edificabitis, et sementem non se-
retis, et vineas non plantabitis nec
habebitis, sed in tabernaculis habitabitis
cunctis diebus vestris, ut vivatis di-
ebus multis super faciem terre in qua vos
peregrinamini. Obedivimus ergo voci
Ionadab filii Rechab patris nostri in omnibus
que precepit nobis, ita ut non biberemus
vinum cunctis diebus nostris, nos et mu-
lieres nostre, filii et filie nostre, et non edifi-
caremus domos ad habitandum. Et vi-
neam et agrum et sementem non ha-
buimus, sed habitavimus in tabernaculis,
et obedientes fuimus iuxta omnia que precepit
nobis Ionadab pater noster. Cum autem ascen-
disset Nabuchodonosor rex Babylonis ad ter-
ram nostram, diximus: Venite et ingre-
diamur Ierusalem a facie exercitus Syrie.
Et mansimus in Ierusalem. Et factum est verbum
domini ad Ieremiam dicens: Hec dicit dominus
exercituum deus Israel: Vade et dic viris
Iuda et habitatoribus Ierusalem: Numquid non
recipietis disciplinam ut obediatis
verbis meis, dicit dominus? Prevaluerunt
sermones Ionadab filii Rechab quos pre-
cepit filiis suis ut non biberent vinum, et non
biberunt usque ad diem hanc, quia obedi-
erunt precepto patris sui. Ego autem locutus sum
ad vos de mane consurgens et loquens,
et non obedistis mihi. Misique ad vos omnes
servos meos prophetas, consurgens diluculo
mittensque et dicens: Convertimini unus-
quisque a via sua pessima, et bonas facite
studia vestra, et nolite sequi deos alienos
neque colatis eos, et habitabitis in terra quam
dedi vobis et patribus vestris. Et non inclinastis
aurem vestram neque audistis me. Fir-
maverunt igitur filii Ionadab filii Rechab
preceptum patris sui quod preceperat eis; populus
autem iste non obedivit mihi. Idcirco hec dicit dominus
exercituum deus Israel: Ecce ego adducam su-
per Iudam et super omnes habitatores Ierusalem uni-
versam afflictionem quam locutus sum adver-
sus eos, eo quod locutus sum ad illos et non
audierunt, vocavi illos et non responderunt
mihi. Domui autem Rechabitarum dixit Ieremias:
Hec dicit dominus exercituum deus Israel: Pro eo quod obe-
distis precepto Ionadab patris vestri et custo-
distis omnia mandata eius et fecistis uni-
versa que precepit vobis, propterea hec dicit dominus
exercituum deus Israel: Non deficiet vir de stir-
pe Ionadab filii Rechab stans in conspectu meo cunctis diebus.

XXXVI

Et factum est in anno
quarto Ioachim filii Iosie regis
Iuda, factum est verbum hoc ad Ieremiam a domino
dicens: Tolle volumen libri et scribe in eo
omnia verba que locutus sum tibi adversum Israel
et Iudam et adversum omnes gentes, a die
qua locutus sum ad te ex diebus Iosie usque ad
diem hanc. Si forte audiente domo
Iuda universa mala que ego cogito facere
eis, revertatur unusquisque a via sua pessi-
ma, et propitius ero iniquitati et peccato eorum.

Vocauit ergo ieremias baruch filium nerie.
Et scripsit baruch ex ore ieremie omnes ser
mones domini quos locutus est ad eum in uo
lumine libri. Et precepit ieremias ba
ruch dicens. Ecce ego clausus sum nec
ualeo ingredi domum domini. Ingredere ergo
tu et lege de uolumine in quo scripsisti
ex ore meo uerba domini audiente populo in
domo domini in die ieiunii. Insuper et audi
ente uniuerso iuda qui ueniunt de ciuitatibus
suis leges eis. si forte cadat oratio eorum
in conspectu domini et reuertatur unusquisque a ui
a sua pessima. quoniam magnus furor et in
dignatio quam locutus est dominus aduersus populum
hunc. Et fecit baruch filius nerie iuxta
omnia que preceperat ei ieremias propheta legens
ex uolumine sermones domini in domo
domini. Factum est autem in anno quinto ioachim
filii iosie regis iuda in mense nono predi
cauerunt ieiunium in conspectu domini omni populo in ierusalem
et uniuerse multitudini que confluxerat de
ciuitatibus iuda in ierusalem. Legitque baruch
ex uolumine sermones ieremie in domo domini
in gazofilacio gamarie filii saphan
scribe in uestibulo superiori in introitu
porte noue domus domini audiente omni
populo. Cumque audisset micheas filius
gamarie filii saphan omnes sermones
domini ex libro. descendit in domum regis
ad gazofilacium scribe. Et ecce ibi omnes
principes sedebant. elisama scriba et
dalaias filius semeie et elnadan fi
lius achobor et gamarias filius saphan
et sedechias filius ananie et uniuersi princi
pes. Et nuntiauit eis micheas omnia uerba
que audiuit legente baruch ex uolumine
in auribus populi. Miserunt itaque omnes principes
ad baruch iudi filium nathanie filii
selemie filii chusi dicentes. Volumen ex
quo legisti audiente populo sume
in manu tua et ueni. Tulit ergo baruch
filius nerie uolumen in manu sua et
uenit ad eos. Et dixerunt ad eum. Sede et
lege hec in auribus nostris. Et legit baruch
in auribus eorum. Igitur cum audissent omnia
uerba hec obstupuerunt unusquisque
ad proximum suum et dixerunt ad baruch.
Nuntiare debemus regi omnes sermones
istos. Et interrogauerunt eum dicentes.
Indica nobis quomodo scripsisti omnes ser
mones istos ex ore eius. Dixit autem
eis baruch. Ex ore suo loquebatur quasi
legens ad me omnes sermones istos.
et ego scribebam in uolumine atramento.
Et dixerunt principes ad baruch. Vade
et abscondere tu et ieremias et nemo sci
at ubi sitis. Et ingressi sunt ad regem
in atrium. porro uolumen commendauerunt
in gazofilacio elisame scribe. Et nun
tiauerunt audiente rege omnes sermones.
Misitque rex iudi ut sumeret uolumen.
Qui tollens illud de gazofilacio eli
same scribe legit audiente rege et
uniuersis principibus qui stabant circa
regem. Rex autem sedebat in domo hie
mali in mense nono et posita erat
coram eo arula plena prunis. Cumque
legisset iudi tres pagellas uel quatuor
scidit illud scalpello scribe et proiecit
in ignem qui erat super arulam donec
consumeretur omne uolumen igni qui
erat in arula. Et non timuerunt neque scide
runt uestimenta sua rex et omnes serui
eius qui audierunt uniuersos sermones
istos. Verumtamen elnathan et dalaias
et gamarias contradixerunt regi ne combu
reret librum et non audiuit eos. Et precepit
rex ieremiel filio amelech et saraie

filio ezrihel. et selemie filio abdeel.
ut comprehenderent baruch scribam et
ieremiam prophetam. Abscondit autem eos
dominus. Et factum est verbum domini ad ie-
remiam postquam combusserat rex volu-
men et sermones quos scripserat ba-
ruch ex ore ieremie dicens. Rursum
tolle volumen aliud. et scribe in eo omnes
sermones priores qui erant in volu-
mine priori quod combussit ioachim rex
iuda. Et ad ioachim regem iuda dices.
Hec dicit dominus. Tu combussisti volumen
illud dicens. Quare scripsisti in eo annun-
tians. festinus veniet rex babylonis
et vastabit terram hanc. et cessare fa-
ciet ex illa hominem et iumentum. Propterea
hec dicit dominus contra ioachim regem iuda.
Non erit ex eo qui sedeat super solium david.
Et cadaver eius proicietur ad estum per diem
et ad gelu per noctem. Et visitabo contra eum
et contra semen eius. et contra servos eius iniquita-
tes suas. Et adducam super eos et super habita-
tores ierusalem. et super viros iuda omne ma-
lum quod locutus sum ad eos. et non audie-
runt. Ieremias autem tulit volumen aliud et
dedit illud baruch filio nerie scribe.
Qui scripsit in eo ex ore ieremie omnes ser-
mones libri quem combusserat ioachim
rex iuda igni. et insuper additi sunt ser-
mones multo plures quam antea fu-
Et regna CA XXXVII erant.
vit rex sedechias filius iosie
pro iechonia filio ioachim. quem constitu-
it regem nabuchodonosor rex babylonis
in terra iuda. Et non obedivit ipse et servi
eius et populus terre verbis domini que locutus est in ma-
nu ieremie prophete. Et misit rex sedechias
iuchal filium selemie. et sophoniam
filium maasie sacerdotem ad ieremiam
prophetam dicens. Ora pro nobis dominum deum
nostrum. Ieremias autem libere ambulabat in
medio populi. Non enim miserant eum in
custodiam carceris. Igitur exercitus pharao-
nis egressus est de egypto. Et audientes
chaldei qui obsidebant ierusalem huiusce-
modi nuntium recesserunt ab ierusalem.
Et factum est verbum domini ad ieremiam prophetam
dicens. Hec dicit dominus deus israel. Sic dice-
tis regi iuda. qui misit vos ad me in-
terrogandum. Ecce exercitus pharaonis qui e-
gressus est vobis in auxilium. revertetur in
terram suam in egyptum. Et redient chal-
dei et bellabunt contra civitatem hanc. et
capient eam. et incendent igni. Hec dicit
dominus. Nolite decipere animas vestras dicentes.
euntes abibunt et recedent a nobis chal-
dei. quia non abibunt. Sed et si percusseritis
omnem exercitum chaldeorum qui preliantur
adversum vos. et derelicti fuerint ex eis
aliqui vulnerati. singuli de tentorio su-
o consurgent. et incendent civitatem hanc
igni. Ergo cum recessisset exercitus chal-
deorum ab ierusalem propter exercitum pharaonis.
egressus est ieremias de ierusalem. ut iret in
terram beniamin. et divideret ibi posses-
sionem in conspectu civium. Cumque pervenisset ad
portam beniamin. erat ibi custos porte
per vices. nomine ierias filius selemie
filii ananie. et apprehendit ieremiam
prophetam dicens. Ad chaldeos profugis.
Et respondit ieremias. Falsum est. Non fu-
gio ad chaldeos. Et non audivit eum. Sed
comprehendit ierias ieremiam. et adduxit
eum ad principes. Quam ob rem irati
principes contra ieremiam. cesum eum mise-
runt in carcerem. qui erat in domo iona-
than scribe. Ipse enim prepositus erat super
carcerem. Itaque ingressus est ieremias in

domum laci ⁊ in ergastulum. Et sedit ibi
ieremias diebus multis. Mittens autem
rex sedechias tulit eum ⁊ interrogavit
eum in domo sua abscondite ⁊ dixit.
Putas ne est sermo a domino. Et dixit ierem
ias. Est. Et ait. In manu regis babylo
nis traderis. Et dixit ieremias ad re
gem sedechiam. Quid peccavi tibi et
servis tuis ⁊ populo tuo quia misisti me
in domum carceris. Ubi sunt prophete vestri
qui prophetabant vobis ⁊ dicebant non veniet
rex babylonis super vos ⁊ super terram
hanc. Nunc ergo audi obsecro domine
mi rex. Valeat deprecatio mea in conspectu
tuo ⁊ ne me remittas in domum iona
than scribe ne moriar ibi. Precep
it ergo rex sedechias ut traderetur ieremias in
vestibulum carceris ⁊ daretur ei torta
panis cotidie excepto pulmento do
nec consumerentur omnes panes de civitate.
Et mansit ieremias in vestibulo carceris.

xxxviii

XXXVIII

Audivit autem sapha
tias filius matthan ⁊ gedelias
filius fassur ⁊ iuchal filius selemie ⁊
fassur filius melchie sermones quos
loquebatur ieremias ad omnem populum di
cens. Hec dicit dominus. Quicumque manserit
in civitate hac morietur gladio ⁊ fame
⁊ peste. Qui autem profugerit ad chaldeos vi
vet ⁊ erit anima eius sospes ⁊ vivet.
Hec dicit dominus. Tradendo tradetur civitas
hec in manus exercitus regis babylonis
⁊ capiet eam. Et dixerunt principes regi.
Rogamus ut occidatur homo iste. De indu
stria enim dissolvit manus virorum bellan
tium qui remanserunt in civitate hac ⁊
manus universi populi loquens ad eos iuxta
verba hec. Siquidem homo hic non querit pacem po
pulo huic sed malum. Et dixit rex sedechias.

Ecce ipse in manibus vestris est. Nec enim
fas est vobis regem quicquam negare.
Tulerunt ergo ieremiam ⁊ proiecerunt
eum in lacum helchie filii amalech
qui erat in vestibulo carceris. Et sub
miserunt ieremiam funibus in lacum
in quo non erat aqua sed lutum. Descendit
itaque ieremias in cenum. Audivit autem
abdemelech ethiops vir eunuchus qui
erat in domo regis quod misissent eum
in lacum. Porro rex sedebat in porta
beniamin. Et egressus est abdemelech de
domo regis ⁊ locutus est ad regem dicens.
Domine mi rex. malefecerunt viri isti
omnia quecumque perpetraverunt contra ieremiam pro
phetam mittentes eum in lacum ut
moriatur ibi fame. Non sunt enim panes
ultra in civitate. Precepit itaque rex
abdemelech ethiopi dicens. Tolle
tecum hinc xxx viros ⁊ leva ierem
iam prophetam de lacu antequam moriatur.
Assumptis ergo abdemelech secum viris
ingressus est domum regis que erat sub
cellario. Et tulit inde veteres pannos
⁊ antiqua que computruerant ⁊ submisit
ea ad ieremiam in lacum per funiculos.
Dixitque abdemelech ethiops ad ie
remiam. Pone veteres pannos ⁊ hec
scissa ⁊ putrida sub cubito manuum
tuarum ⁊ super funes. Fecit ergo ieremias
sic. Et extraxerunt ieremiam funibus ⁊
eduxerunt eum de lacu. Mansit
autem ieremias in vestibulo carceris. Et mi
sit rex sedechias ⁊ tulit ad se ieremi
am prophetam ad ostium tertium quod erat in
domo domini. Et dixit rex ad ieremiam. Inter
rogo ego te sermonem ne abscondas
a me aliquid. Dixit autem ieremias ad se
dechiam. Si annuntiavero tibi numquid non

interficies me. Et si consilium tibi dedero,
non me audies. Iuravit ergo rex Sede-
chias Ieremie clam dicens. Vivit dominus
qui fecit nobis animam hanc, si occidero te, et
si tradidero te in manu virorum istorum qui querunt
animam tuam. Et dixit Ieremias ad Sedechi-
am. Hec dicit dominus exercituum deus Israel. Si
profectus exieris ad principes regis Ba-
bylonis, vivet anima tua, et civitas
hec non succendetur igni. Et salvus eris
tu et domus tua. Si autem non exieris ad
principes regis Babylonis, tradetur civi-
tas hec in manu Chaldeorum, et succendent
eam igni, et tu non effugies de manu
eorum. Et dixit rex Sedechias ad Ieremiam.
Sollicitus sum propter Iudeos qui transfugerunt
ad Chaldeos, ne forte tradar in manus
eorum, et illudant mihi. Respondit autem ei Iere-
mias. Non te tradent. Audi queso vo-
cem domini quam ego loquor ad te, et bene tibi
erit, et vivet anima tua. Quod si nolu-
eris egredi, iste est sermo quem ostendit
mihi dominus. Ecce omnes mulieres que reman-
serunt in domo regis Iuda, educentur ad
principes regis Babylonis, et ipse dicent:
Seduxerunt te et prevaluerunt adversum
te viri pacifici tui, demerserunt te in
ceno et in lubrico pedes tuos, et reces-
serunt a te. Et omnes uxores tue et fi-
lii tui educentur ad Chaldeos, et non effu-
gies manus eorum, sed in manu regis
Babylonis traderis, et civitatem hanc
comburet igni. Dixit ergo Sedechias ad
Ieremiam. Nullus sciat verba hec, et non
morieris. Si autem audierint principes
quia locutus sum tecum, et venerint ad te et
dixerint tibi: indica nobis quid locutus sis
cum rege, ne celes nos, et non te interficiemus,
et quid locutus est tecum rex, dices ad eos.
Prostravi ego preces meas coram rege ne me
reduci iuberet in domum Ionathan, ut ibi
morerer. Venerunt ergo omnes principes ad
Ieremiam et interrogaverunt eum. Et locutus est
eis omnia verba que preceperat ei rex, et
cessaverunt ab eo. Nichil enim fuerat
auditum. Mansit vero Ieremias in vestibulo
carceris usque ad diem quo capta est
Ierusalem. Factum est ut caperetur Ierusalem.

XXXIX

Anno nono Sede-
chie regis Iuda mense decimo
venit Nabuchodonosor rex Babylonis et omnis
exercitus eius ad Ierusalem, et obsidebant eam.
Undecimo autem anno Sedechie mense quarto
quinta mensis aperta est civitas, et in-
gressi sunt omnes principes regis Babylonis
et sederunt in porta media Nerethel,
Sereser, Semegar, Nabusazachim,
Rapsares, Neregel, Sereser, Rebmag,
et omnes reliqui principes regis Baby-
lonis. Cumque vidisset eos Sedechias
rex Iuda et omnes viri bellatores,
fugerunt, et egressi sunt nocte de civita-
te per viam horti regis, et per portam que
erat inter duos muros, et egressi sunt ad
viam deserti. Persecutus est autem eos ex-
ercitus Chaldeorum, et comprehenderunt Sede-
chiam in campo solitudinis Hiericon-
tine, et captum adduxerunt ad Nabuchodonosor
regem Babylonis in Reblata, que est in
terra Emath. Et locutus est ad eum iudicia. Et
occidit rex Babylonis filios Sedechie
in Reblatha in oculis eius, et omnes nobiles
Iuda occidit rex Babylonis. Oculos
quoque Sedechie eruit, et vinxit eum compedibus
ut duceretur in Babylonem. Domum quoque re-
gis et domum vulgi succenderunt Chaldei
igni, et murum Ierusalem subverterunt. Et reli-
quias populi que remanserant in civitate, et p-

fugas qui transfugerant ad eum · et super-
fluos vulgi qui remanserant · transtu-
lit nabuzardan magister militum in ba-
bilonem · Et de plebe pauperum qui
penitus nichil habebant dimisit nabuzar-
dan magister militum in terra iuda · et de-
dit eis vineas et cisternas in die illa ·
Preceperat autem nabuchodonosor rex babilonis
de ieremia nabuzardan magistro mili-
tie dicens · Tolle illum · et pone super
eum oculos tuos · nichilque ei mali fa-
cias · sed ut voluerit sic facies ei · Misit
ergo nabuzardan princeps militie
et nabuzardan · et rapsares · et nere-
gel · et sereser · et rebmag · et omnes optima-
tes regis babylonis · miserunt et
tulerunt ieremiam de vestibulo car-
ceris · et tradiderunt eum godolie filio
aicham filii saphan · ut intraret domum
et habitaret in populo · Ad ieremiam autem factus
fuerat sermo domini · cum clausus esset in
vestibulo carceris · dicens · Vade et dic
abdemelech ethiopi · dicens · Hec dicit
dominus exercituum · deus israel · Ecce ego inducam
sermones meos super civitatem hanc
in malum et non in bonum · et erunt in con-
spectu tuo in die illa · Et liberabo te in
die illa dicit dominus · et non traderis in manus
virorum quos tu formidas · sed eruens
liberabo te · Et gladio non cades · non cades
sed erit tibi anima tua in salutem · quia in me
habuisti fiduciam · dicit dominus. XL

Sermo qui factus est ad ieremiam a domino
postquam dimissus est a nabu-
zardan magistro militie de rama ·
quando tulit eum vinctum cathenis in medio
omnium qui migrabant de ierusalem et iuda ·
et ducebantur in babylonem · Tollens ergo
princeps militie ieremiam · dixit ad eum ·
Dominus deus tuus locutus est malum hoc super
locum istum · et adduxit · Et fecit dominus
deus sicut locutus est · quia peccastis domino · et non
audistis vocem eius · Et factus est vobis
sermo hic · Nunc ergo ecce solvi te ho-
die de cathenis que sunt in manibus tuis ·
Si placet tibi ut venias mecum in baby-
lonem · veni et ponam oculos meos
super te · Si autem displicet tibi venire me-
cum in babylonem · hic reside · Ecce
omnis terra in conspectu tuo · quo elegeris
et quo placuerit tibi ut vadas · illuc perge ·
et mecum noli venire · sed habita apud godo-
liam filium aicham · filii saphan · quem
preposuit rex babylonis civitatibus
iude · Habita ergo cum eo in medio
populi · vel quocumque placuerit tibi ut va-
das vade · Dedit quoque ei magister militum
cibaria et munuscula · et dimisit eum ·
Venit autem ieremias ad godoliam filium
aicham in masphat · et habitavit cum
eo in medio populi qui relictus fuerat in
terra · Cumque audissent omnes principes
exercitus qui dispersi fuerant per regio-
nes ipsi et socii eorum · quod prefecisset rex ba-
bylonis godoliam filium aicham
terre · et quod commendasset ei viros et par-
vulos et mulieres · et de pauperibus terre
qui non fuerant translati in babylonem
venerunt ad godoliam in masphat ·
et ismael filius nathanie · et iohan-
nan et ionathan filius caree · et sare-
filius thenoemeth · et filii offi qui
erant de netofathi · et iezonias fi-
lius machati · ipsi et viri eorum · et iura-
vit eis godolias filius aicham fi-
lii safan · et comitibus eorum dicens · Noli-
te timere servire chaldeis · Habitate in
terra · et servite regi babylonis · et bene

erit vobis. Ecce ego habito in masfath:
ut respondeam precepto caldeorum qui mit
tuntur ad nos. Vos autem colligite
vindemiam et messem et oleum et
recondite in vasis vestris. et mane
te in urbibus vestris quas tenetis. Sed
et omnes iudei qui erant in moab et in
filiis amon et in ydumea et in uni
versis regionibus audito quod dedisset
rex babylonis reliquias in iudea.
et quod posuisset super eos godoliam
filium aicham filii safan. reversi sunt
inquam omnes iudei de universis lo
cis ad que profugerant et venerunt in
terram iuda in masfath ad godoli
am: et collegerunt vinum et messem mul
tam nimis. Iohanna autem filius caree
et omnes principes exercitus qui disper
si erant in regionibus venerunt ad go
doliam in masphat: et dixerunt ei. Sci
to quod baalis rex filiorum ammon mi
sit ismahel filium nathanie percu
tere animam tuam. Et non credidit eis
godolias: filius aicham. Iohanan
autem filius caree dixit ad godoliam
seorsum in masphat loquens. Ibo et
percutiam ismahel filium nathanie
nullo sciente ne interficiat animam
tuam. et dissipentur omnes iudei qui con
gregati sunt ad te. et peribunt reliquie
iuda. Et ait godolias filius aicham ad
iohanan filium caree. Noli facere ver
bum hoc. falsum enim tu loqueris
Et factum est. XLI de ismahel.
in mense septimo venit is
mahel filius nathanie filii elisa
ma de semine regali. et optimates
regis et x viri cum eo ad godoliam
filium aicham in masfath. et comederunt
panem simul in masfath. Surrexit autem
ismahel filius nathanie et x viri qui
erant cum eo et percusserunt godoliam
filium aicham filii saphan gladio. et
interfecerunt eum quem prefecerat rex ba
bylonis terre. Omnes quoque iudeos qui
erant cum godolia in masfath et chal
deos qui reperti sunt ibi et viros bella
tores: percussit ismahel. Secundo autem die
postquam occiderat godoliam nullo scien
te. venerunt viri de sichem et de sylo et
de samaria. octoginta viri rasi bar
bam. et scissis vestibus et squalentes:
munera et thus habebant in manu ut offer
rent in domo domini. Egressus ergo isma
hel filius nathanie in occursum eorum de
masfath: incedens et plorans ibat. Cum
autem occurrisset eis: dixit ad eos. Venite
ad godoliam filium aicham. Qui cum
venissent ad medium civitatis: interfe
cit eos ismahel filius nathanie circa
medium laci ipse et viri qui erant cum eo.
Decem autem viri reperti sunt inter eos qui
dixerunt ad ismahel. Noli occidere nos.
quia habemus thesauros in agro. frumenti
et hordei et olei et mellis. Et cessavit: et
non interfecit eos cum fratribus suis. Lacus
autem in quem proiecerat ismahel omnia cada
vera virorum quos percussit propter godo
liam. ipse est quem fecit rex asa propter baa
sa regem israel. Ipsum replevit isma
hel filius nathanie occisis. Et capti
vas duxit ismahel omnes reliquias populi.
qui erant in masfath. filias regis. et
universum populum qui remanserant in
masfath: quos commendaverat nabu
zardan princeps militie godolie fi
lio aicham. Et cepit eos ismahel filius
nathanie: et abiit ut transiret ad

filios amon. Audiuit autem iohanan
filius caree et omnes principes bella-
torum qui erant cum eo malum quod fece-
rat ismahel filius nathanie et assum-
ptis uniuersis uiris profecti sunt ut bel-
larent aduersum ismahel filium na-
thanie. Et inuenerunt eum ad aquas mul-
tas que sunt in gabaon. Cumque uidis-
set omnis populus qui erat cum ismahel
iohanan filium caree et uniuersos prin-
cipes bellatorum qui erant cum eo letati
sunt. Et reuersus est omnis populus quem ce-
perat ismahelem in masfath et reuersus
que abiit ad iohanan filium caree. Is-
mahel autem filius nathanie fugit
cum octo uiris a facie iohanan et
abiit ad filios amon. Tulit ergo io-
hanan filius caree et omnes principes
bellatorum qui erant cum eo uniuersas
reliquias uulgi quas reduxerant ab
ysmahel filio nathanie de masfath
postquam percussit godoliam filium ai-
cham. fortes uiros ad prelium et mu-
lieres et pueros et eunuchos quos
reduxerant de gabaon. et abierunt et
sederunt peregrinantes in chamoam que
est iuxta bethleem. ut pergerent et introi-
rent egyptum a facie chaldeorum. Ti-
mebant enim eos quia percusserat isma-
hel filius nathanie godoliam filium
aicham quem preposuerat rex ba-
xlii bylonis in terra iuda. XLII

Et accesserunt omnes principes
et bellatores iohanan filius caree
et iezonias filius osaie et reliquum
uulgus a paruo usque ad maximum
dixeruntque ad ieremiam prophetam. Ca-
dat oratio nostra in conspectu tuo et ora
pro nobis ad dominum deum tuum pro uniuersis
reliquiis istis. quia derelicti sumus pauci
de pluribus. sicut oculi tui nos intuen-
tur. et annunciet nobis dominus deus tuus
uiam per quam pergamus et uerbum quod
faciamus. Dixit autem ad eos ieremias
propheta. Audiui. Ecce ego oro ad domi-
num deum uestrum secundum uerba uestra. Omne
uerbum quodcumque responderit mihi indicabo
uobis. nec celabo uos quicquam. Et illi
dixerunt ad ieremiam. Sit dominus inter
nos testis ueritatis et fidei. si non iuxta
omne uerbum in quo miserit te dominus
deus tuus ad nos sic faciemus. siue bo-
num est siue malum. Voci domini dei nostri ad
quem mittimus te obediemus ut bene
sit nobis cum audierimus uocem domini dei
nostri. Cum autem completi essent x dies
factum est uerbum domini ad ieremiam. Voca-
uitque iohanan filium caree et omnes
principes bellatorum qui erant cum eo.
et uniuersum populum a minimo usque
ad maximum et dixit ad eos. Hec dicit
dominus deus israel ad quem misistis me ut
prosternerem preces uestras in conspectu
eius. Si quiescentes manseritis in
terra hac. edificabo uos et non destruam.
plantabo et non euellam. Iam enim
placatus sum super malo quod feci uobis.
Nolite timere a facie regis babylo-
nis quem uos pauidi formidatis.
Nolite eum metuere dicit dominus quia uobis-
cum sum ego ut saluos faciam uos
et eruam de manu eius. Et dabo uobis
misericordiam et miserebor uestri et habitare
uos faciam in terra uestra. Si autem dixe-
ritis uos non habitabimus in terra ista.
nec audiemus uocem domini dei nostri dicentes.
nequaquam. sed ad terram egypti pergemus
ubi non uidebimus bellum et clangorem

tube non audiemus· et famem non sustine
bimus· et ibi habitabimus: propter hoc
nunc audite verbum domini reliquie
iuda. Hec dicit dominus exercituum deus israel.
Si posueritis faciem vestram ut ingre
diamini egyptum· et intraveritis ut
ibi habitetis gladius quem vos formi
datis ibi comprehendet vos in terra
egypti· et fames pro qua estis sollici
adherebit vobis in egypto· et ibi morie
mini. Omnes que viri qui posuerint
faciem suam ut ingrediantur egyp
tum et habitent ibi: morientur gladio
et fame et peste. Nullus que de eis re
manebit· nec effugiet a facie ma
li quod ego afferam super eos. Quia hec
dicit dominus exercituum deus israel. Sicut con
flatus est furor meus et indignatio
mea super habitatores ierusalem· sic conflabi
tur indignatio mea super vos cum ingres
si fueritis egyptum. Et eritis in ius
iurandum et in stuporem et in maledictum
et in obprobrium· et nequaquam ultra vide
bitis locum istum. Verbum domini super
vos reliquie iuda. Nolite intrare in
egyptum. Scientes scietis quia obte
status sum vos hodie quia decepistis
animas vestras. Vos enim misistis me
ad dominum deum nostrum· dicentes. Ora pro
nobis ad dominum deum nostrum· et iuxta omnia que
cumque dixerit tibi dominus deus noster· sic an
nuntia nobis· et faciemus. Et annunti
avi vobis hodie· et non audistis vocem
domini dei vestri super universis pro quibus misit
me ad vos. Nunc ergo scientes scie
tis quia gladio et fame et peste mori
emini in loco ad quem voluistis in
trare ut habitaretis ibi. XLIII
Factum est autem cum complesset iere
mias loquens ad populum universos sermo
nes domini dei eorum pro quibus miserat eum
dominus deus eorum ad illos· omnia verba hec
dixit azarias filius osie· et iohanan
filius caree· et omnes viri superbi di
centes ad ieremiam. Mendacium tu lo
queris. Non misit te dominus deus noster dicens.
ne ingrediamini egyptum ut habitetis illic
sed baruch filius nerie incitat te adver
sum nos· ut tradat nos in manibus cal
deorum: ut interficiat nos· et traducat capti
vos in babylonem. Et non audivit io
hanan filius caree· et omnes principes
bellatorum et universus populus vocem domini
ut manerent in terra iuda. Sed tollens
iohanan filius caree· et universi princi
pes bellatorum et universos reliquiarum
iuda· qui reversi fuerant de cunctis
gentibus ad quas fuerant ante dispersi· ut
habitarent in terra iuda· viros et mulie
res et parvulos· et filias regis· et omnem
animam quam reliquerat nabuzardan prin
ceps militie· cum godolia filio aicham
filii saphan· et ieremiam prophetam et ba
ruch filium nerie· et ingressi sunt in ter
ram egypti· quia non obedierunt voci domini
Et venerunt usque ad taphnis. Et factus est
sermo domini ad ieremiam in taphnis dicens.
Sume in manu tua lapides grandes
et absconde eos in cripta que est sub muro
laterício in porta domus pharaonis in
thaphnis· cernentibus cunctis viris. Et
dices ad eos. Hec dicit dominus exercituum
deus israel. Ecce ego mittam et assumam na
buchodonosor regem babylonis servum meum.
et ponam thronum eius super lapides istos
quos abscondi· et statuet solium suum
super eos. Veniensque percutiet terram
egypti: quos in mortem in mortem· et quos

in captiuitate in captiuitatem et quos
in gladium in gladium. Et succendet ig
nem in delubris deorum egipti et combu
ret ea. Et captiuos ducet illos. Et amic
ietur terra egipti sicut amicitur pa
stor pallio suo. Et egredietur inde
in pace. et conteret statuas domus solis
que sunt in terra egipti et delubra deorum
egipti comburet igni.

XLIIII

Verbum quod factum est ad ieremiam et
ad omnes iudeos qui habitabant
in terra egipti in magdalo et in taphnis
et in memphis et in terra phatures dicens.
Hec dicit dominus exercituum deus israel. Vos
uidistis omne malum istud quod ad
duxi super ierusalem et super omnes urbes
iuda. Et ecce deserte sunt hodie et non
est in eis habitator propter maliciam quam fe
cerunt ut me ad iracundiam prouocarent
et irent et sacrificarent et colerent deos
alienos quos nesciebant et illi et uos
et patres uestri. Et misi ad uos omnes seruos
meos prophetas de nocte consurgens mit
tensque et dicens. Nolite facere uerbum
abhominationis huiuscemodi. Et non au
dierunt nec inclinauerunt aurem suam ut
conuerterentur a malis suis et non sacrificarent
diis alienis. Et conflata est indigna
tio mea et furor meus et succensa est
in ciuitatibus iuda et in plateis ierusalem.
Et uersa sunt in solitudinem et uastitatem
secundum diem hanc. Et nunc hec dicit dominus
exercituum deus israel. Quare uos facitis
malum hoc grande contra animas uestras ut
intereat ex uobis uir et mulier paruulus
et lactans de medio iuda nec relinqua
tur uobis quicquam residuum prouocantes
me in operibus manuum uestrarum sacrificando
diis alienis in terra egipti in quam ingressi
estis ut habitetis ibi et dispereatis et si
tis in maledictionem et in obprobrium
cunctis gentibus terre. Numquid obliti estis
mala patrum uestrorum et mala regum iuda
et mala uxorum eius et mala uestra et ma
la uxorum uestrarum que fecerunt in terra iuda
et in regionibus ierusalem. Non sunt mun
dati usque ad diem hanc et non timue
runt et non ambulauerunt in lege domini et
in preceptis meis que dedi coram uobis
et coram patribus uestris. Ideo hec dicit dominus
exercituum deus israel. Ecce ego ponam
faciem meam in uobis in malum et disp
dam omnem iudam. Et assumam reliquias
iude qui posuerunt facies suas ut
ingrederentur terram egipti et habitarent
ibi et consumentur omnes in terra egipti.
Cadent in gladio et in fame et consume
tur a minimo usque ad maximum. In
gladio et fame morientur et erunt in ius
iurandum et in miraculum et in maledi
ctionem et in obprobrium. Et uisitabo super
habitatores terre egipti sicut uisitaui
super ierusalem in gladio et fame et peste.
Et non erit qui effugiat et sit residu
us de reliquiis iudeorum qui uadunt
ut peregrinentur in terra egipti et reuer
tantur in terram iuda ad quam ipsi ele
uant manus suas ut reuertantur
et habitent ibi. Non reuertentur nisi qui fu
gerint. Responderunt autem ieremie omnes
uiri scientes quod sacrificarent uxo
res eorum diis alienis et uniuerse mu
lieres quarum stabat multitudo grandis
et omnis populus habitantium in terra egip
ti in phatures dicentes. Sermonem quem
locutus es ad nos in nomine domini non audie
mus ex te sed facientes faciemus omne
uerbum quod egredietur de ore nostro ut

sacrificemus regine celi et libemus ei li-
bamina sicut fecimus nos et patres
nostri reges nostri et principes nostri in ur-
bibus iuda et in plateis ierusalem et sa-
turati sumus panibus et bene nobis
erat malumque non vidimus. Ex eo au-
tem tempore quo cessavimus sacrificare re-
gine celi et libare ei libamina in-
diguimus omnibus et gladio et fame
consumpti sumus. Quod si nos sacrificamus
regine celi et libamus ei libamina,
numquid sine viris nostris faciemus ei pla-
centas ad colendum eam et libanda
libamina? Et dixit ieremias ad omnem
populum adversum viros et adversum mu-
lieres et adversum universam plebem
qui responderant ei verbum dicentes:
Numquid non sacrificium quod sacrificastis
in civitatibus iuda et in plateis ierusalem
vos et patres vestri reges vestri et principes
vestri et populus terre, horum recordatus
est dominus et ascendit super cor eius? Et non
poterat dominus ultra portare propter ma-
litiam studiorum vestrorum et propter abho-
minationes quas fecistis. Et facta
est terra vestra in desolationem et in stupo-
rem et in maledictum eo quod non sit
habitator sicut est dies hec. Propterea quod
sacrificaveritis ydolis et peccaveritis domino
et non audieritis vocem domini et in lege
et in preceptis et in testimoniis eius
non ambulaveritis, idcirco evenerunt
vobis mala hec sicut est dies hec. Dixit
autem ieremias ad omnem populum et ad
universas mulieres: Audite verbum
domini omnis iuda qui estis in terra
egypti. Hec dicit dominus exercituum deus
israel dicens: Vos et uxores vestre locu-
ti estis ore vestro et manibus vestris
implestis dicentes: Faciamus vota nostra
que vovimus ut sacrificemus regine celi
et libemus ei libamina. Implestis vo-
ta vestra et opere perpetrastis ea. Ideo audi-
te verbum domini omnis iuda qui habitatis
in terra egypti. Ecce ego iuravi in nomine
meo magno ait dominus, quia nequaquam ultra
vocabitur nomen meum ex ore omnis viri
iudei dicentis: Vivit dominus deus in omni
terra egypti. Ecce ego vigilabo super eos
in malum et non in bonum, et consumentur
omnes viri iuda qui sunt in terra egypti
gladio et fame donec penitus consuman-
tur. Et qui fugerint gladium, rever-
tentur de terra egypti in terram iuda viri
pauci. Et scient omnes reliquie iuda
ingredientium terram egypti ut habitent
ibi cuius sermo compleatur, meus an illo-
rum. Et hoc vobis signum ait dominus quod visi-
tem ego super vos in loco isto ut sciatis
quia vere complebuntur sermones mei contra
vos in malum. Hec dicit dominus: Ecce ego
tradam pharaonem effree regem egyp-
ti in manu inimicorum eius et in manu
querentium animam illius, sicut tradidi se-
dechiam regem iuda in manu nabuchodonosor
regis babylonis inimici sui et querentis
animam eius. XLV xlv

Verbum quod locutus est ieremias
propheta ad baruch filium nerie cum scripsis-
set verba hec in libro ex ore ieremie
anno quarto ioachim filii iosie regis
iuda dicens: Hec dicit dominus deus israel
ad te baruch: Dixisti: Ve misero michi
quoniam addidit dominus dolorem dolori meo.
Laboravi in gemitu meo et requiem non i+
inveni. Hec dicit dominus: Sic dices ad eum:
Ecce quos edificavi ego destruo, et
quos plantavi ego evello et universam

terram hanc. et tu queris tibi grandia? Noli
querere. Quia ecce ego adducam ma
lum super omnem carnem ait dominus. et da
bo tibi animam tuam in salutem in omnibus
locis ad quecumque perrexeris. XLVI

Quod factum est verbum domini ad ieremiam
prophetam contra gentes ad egiptum
adversum exercitum pharaonis nechao
regis egipti. qui erat iuxta flumen
eufraten in charchamis. quem percus
sit nabuchodonosor rex babylonis in quarto
anno ioachim filii iosie regis iuda.
Preparate scutum et clipeum. et procedi
te ad bellum. Iungite equos. et ascen
dite equites. State in galeis. polite
lanceas. et induite vos loricis. Quid
igitur? Vidi ipsos pavidos. et terga vertentes
fortes eorum cesos. et fugerunt concitati. nec
respexerunt. Terror undique ait dominus.
Non fugiet velox. nec salvari se pu
tet fortis. Ad aquilonem iuxta flumen
eufraten victi sunt et ruerunt. Quis est
iste qui quasi flumen ascendit. et velut
fluviorum intumescunt gurgites eius? E
giptus fluminis instar ascendit. et velut
flumina movebuntur fluctus eius. Et dicet.
Ascendens operiam terram. perdam civitatem
et habitatores eius. Ascendite equos. et ex
ultate in curribus. et procedant fortes.
ethyopia et lybies. tenentes scutum et
lidii arripientes et iacientes sagit
tas. Dies autem ille domini dei exercituum dies
ultionis. ut sumat vindictam de inimi
cis suis. Devorabit gladius et satu
rabitur. et inebriabitur sanguine eorum.
Victima enim domini dei exercituum in terra aqui
lonis. iuxta flumen eufraten. Ascende in
galaath. et tolle resinam virgo filia
egipti. Frustra multiplicasti medi

camina. sanitas non erit tibi. Audierunt
gentes ignominiam tuam. et ululatus
tuus replevit terram. Quia fortis impegit
in fortem. et ambo pariter conciderunt.
Verbum quod locutus est dominus ad ieremiam prophetam.
super eo quod venturus esset nabuchodonosor rex
babylonis. et percussurus terram egipti.
Annunciate egypto. et auditum facite
in magdalo. et resonet in memphis. et in
thaphnis. dicite. Sta et prepara te. quia devo
rabit gladius ea. que per circuitum
tuum sunt. Quare computruit fortis tuus?
Non stetit. quoniam dominus subvertit eum. Mul
tiplicavit ruentes. ceciditque vir ad
proximum suum dicens. Surge et rever
tamur ad populum nostrum et ad terram nati
vitatis nostre a facie gladii columbe.
Vocate nomen pharaonis regis egipti.
Tumultum adduxit tempus. Vivo ego in
quit rex dominus exercituum nomen eius. quoniam
sicut thabor in montibus. et sicut car
melus in mari veniet. Vasa transmi
grationis fac tibi. habitatrix filia egy
pti. quia memphis in solitudinem erit.
et deseretur inhabitabilis. Vitula elegans
atque formosa egiptus. stimulator
ab aquilone veniet ei. Mercenarii
quoque eius qui versabantur in medio eius
quasi vituli saginati versi sunt et fuge
runt simul. nec stare potuerunt. quia di
es interfectionis eorum veniet super eos.
tempus visitationis eorum. Vox eius quasi eris
sonabit. quoniam cum exercitu properabunt.
et cum securibus venient ei. Succiderunt lig
na
cedentes succiderunt saltum eius ait dominus.
qui supputari non potest. Multiplicati
sunt super locustas. et non est eis numerus. Con
fusa est filia egipti. et tradita in manu
populi aquilonis. Dixit dominus exercituum

deus israel. Ecce ego visitabo super tumultum alexandrie et super pharaonem et super egyptum et super deos eius et super reges eius et super eos qui confidunt in eo. Et dabo eos in manu querentium animam eorum et in manu nabuchodonosor regis babylonis et in manu servorum eius. Et post hec habitabitur sicut diebus pristinis ait dominus. Et tu ne timeas serve meus iacob et ne paveas israel. Quia ecce ego salvum te faciam de longinquo et semen tuum de terra captivitatis sue. Et revertetur iacob et requiescet et prosperabitur et non erit qui exterreat eum. Et tu noli timere serve meus iacob ait dominus quia tecum ego sum quia consummabo ego cunctas gentes ad quas eieci te. Te vero non consumam sed castigabo te in iudicio nec quasi innocenti parcam tibi.

XLVI

Quod factum est verbum domini ad ieremiam prophetam contra palestinos antequam percuteret pharao gazam. Hec dicit dominus. Ecce aque descendent ab aquilone et erunt quasi torrens inundans et operient terram et plenitudinem eius urbem et habitatores eius. Clamabunt homines et ululabunt omnes habitatores terre a strepitu pompe armorum et bellatorum eius a commotione quadrigarum eius et multitudine rotarum eius. Non respexerunt patres filios manibus dissolutis pro adventu diei in quo vastabuntur omnes philistiim. Et dissipabitur tyrus et sydon cum omnibus reliquis auxiliis suis. Depopulatus est enim dominus palestinos reliquias insule capadocie. Venit calvitium super gazam. conticuit ascalon et reliquie vallis earum. Usque quo concideris o mucro domini usque quo non quiesces? Ingredere in vaginam tuam. refrigerare et sile. Quomodo quiescet cum dominus preceperit ei adversus ascalonem et adversus maritimas eius regiones ibique condixerit illi.

XLVII

Ad moab. Hec dicit dominus exercituum deus israel. Ve super nabo quoniam vastata est et confusa. capta est cariathiarim. confusa est fortis et tremuit. Non est ultra exultatio in moab. contra esebon cogitaverunt malum. Venite et disperdamus eam de gente. Ergo silens silebis sequeturque gladius te. Vox clamoris de oronaim. vastitas et contritio magna. Contrita est moab. Annuntiate clamorem parvulis eius. Per ascensum enim luith plorans ascendet in fletu. quoniam in descensu oronaim hostes ululatum contritionis audierunt. Fugite salvate animas vestras. et eritis quasi myrice in deserto. Pro eo enim quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis et in thesauris tuis. tu quoque capieris. Et ibit chamos in transmigrationem sacerdotes eius et principes eius simul. Et veniet predo ad omnem urbem et urbs nulla salvabitur. Et peribunt valles et dissipabuntur campestria quoniam dixit dominus. Date florem moab quia florens egredietur. Et civitates eius deserte erunt et inhabitabiles. Maledictus qui facit opus domini fraudulenter et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine. Fertilis fuit moab ab adolescentia sua et requievit in fecibus suis. nec transfusus est de vase in vas et in transmigrationem non abiit. Idcirco permansit gustus eius in eo et odor eius non est immutatus. Propterea ecce dies

uenier dicit dominus et mittam ei ordina
tores et stratores lagunculaꝝ. et ster
nent eum et uasa eius exhaurient.
et lagunculas eorum collident. Et confun
detur moab a chamos: sicut confusa est
domus israel a bethel in qua habebat
fiduciam. Quomodo dicitis fortes
sumus et uiri robusti ad preliandum.
Vastata est moab et ciuitates illius
ascenderunt et electi iuuenes eius de
scenderunt in occisionem. ait rex dominus ex
ercituum nomen eius. Prope est interitus
moab ut ueniat et malum eius uelo
citer accurret nimis. Consolamini eum omnes
qui estis in circuitu eius et uniuersi qui
scitis nomen eius. Dicite. Quomodo con
fracta est uirga fortis baculus gloriosus.
Descende de gloria et sede in siti habitatio
filie dybon. quoniam uastator moab a
scendet ad te et dissipabit muniti
ones tuas. In uia sta et prospice ha
bitatio aroer. Interroga fugientem et eum
qui euasit. Dic. Quid accidit. Con
fusus est moab quoniam uictus est. Vlulate
et clamate. annuntiate in arnon quia
uastata est moab. et iudicium uenit
ad terram campestrem super elon et sup
er iasa et super mephaath et super dibon et
super nabo et super domum deblathaim. et
super cariathaim. et super bethgamul et
super bethmaon. et super carioth et super bosra
et super omnes ciuitates moab terre que longe
et que prope sunt. Abscisum est cornu moab.
et brachium eius contritum est ait dominus. Ine
briate eum quoniam contra dominum erectus est.
Et allidet manum moab in uomitu
suo et erit in derisum etiam ipse. Fuit enim
in derisum tibi israel. quasi inter fures repper
tus esset. Propter uerba ergo tua que aduersus
illum locutus es captiuus duceris.
Relinquite ciuitates et habitate in
petra habitatores moab. et estote quasi
columba nidificans in summo ore fo
raminis. Audiuimus superbiam moab.
superbus est ualde. Sublimitatem eius et
arrogantiam et superbiam et altitu
dinem cordis illius ego scio ait dominus
iactantiam eius. et quod non sit iuxta ea
uirtus eius. nec iuxta quod poterat cona
ta sit facere. Ideo super moab eiulla
bo et ad moab uniuersam clamabo
et ad uiros muri fictilis lamentan
tes. De planctu iazer plorabo tibi
uinea sabama. Propagines tue
transierunt mare. usque ad mare
iazer peruenerunt. Super messem tuam
et uindemiam tuam predo irruit. Ablata
est letitia et exultatio de carmelo.
et de terra moab. et uinum de torculari
tibi sustuli. Nequaquam calcator uue
solitum celeuma cantabit. De
clamore esebon usque eleale et ge
sa dederunt uocem suam. a segor usque
ad oronaym uitula conternantem.
Aque quoque nemrim pessime erunt.
Et auferam de moab ait dominus offe
rentem in excelsis et sacrificantem diis
eius. Propterea cor meum ad moab quasi
tybia resonabit. et cor meum ad ui
ros muri fictilis dabit sonitum tybi
e. Quia plus fecit quam potuit. id
circo perierunt. Omne enim caput
caluitium et omnis barba rasa erit.
In cunctis manibus colligatio. et super
omne dorsum cilicium. Super omnia tecta mo
ab et in plateis eius omnis planctus.
Quoniam contriui moab. sicut uas in
utile ait dominus. Quomodo uicta est et ululaue

uerunt. Quomodo deiecit ceruicem moab et
confusus est. Eritque moab in derisum et in
exemplum omnibus in circuitu suo.
Quia hec dicit dominus. Ecce quasi aquila uolabit
et extendet alas suas ad moab. Cap-
ta est carioth et munitiones eius com-
prehense sunt. Et erit cor fortium moab in
die illa sicut cor mulieris parturi-
entis. Et cessabit moab esse populus: quo-
niam contra dominum gloriatus est. Pauor et fouea et
laqueus super te o habitator moab ait dominus.
Qui fugerit a facie pauoris: cadet
in foueam. Et qui conscenderit de fo-
uea: capietur laqueo. Adducam
enim super moab annum uisitationis
eorum dicit dominus. In umbra esebon ste-
terunt de laqueo fugientes. Quia ignis
egressus est de esebon et flamma de medio
seon: et deuorabit partem moab et uer-
ticem filiorum tumultus. Ve tibi moab
peristi populus chamos: quia comprehensi sunt fi-
lii tui et filie tue in captiuitatem. Et
conuertam captiuitatem moab in no-
uissimis diebus: ait ~~dec~~ dominus. Huc
usque iudicia moab. XLIX

Ad filios amon. Hec dicit dominus.
Numquid non filii sunt israel aut
heres non est ei? Cur ergo hereditate pos-
sedit melchom gad et populus eius in ur-
bibus eius habitauit? Ideo ecce dies
ueniunt dicit dominus: et auditum faciam
super rabath filiorum amon fremitum
prelii. Et erit in tumultum dissipata: et fi-
lie eius igne succendentur. Et possi-
debit israel possessores suos: dicit dominus.
Ulula esebon: quoniam uastata est hai.
Clamate filie rabath: accingite uos
ciliciis. Plangite et circuite per sepes:
quoniam melchom in transmigrationem ducetur:

sacerdotes eius et principes eius simul.
Quid gloriaris in uallibus? Defluxit uallis
tua filia delicata que confidebas in the-
sauris tuis et dicebas. Quis ueniet
ad me? Ecce ego inducam super te ter-
rorem ait dominus deus exercituum ab omnibus
qui sunt in circuitu tuo: et dispergemini
singuli a conspectu uestro: nec erit qui con-
greget fugientes. Et post hec reuerti
faciam fugientes: et captiuos filiorum
amon ait dominus. Ad ydumeam. Hec dicit
dominus exercituum. Numquid non est ultra sapi-
entia in theman? Periit consilium a fi-
liis: inutilis facta est sapientia eorum. Fu-
gite et terga uertite: descendite in uo-
raginem habitatores dedan: quoniam perdi-
tionem esau adduxi super eum: tempus
uisitationis eius. Si uindemiato-
res uenissent super te: non reliquissent
racemum. Si fures in nocte: rapuissent
quod sufficeret sibi. Ego uero discooperui e-
sau: reuelaui abscondita eius: et
celari non poterit. Vastatum est semen eius
et fratres et uicini eius: et non erit. Relinque
pupillos tuos: et ego eos faciam uiuere:
et uidue tue in me sperabunt. Quia hec
dicit dominus. Ecce quibus non erat iudicium
ut biberent calicem: bibentes bibent.
et tu quasi innocens relinqueris? Non eris
innocens: sed bibens bibes. Quia per me-
metipsum iuraui dicit dominus: quod in solitu-
dinem et in obprobrium et in obprobrium et in
desertum et in maledictionem erit bosra:
et omnes ciuitates eius erunt in solitudi-
nes sempiternas. Auditum audiui a
domino: et legatus ad gentes missus
est. Congregamini et uenite contra eam: et con-
surgamus in prelium. Ecce enim paruulum
dedi te in gentibus: contemptibilem inter

hominis. Arrogantia tua decepit te et superbia cordis tui. qui habitas in cavernis petre. et apprehendere niteris altitudinem collis. Cum exaltaveris quasi aquila nidum tuum. inde detraham te dicit dominus. Et erit ydumea deserta. omnis qui transibit per eam stupebit. et sibilabit super omnes plagas eius. sicut subversa est sodoma et gomorra. et vicine eius ait dominus. Non habitabit vir ibi et non incolet eam filius hominis. Ecce quasi leo ascendet de superbia iordanis ad pulchritudinem robustam. quia subito currere eum faciam ad illam. Et quis erit electus quem preponam ei. Quis est enim similis mei. et quis sustinebit me. Et quis est iste pastor. qui resistat vultui meo. Propterea audite consilium domini quod iniit de edom. et cogitationes eius quas cogitavit de habitatoribus theman. Si non deiecerint eos parvuli gregis. nisi dissipaverint cum eis habitaculum eorum. A voce ruine eorum commota est terra. clamor in mari rubro auditus est vocis eorum. Ecce quasi aquila ascendet et avolabit. et expandet alas suas super bosram. Et erit cor fortium ydumee in die illa. quasi cor mulieris parturientis. Ad damascum. Confusa est emath et arfath. quia auditum pessimum audierunt. Turbati sunt in mari pre sollicitudine quiescere non potuit. Dissoluta est damascus. versa in fugam. tremor apprehendit eam. Angustie et dolores tenuerunt eam. quasi parturientem. Quomodo dereliquerunt civitatem laudabilem urbem leticie. Ideo cadent iuvenes eius in plateis eius. et omnes viri prelii conticescent in die illa ait dominus exercituum. Et succendam ignem in muro damasci. et devorabit menia benadad. Ad cedar. et ad regna asor que percussit nabuchodonosor rex babylonis. Hec dicit dominus. Surgite et ascendite ad cedar. et vastate filios orientis. Tabernacula eorum et greges eorum capient. pelles eorum et omnia vasa eorum et camelos eorum tollent sibi. et vocabunt super eos formidinem in circuitu. Fugite abite vehementer. in voraginibus sedete qui habitatis asor ait dominus. Iniit enim contra vos nabuchodonosor rex babylonis consilium. et cogitavit adversum vos cogitationes. Consurgite et ascendite ad gentem quietam et habitantem confidenter ait dominus. Non ostia. nec vectes eis. soli habitant. Et erunt cameli eorum in direptionem. et multitudo iumentorum eorum in predam. Et dispergam eos in omnem ventum qui sunt attonsi in comam. et ex omni confinio eorum adducam interitum super eos ait dominus. Et erit asor in habitaculum draconum deserta usque in eternum. Non manebit ibi vir. nec incolet eam filius hominis. Quod factum est verbum domini ad ieremiam prophetam adversum helam in principio regni sedechie regis iuda. dicens. Hec dicit dominus exercituum. Ecce ego confringam arcum helam. summam fortitudinem eorum. et inducam super helam quattuor ventos a quattuor plagis celi. Et ventilabo eos in omnes ventos istos. et non erit gens ad quam non perveniant profugi helam. Et pavere faciam helam coram inimicis suis. et in conspectu querentium animam eorum. Et adducam super eos malum iram furoris mei dicit dominus. Et emittam post eos gladium. donec consumam eos. Et ponam solium meum in helam.

⁊ pdam inde reges ⁊ principes· ait
dns· In nouissimis aut diebz reu
ti faciam captiuos helam· dic dns·
Verbum qd locut est L
dns de babylonia· ⁊ de terra
chaldeor· i manu ieremie pphe· An
nunciate i gentibz· ⁊ auditu fa
te· Leuate signum· pdicate· ⁊ no
lite celare· Dicite· Capta e babilon·
confus est bel· uictus e maradach·
Confusa sunt sculptilia eius supa
ta sut ydola eor· qm ascendit cc ea
gens ab aquilone· q ponet tra eiu
i solitudine· ⁊ n erit qui hitet i ea·
Ab homine usq ad pecus emoti s
⁊ abierut· In diebz illis ⁊ i tpe illo
ait dns· uenient filij isrl· ipi ⁊ filij
iuda simul ambulantes ⁊ flentes
pperabunt· ⁊ dnm dm suu qrent·
In syon interrogabunt uia· Huc fa
cies eor· uenient· ⁊ apponent ad dnm
fede sempiterno· qd nulla obliuioe
delebit· Grex pditus fcs e pls meus·
pastores eor seduxerunt eos· fecerutq
uagari i montibz· De monte i col
lem transierut· obliti sut cubilis
sui· Oms qui inuenerut comederut
eos· ⁊ hostes eor dixerunt· No pecca
uimus· p eo qd peccauerut dno decori
iustitie· ⁊ expectatoi patrum eor dno·
Recedite de medio babylonis· ⁊ de
tra chaldeor egredimini· ⁊ estote qi
hedi an gregem· Qm ecce ego suscito
⁊ adducam in babylone cgregatione
gentium magnar de tra aqlonis
⁊ pparabunt adus eam· ⁊ inde capie
tur· Sagitta eius qi uiri fortis in
fectoris· n reuertet uacua· Erit chal
dea in pdam· oms uastantes eam

replebunt ait dns· qm exultatis ⁊ ma
gna loquimini diripientes hereditate
mea· qm effusi estis sicut uituli sup
herbam· ⁊ mugistis ut tauri· Cofusa
e mat ura nimis· ⁊ adequata pulu
q genuit uos· Ecce nouissima erit i
gentibz· ⁊ deserta inuia ⁊ arens· Ab
ira dni n hitabit· sz rediget tota in
solitudine· Omnis qui tnsibit per
babylonem stupebit· ⁊ sibilabit sr
uniuersis plagis eius· Preparamini c
babylonem p circuitu· os qui tenditis
arcum debellate eam· No pcatis iacu
lis· q dno peccauit· Clamate adus
eam· ubiq dedit manu· Ceciderunt
fundamta eius· ⁊ muri eius destructi
s· Qm ultio dni e· ultionem accipite
de ea· sicut fec facite ei· Disperdite sato
rem de babylone ⁊ tenentem falcem i
tpe messis· a facie gladij columbe· Un
quisq ad ppl'm suu cuertetur· ⁊ singuli
ad tram sua fugient· Grex dispsus
isrl· leones eiecerunt eu· Prim co
medit eum rex assur· iste nouissim
exossauit eum nabuch rex babylois·
Pptea hec dicit dns exercituu ds isrl·
Ecce ego uisitabo rege babylonis ⁊
tram ei sic uisitaui rege assur· ⁊ redu
cam isrl ad hitacl'm suu· ⁊ pascetur
carmel· ⁊ basan· ⁊ i monte effraim
et galaad saturabit anima ei· In di
ebz ill' ⁊ in tempe illo· ait dns· qret
iniquitas isrl ⁊ n erit· et pctm iuda
⁊ n inuenietr· qm ppitius ero eis· qs
reliqro· Sr tram dnantiu ascende·
⁊ sup hitatores eius uisita· Dissipa
⁊ intfice que post eos sut ait dns· ⁊ fac
iuxta omnia q pcepi ti· Vox belli i tra·
⁊ ctritio magna· Quom cfractus est

et contritus malleus universe terre.
Quomodo versa est in desertum babylon
in gentibus. Illaqueavi te et capta es ba-
bylon et nesciebas. Inventa es et ap-
prehensa: quoniam dominum provocasti. Aperuit
dominus thesaurum suum et protulit vasa ire
sue. quoniam opus est domino deo exercituum in terra
chaldeorum. Venite ad eam ab extremis
finibus: aperite ut exeant qui conculcent
eam. Tollite de illa lapides et redigi-
te in acervos et interficite eam. nec sit
quicquam reliquum. Dissipate universos
fortes eius: descendant in occisionem. Ve
eis quia venit dies eorum tempus visitationis
eorum. Vox fugientium et eorum qui evase-
runt de terra babylonis: ut annunciet
in syon ultionem domini dei nostri. ultionem
templi eius. Annunciate in babylone
plurimis omnibus qui tendunt arcum.
Consistite adversus eam per gyrum: et nul-
lus evadat. Reddite ei secundum opus suum
iuxta omnia que fecit facite ei. quia contra dominum
erecta est adversus sanctum israel. Idcirco cadent
iuvenes eius in plateis eius. et omnes viri
bellatores eius conticescent in die illa ait
dominus. Ecce ego ad te superbe dicit dominus
deus exercituum. quia venit dies tuus et tempus
visitationis tue. Et cadet superbus et
corruet. et non erit qui suscitet eum. Et
succendam ignem in urbibus eius: et de-
vorabit omnia in circuitu eius. Hec dicit dominus
deus exercituum. Calumpniam sustinent
filii israel et filii iuda simul. Omnes qui ce-
perunt eos tenent: nolunt dimittere eos.
Redemptor eorum fortis: dominus exercituum
nomen eius. Iudicio defendet causam
eorum ut exterreat terram et commoveat
habitatores babylonis. Gladius ad
chaldeos ait dominus et ad habitatores ba-
bylonis: et ad principes et ad sapientes
eius. Gladius ad divinos eius: qui stul-
ti erunt. Gladius ad fortes illius: qui
timebunt. Gladius ad equos eius et
ad currus eius. et ad omne vulgus quod est
in medio eius: et erunt quasi mulieres. Gla-
dius ad thesauros eius: qui diripientur.
Siccitas super aquas eius erit et arescent:
quia terra sculptilium est et in portentis
gloriatur. Propterea habitabunt dracones
cum fatuis ficariis: et habitabunt in
ea struciones. Et non inhabitabitur ultra
in sempiternum. nec extruetur usque
ad generationem et generationem: sicut
subvertit dominus sodomam et gomorram
et vicinas eius: ait dominus. Non habita-
bit ibi vir neque incolet eam filius hominis.
Ecce populus venit ab aquilone et gens
magna et reges multi consurgent a
finibus terre. Arcum et scutum apprehen-
dent. crudeles sunt et immisericordes.
Vox eorum quasi mare sonabit: et super e-
quos ascendent sicut vir paratus ad
prelium. contra te filia babylonis. Audivit
rex babylonis famam eorum et disso-
lute sunt manus eius. Angustia ap-
prehendit eum: dolor quasi parturientem.
Ecce quasi leo ascendet de superbia ior-
danis ad pulchritudinem robustam:
quia currere faciam eum ad illam.
Et quis erit electus quem ego preponam ei.
Quis enim similis mei et quis sustine-
bit me. Et quis est iste pastor qui
resistat vultui meo. Propterea audi-
te consilium domini quod mente concepit
adversum babylonem: et cogitationes
eius quas cogitavit super terram chal-
deorum. Nisi detraxerint eos parvuli gre-
gum nisi dissipatum fuerit cum ipsis

habitantium cor. A uoce captiuitatis ba
bylonis commota est terra. et clamor inter
gentes auditus est. LI

Hec dicit dominus. Ecce ego suscitabo
super babylonem et super habitatores
eius qui cor suum leuauerunt contra me. quasi
uentum pestilentem. Et mittam in babylo
nem uentilatores. et uentilabunt eam. et
demolientur terram eius. quoniam uenerunt super eam
undique in die afflictionis eius. Non ten
dat qui tendit arcum suum. et non ascen
dat loricatus. Nolite parcere iuuenibus eius
interficite omnem miliciam eius. Et cadent
interfecti in terra chaldeorum. et uulnerati in
regionibus eius. quoniam non fuit uiduatus
israel et iuda a deo deo suo exercituum. terra
autem eorum repleta est delicto a sancto israel.
Fugite de medio babylonis. ut sal
uet unusquisque animam suam. Nolite ta
cere super iniquitatem eius. quoniam tempus ultio
nis est domino. uicissitudinem ipse retri
buet ei. Calix aureus babylon in
manu domini. inebrians omnem terram.
De uino eius biberunt gentes. et ideo com
mote sunt. Subito cecidit babylon. et
contrita est. Vlulate super eam. Tollite re
sinam ad dolorem eius. si forte sane
tur. Curauimus babylonem. et non est sa
nata. Derelinquamus eam et eamus unus
quisque in terram suam. quoniam peruenit usque
ad celos iudicium eius. et eleuatum est
usque ad nubes. Protulit dominus iusticias
nostras. uenite et narremus in syon opus
domini dei nostri. Acuite sagittas. implete
pharetras. Suscitabit dominus spiritum re
gum medorum. et contra babylonem mens eius
ut perdat eam. quoniam ultio domini est ultio
templi sui. Super muros babylonis
leuate signum. augete custodiam.

Leuate custodes. preparate insidias. quia cogi
tauit dominus et fecit quecumque locutus est contra
habitatores babylonis. Que habitas super
aquas multas. locuples in thesauris.
uenit finis tuus pedalis precisionis
tue. Iurauit dominus exercituum per animam
suam. quia replebo te hominibus quasi bruco
et super te celeuma cantabitur. Qui fecit ter
ram in fortitudine sua. et preparauit orbem
in sapientia sua. et prudentia sua ex
tendit celos. Dante eo uoces multi
plicantur aque in celo. Qui leuat nubes
ab extremo terre. fulgura in pluuiam
fecit. et produxit uentos de thesauris
suis. Stultus factus est omnis homo a sciencia. confu
sus est omnis conflator in sculptili. quia
mendax conflatio eius. nec est spiritus in eis.
Vana sunt opera et risu digna. in tempore
uisitationis sue peribunt. Non sicut
hec pars iacob. Quia qui fecit omnia. ipse est. et
israel sceptrum hereditatis eius. dominus ex
ercituum nomen eius. Collidis tu mihi uasa
belli. et ego collidam in te gentes. et di
sperdam in te regna. Et collidam in te
equum et equitem eius. et collidam in te cur
rum et ascensorem eius. Et collidam in
te uirum et mulierem. et collidam in te senem
et puerum. et collidam in te iuuenem et uir
ginem. Et collidam in te pastorem et
gregem eius. et collidam in te agricolam et
iugales eius. Et collidam in te duces
et magistratus. Et reddam babyloni et cunctis
habitatoribus chaldee omne malum quod fe
cerunt in syon in oculis uestris ait dominus. Ecce
ego ad te mons pestifer ait dominus. qui cor
rumpis uniuersam terram. Et extendam
manum meam super te. et euoluam te de pe
tris. et dabo te in montem combustionis. Et
tollam de te lapidem anguli. et lapi

dem in fundamentum; sed perditus in eternum
eris ait dominus. Levate signum in terra: cla
ngite bucina in gentibus. Sanctificate super
eam gentes. annunciate contra illam regi
bus ararath menni et ascenez. Nume
rate contra eam taphsar. adducite equum
quasi bruchum aculeatum. Sanctificate contra
eam gentes: reges medie duces eius
et universos magistratus eius. cunctamque
terram potestatis eius. Et commovebitur terra et
turbabitur: quia evigilavit contra babylonem
cogitatio domini. ut ponat terram baby
lonis desertam et inhabitabilem. Cessave
runt fortes babylonis a prelio: habita
verunt in presidiis. Devoratum est robur eorum
et facti sunt quasi mulieres. Incensa sunt ta
bernacula eius: contriti sunt vectes eius.
Currens obviam currenti veniet. et nun
tius obvius nuncianti. ut annunciet
regi babylonis. quia capta est civitas
eius a summo usque ad summum: et vada pre
occupata sunt. et paludes incense sunt
igni. et viri bellatores conturbati sunt.
Quia hec dicit dominus exercituum deus israel.
Filia babylonis quasi area: tempus triture
eius. Adhuc modicum: et veniet tempus
messionis eius. Comedit me. devora
vit me nabuchodonosor rex babylonis. Red
didit me quasi vas inane. absorbuit
me quasi draco: replevit ventrem suum
teneritudine mea: et eiecit me. Iniquitas
adversum me. et caro mea super babylo
nem. dicit habitatio syon. et sanguis
meus super habitatores chaldee. dicit ierusalem.
Propterea hec dicit dominus. Ecce ego iudicabo
causam tuam. et ulciscar ultionem tuam.
Et desertum faciam mare eius: et siccabo
venam eius. Et erit babylon in tumulos
et habitatio draconum. stupor et sibilus:
eo quod non sit habitator. Simul ut leones
rugient: et excutient comas velu
ti catuli leonum. In calore eorum po
nam potus eorum. Et inebriabo eos
ut sopiantur: et dormiant sompnum
sempiternum. et non consurgant dicit dominus.
Deducam eos quasi agnos ad victi
mam: et quasi arietes cum hedis. Quomodo
capta est sesach: et comprehensa est inclita
universe terre. Quomodo facta est in stuporem
babylon inter gentes. Ascendit super
babylonem mare: a multitudine fluc
tuum eius operta est. Facte sunt civitates
eius in stuporem. terra inhabitabilis et de
serta: terra in qua nullus habitet. nec tran
seat per eam filius hominis. Et visitabo
super bel in babylonem. et eiciam quod
absorbuerat de ore eius: et non confluent
ad eum ultra gentes. Siquidem et murus
babylonis corruet. Egredimini de me
dio eius populus meus. ut salvet unusquisque
animam suam. ab ira furoris domini: et ne
forte mollescat cor vestrum. et timeatis
auditum qui audietur in terra. Et veniet
in anno auditio. et post hunc annum au
ditio et iniquitas in terra: et dominator super
dominatorem. Propterea ecce dies venient:
et visitabo super sculptilia babylonis.
Et omnis terra eius confundetur: et univer
si interfecti eius cadent in medio eius. Et
laudabunt super babylonem celi et terra: et
omnia que in eis sunt. quia ab aquilone venient ei
predones ait dominus. Et quomodo fecit babylon
ut caderent occisi in israel: sic de baby
lone cadent occisi in universa terra.
Qui fugistis gladium: venite nolite
stare. Recordamini procul domini: et ierusalem
ascendat super cor vestrum. Confusi sumus
quoniam audivimus obprobrium. Operuit

ignominia facies nostras. quia venerunt
alieni super sanctificationem domus domini. Propterea ecce dies veniunt dicit dominus. et
visitabo super sculptilia eius. et in omni terra
eius mugiet vulneratus. Si ascenderit
babilon in celum. et firmaverit in excel
so robur suum. a me venient vastatores
eius ait dominus. Vox clamoris de babilone.
et contritio magna de terra chaldeorum. quoniam
vastavit dominus babilonem. et perdidit
ex ea vocem magnam. Et sonabunt
fluctus eorum quasi aque multe. Dedit
sonitum vox eorum. quia venit super eam.
id est super babylonem predo. Et apprehensi
sunt fortes eius. et emarcuit arcus
eorum. quia fortis ultor dominus reddens re
tribuet. Et inebriabo principes eius et
sapientes eius. duces eius. et magistra
tus eius. et fortes. et dormient som
num sempiternum. et non expergiscentur ait dominus
rex exercituum nomen eius. Hec dicit dominus
exercituum. Murus babylonis ille la
tissimus suffossione suffodietur. et
porte eius excelse igni comburentur. et la
bores populorum ad nichilum. et gentium in
ignem erunt. et disperibunt. Verbum
quod precepit ieremias propheta saraie filio
nerie filii maasie. cum pergeret cum
sedechia rege in babylonem. in anno
quarto regni eius. Saraias autem erat
princeps prophetie. Et scripsit ieremias omne
malum quod venturum erat super babylo
nem in libro uno. omnia verba hec que scripta sunt
contra babylonem. Et dixit ieremias ad saraiam.
Cum veneris in babilonem et videris. et le
geris omnia verba hec. dices. Domine tu locutus es
contra locum istum ut disperderes eum ne sit qui
in eo habitet ab homine usque ad pecus. et
ut sit perpetua solitudo. Cumque compleveris
legere librum istum. ligabis ad eum lapi
dem et proicies illum in medio eufraten.
et dices. Sic submergetur babilon. et non
consurget a facie afflictionis quam ego
adduco super eam. et dissolvetur. Hucusque
verba ieremie. LII

Filius .xx. et unius anni erat sede
chias cum regnare cepisset. et xi.
annis regnavit in ierusalem. Et nomen ma
tris eius amital filia ieremie de lobna.
Et fecit malum in oculis domini. iuxta omnia que fecerat
ioachim. quoniam furor domini erat in ierusalem.
et in iuda. usquequo proiceret eos a facie su
a. Et recessit sedechias a rege babylo
nis. Factum est autem in anno nono regni eius
in mense decimo. decima mensis. ve
nit nabuchodonosor rex babylonis. ipse et
omnis exercitus eius adversus ierusalem
et obsederunt eam. et edificaverunt contra eam
munitiones in circuitu. Et fuit civitas
obsessa. usque ad undecimum annum re
gni sedechie. Mense autem quarto. nona
mensis. obtinuit fames civitatem. et
non erant alimenta populo terre. Et dirupta
est civitas et omnes viri bellatores eius
fugerunt. Exieruntque de civitate nocte
per viam porte que est inter duos muros. et
ducit ad ortum regis. chaldeis obsiden
tibus urbem in gyro. et abierunt per viam
que ducit in heremum. Persecutus est autem chaldeo
rum exercitus regem. et apprehenderunt sedechi
am in deserto quod est iuxta iericho. et omnis
comitatus eius diffugit ab eo. Cumque com
prehendissent regem. adduxerunt eum ad
regem babylonis in reblatha. que est in terra
emath. Et locutus est ad eum iudicia. Et iu
gulavit rex babylonis filios sedechi
e in oculis eius. Sed et omnes principes iuda oc
cidit in reblatha. Et oculos sedechie

erunt: ꝛ uinxit eū compedibꝫ. Et adduxit
eum rex babilonis ī babylonē ꝛ po
suit eum ī domo carcis. usqꝫ ad diē
mortis eius. In mense aūt quinto de
cima mensis. ip̄e ē ann' non' decim'
nabuch regis babylonis. uenit na
buzardan p̄nceps milicie q̄ stabat
coram rege babylonis in ierlm. ꝛ ince
dit domum dn̄i ꝛ domū regis. Et oēs
domus ierlm. ꝛ omne domū magna
igne cōbs͛it. Et totum mur̄ ierlm p
circuitū destruxit cunct' exercit' chal
deor' qui erant cū magr̄o milicie. De
paup̄ibꝫ aūt pp̄li ꝛ de reliquo uulgo
qd̄ remanserat ī ciuitate ꝛ de pfugis
qui trāsfugerant ad regem babylonis
ꝛ ceteros de multitudine trāstulit na
buzardan p̄nceps milicie. De pau
p̄ibꝫ uō terre reliquit nabuzardā
princeps milicie ī uinitores ꝛ ī ag
colas. Columpnas q̄ꝫ ereas q̄ erat
ī domo dn̄i ꝛ bases ꝛ mare eneum
qd̄ erat in domo dn̄i cōfregerunt chal
dei. ꝛ tulerunt omē es eor' ī babylo
nem. Et lebetes ꝛ creagras ꝛ psalteria
ꝛ phialas ꝛ mortariola. ꝛ oīa uasa ere
a q̄ ī ministerio fuerunt tulerūt. ꝛ yd
as. ꝛ thimiamateria. ꝛ urceos. ꝛ pel
ues. ꝛ candelabra. ꝛ mortaria. ꝛ cia
thos. Quot aurea. aurea. ꝛ q̄tq̄t argē
tea argentea. tulit magr̄ milicie co
lumpnas duas. ꝛ mare unū. uitlos
xii. ereos. qui erant sb̄ basibꝫ q̄s fe
cerat rex salom ī domo dn̄i. Nō erat
pondus eris oīm uasor' hor'. De co
lumpnis aūt. xviii. cubitor' altitu
dinis erat ī columpna una ꝛ funi
cl's xii. cubitor' circuibat eam. Por
rō grossitudo ei' iiii. digitor' ꝛ intus

caua erat. Et capitella sr̄ utramqꝫ
erea. altitudo capitelli uni' v. cubito
rum. Et retiacula ꝛ malogranata sr̄
coronam ī circuitu. Totū erat eneū.
Similr̄ erat columpna scd̄a ꝛ malog
nata erant. sr̄ capitellū ī circuitu o
erea. Similr̄ columpne alterius. Et
fuerunt malogranata nonaginta
ꝛ sex dependentia. ꝛ c. retiacul' circū
dabant ōīa malogranata. Et tulit ma
gr̄ milicie saraiam sacerdotē p̄mū
ꝛ sophoniam sacerdotem scd̄m ꝛ tres
custodes uestibuli. Et de ciuitate tu
lit eunuchū unū q̄ erat p̄posit' sup
uiros bellatores. ꝛ vii. uiros de hiis
qui uidebant faciē regis. q̄ inuenti s͛
ī ciuitate. ꝛ scribam p̄ncipē militū
qui pbabat tyrones. ꝛ lx. uiros de
pp̄lo t͛re. qui inuenti s͛ ī medio ciuitatis.
Tulit aūt eos nabuzardan magr̄
milicie ꝛ adduxit eos ad regem ba
bilonis in reblata. Et percussit eos rex
babylonis. ꝛ interfecit eos ī reblatha
ī t͛ra emath. Et trāslatus ē iuda de t͛
ra sua. Iste ē pp̄ls q̄ transtulit nabu
zardan ī anno vii. iudeor' aīas tria
milia ꝛ xxiii. In anno octauodecimo
nabuch. transtulit de ierlm aīas
octingentas. xxx. duas. Anno. xx.mo
t͛tio nabuch. transtulit nabuzar
dan magr̄ milicie iudeor' aīas sep
tingentas. xl. v. Oēs g̃ aīe. iiii. mi
lia sexcente. Et f͞cm ē ī tricesimo. vii. ā
no trāsmigrationis ioachin reg̃ iuda.
duodecimo mēse. uicesima q̄nta m͛
sis. eleuauit euilmerodach rex ba
bylonis. ip̄o anno regni sui cap io
achin. regis iude. ꝛ eduxit eum de
domo carceris. ꝛ locut' ē cū eo bona.

Et posuit thronum eius super thronos regum
qui erant post se in babylone. et mu
tavit vestimenta carceris eius. Et co
medebat panem coram eo semper
cunctis diebus vite sue. Et cibaria eius
cibaria perpetua dabantur ei a rege ba
bylonis statuta per singulos dies
usque ad diem mortis sue cunctis
diebus vite sue. Explicit Ieremias. In
cipit prologus in Baruch.

Liber iste qui baruch nomine
prenotatur in hebreo
canone non habetur. sed tantum in vulgata
editione. similiter et epistola ieremie.
Propter noticiam autem legentium hic
scripta sunt. quia multa de Christo novis
simisque temporibus indicant. Incipit
Baruch.

Et hec verba
libri que
scripsit ba
ruch filius
nerie filii
maasie
filii sede
chie filii sedei filii helchie in baby
lonia in anno quinto in septima die men
sis. in tempore quo ceperunt chaldei ie
rusalem. et succenderunt eam igni. Et
legit baruch verba libri huius ad au
res iechonie filii ioachim regis iuda.
et ad aures universi populi venientis ad
librum. et ad aures potentium filiorum re
gum. et ad aures presbyterorum. et ad aures
populi a minimo usque ad maximum
eorum omnium habitantium in babylonia
ad flumen sudi. Qui audientes plora
bant et ieiunabant. et orabant in conspectu
domini. Et collegerunt pecuniam secundum quod
potuit uniuscuiusque manus. et miserunt in
ierusalem ad ioachim filium helchie filii sa
lom sacerdotem. et ad sacerdotes. et ad omnem
populum qui inventi sunt cum eo in ierusalem. cum
acciperet vasa templi domini que ablata
fuerant de templo. revocare in terram
iuda. decima die mensis sivan. vasa
argentea que fecit sedechias filius iosie
rex iuda. postquam cepisset nabuchodonosor
rex babylonis iechoniam et principes
eius. et vinctos et potentes et populum terre
ab ierusalem. et duxit eos vinctos in babylo
nem. Et dixerunt. Ecce misimus ad vos
pecuniam de quibus emite holocau
tomata et thus. et facite manaa. et offer
te ad aram domini dei nostri. et orate pro vita
nabuchodonosor regis babylonis. et pro vi
ta balthasar filii eius. ut sint dies
eorum sicut dies celi super terram. et det dominus
nobis virtutem. et illuminet oculos nostros.
ut vivamus sub umbra nabuchodonosor regis
babylonis. et sub umbra balthasar filii
eius. et serviamus eis multis diebus.
et inveniamus gratiam in conspectu eorum. Et pro
nobis ipsis orate ad dominum deum nostrum. quia
peccavimus domino deo nostro. et non est aversus fu
ror eius a nobis usque in hunc diem. Et le
gite librum istum quem misimus ad vos
recitari in templo domini in die sollempni
et in die oportuno. Et dicetis. Domino deo
nostro iustitia. Nobis autem confusio faciei
nostre sicut dies hec omni iuda. et habitato
ribus in ierusalem. regibus nostris et principibus
nostris. sacerdotibus nostris. et prophetis nostris.
et patribus nostris. Peccavimus ante dominum deum nostrum
et non credidimus diffidentes in eum. et non fui
mus subiectibiles illi. et non obaudivimus
vocem domini dei nostri ut ambularemus in man
datis eius. que dedit nobis a die qua eduxit